

Előfizetési ár:
 egész évre . . . 8 frt.
 fél évre . . . 4
 negyed évre . . . 3
 Egy szám 10 kr.
Hirdetések
 6 hasábos petitsorban
 1. sorosor 6 a minden
 további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBE
 soronként 10 kr-ért vá-
 roznak fel.
 Kincstári illeték minden
 egyes hirdetésért külön
 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.”

A lap szellemi és anyagi részét illető közlemények, előfizetések, reclamatiók sat. a szerkesztő-kiadóhoz bemenve intézendők:
 NAGY-KANIZSA
 Takarékpénztári épület, földszint.
 Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtnak el.
 Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönben az „első zalai ügyvéd-egylet”, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank”, a „nagy-kanizsai takarékpénztár” a „zalamegyei általános tanító-testület”, a „Zala-Somogy” gözhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesítője.
Hetenként kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Pályázat.

A nmélt. vallás- s közoktatási m. kir. minister ur f. é. nov. 12-én 27189. sz. a. kelt magas intézvénye folytán a bagladi állami elemi iskolánál rendszeresített elemi tanítói állomásra 300 frtnyi fizetés, 100 frt helyi pótlék, tehát összesen 400 frt készpénz és szabad lakás élvezete mellett pályázat hirdettek.

A kik ez állomást elnyerni óhajtják, felhivatnak, hogy a nmélt. vallás- s közoktatási m. kir. ministeriumhoz czimzett folyamodványaikat tanképesítési- s egyéb okmányokkal felszerelve, f. é. december hó 30-ig alulirt tanfelügyelőhez beküldeni sziveskedjenek.

Nagy-Kanizsán, 1875. nov. 24-én.

NUCSE CZ JÓZSEF,
 zalamegyei tanfelügyelő.

A vámkérdésről.

Utóbbi időben széles terjedelmet ölt az akció az önálló magyar vámterület létesítése iránt. A fővárosban főképp a „Nemzeti Hirlap”, a vidéken pedig valamennyi tekintélyes irodalmi közeg önálló vámterület mellett nyilatkozott, s nyilatkozik folytonosan. Magában a magyar parlamentben pedig mindezen kívülről jövő nyilatkozatokkal szembeszáll a kormányelnök Tisza Kálmán.

Előrebocsátjuk, hogy politizálni nem akarunk, csak az állam közgazdasági tényezőinek érdekeit tartjuk szem előtt. És ebből a szempontból akarjuk érdemileg méltatni a kormányelnök nyilatkozatát.

Ha vannak a kormányelnök nyilatkozatainak utógondolatai, — amint kell is, hogy legyenek, — akkor azok helyesek. Ha nincsenek utógondolatai, úgy a vámkérdésben

tett nyilatkozataihoz nem csatlakozhatunk.

Mi mindig úgy ismertük Tisza Kálmánt, aki számot tud vetni a helyzet körülményeivel. S még most is úgy ismerjük őt.

Azt is tudjuk, hogy a bécsi kormány mindig a mi őszinteségünket szokta a maga érdekében kihálászni. Szükségünk volt tehát már régen egy oly kormányra, a mely nem köti minden percében a bécsi kormány, meg a nagy közönség orrára, hogy mit akar, ne-hogy különben a nemzeti érdekeket őszintesége által kockáztassa.

Ezt csak azért mondjuk, mert meggyőződésünk, hogy a jelenlegi magyar kormány sokkal inkább esküdt hive az önálló, mint a közös vámterületnek, s ha néha-néha arra kényszerítik egyes csevegő politikusok, hogy e tekintetben szándokát nyilvánítsa, sokkal jobbnak tartja kiterő választ adni, semmint őszintén nyilatkozva, a nemzet érdekeit könnyelműen már előre kockáztatni.

Igy értelmezzük mi Tisza Kálmánnak a vámkérdésben tett nyilatkozatát, melyek nem elégitették ugyan ki a politikai csevegőket, de — reméljük, — hogy decz. 24-ének lejártával kifogják elégiteni a nemzetet magát azon tettei, melyeket akkor akcióba kell helyezni.

Azért akik előre pálcát akarnak törni Tisza Kálmán közgazdasági politikája fellett, azok feledni látszanak egy nagy szempontot, azt t. i. hogy az előre csevegés mindig kárral szokott járni, ha vannak, kik azt a csevegést maguk hasznára előre föl akarják használni. Már pedig, hogy nekünk magyaroknak van egy ilyen „közös” ellenségünk, ha mindjárt „jó barát” czim alatt is, azt talán nem kell igazolni.

Vannak ugyan esetek, melyekben a

parlamentnek tisztán be kell látnia a dolgba, hogy valamely tételt nyugodt lelkiismerettel megszavazhasson; a vámkérdés azonban — tekintve a mi közös viszonyainkat, — nem sorolható ezen esetek közé; mert ha őszintén kimondja a magyar kormány azt, hogy 1, vagy két hó lefolyta után mit akar, a-bécsi kormány jól elkészül, hogy oly álláspontra helyezkedjék, melyből őt a magyar kormány ki nem sordorhatja sem őszintesége- sem cselofságaival.

Azért mi Tisza Kálmán közgazdasági politikájában decz. 24-ig még bizunk. Azon nap eseménye fogja aztán meghatározni, bizunk-e benne tovább is vagy mondjunk le Magyarországi közgazdasági önállóságáról?!

SZERÉNYI ENDRE.

Városi rendőrségünk szervezése.

(Negyedik közlemény.)

Azon kérdés merül most már fel: miként és mely ügyek legyenek azok, melyek a kapitány és a két rendőrpultos teendőit képeznek? alapul véve fel a 15 pontban elősorolt rendőri fogalmakat, részletezve egyuttal azok elosztályait is.

Nagy könnyebbségre lenne, ha a rendőri vétségek és kihágásokról törvényjavelat megjelent volna és ennek intentionára hivatkozhatnánk; de, mert a dolog természete és észszerűségénél fogva rendezett tanácsu városokban e törvényben megállapítandók, a kapitányi hivatalokra fog bízni — és a munkát legnagyobb részben az osztrák büntető törvénykönyv analogiájából indul ki, úgy anyagi, mint alaki részben, az osztrák büntető törvény e része pedig ismert és sok tekintetben gyakorlatban lévő dolog — az ügyek felsorolásában bár több nehézséggel kell eljárnom, de mégis a való helyzetre tekintettel lennem lehetséges és célra vezető lesz.

Az ügykör tehát következőleg volna beosztandó:

- 1) a kapitánynál.
 Mint általában a dolog természete szerint ő a rendőrhatalóság képviselője kint és bent, ennélfogva a tágabb körű hivatali felelősség őt illeti, mint ilyen pedig nem csak jogosult, de hivatalbéli kötelessége is az összes, bár közvetlen nem hozzá beosztott ügykörre is szoros felügyeletet teljesítenie. Alátabban azonban hivatalvezetői teendőit képeznek:
 - a) a hivatal összes levelezésének kibocsátása,
 - b) a közönségi ügykörből:
 - 1) minden nyilvános zene, táncz, szini, dal és egyéb előadások engedélyezése;
 - 2) az általános korcsmai és egyéb zárórak megállapítása,
 - 3) minden nyilvános és törvényesen fenálló társulatra a felügyeleti jog és ebből folyó ügyek kezelése,
 - 4) mindezen ügyekben az első foku bírói összes teendők.
 - b) a közbátorlói ügykörből:
 - 1) a gyüleési és gyülekezeti tényeknél a személyes jelenlét és intézkedési jogkör,
 - 2) a választási, népgyüleési és minden nyilvános ünnepélyi rendfenntartás,
 - c) a vagyonbiztonsági ügykörből:
 - 1) minden tolvajlás, betörés, rablás ezzel kapcsolatos ügyek kipuhatólása, ebből folyó jegyzőkönyv vezetések, levelezések és jelentések,
 - d) a személybiztonsági ügykörből:
 - 1) a kábák, örültek feletti intézkedés,
 - 2) a törvénytelen gyermekek elhelyezése, fentartási és ápolási ügyei,
 - 3) a szállásadók és vele kapcsolatosak ügyeiben teljes eljárás,
 - 4) elfogatási parancsok kiadása,
 - e) a közérkölciségi ügykörből:
 - 1) a borbélyüzletek minden viszonyaiban, az engedélyezés, rendfenntartás bírói eljárással együtt, ugyanezekre vonatkozó általános szabályzatok életbeléptetése, fentartása, módosítása, vagy beszüntetése;
 - 2) ezekre való részserű és kiviteles intézkedések tétele;

TÁRCZA.

K. . . . Idának.

Milyen mélyen volt elrejtve
 Szivem zajló tengerébe
 A szerelem minden bűja,
 Öröme és szenvedélye.

Milyen régen s milyen mélyen
 Eltemettem azt a vágyat,
 A miből az ifju szivben
 Új életnek képe támadt.

Mély a tenger. Drága gyöngyét
 A világtól eltakarja.
 Ugy volt az én szivemben is
 A szerelem eltakarva!

És most újra?! Új szerelmem?! — — —
 Árva szivem nem remegsz-e?!
 Hová lennél, ha a hullám
 Árja ismét eltemetne?! — — —

Hányszor, hányszor átkozád meg
 Azt az órát, azt a percet?
 Melyben néma hervadásra
 A jó lsten megteremtett?!!

Nem volt még elég a bánat?!
 Tévelygés a rengetegben?!
 Hisz csak nem rég, hogy utolsó
 Bálványodat eltemettem!!!

Nincs gyugalma, pihenése!
 Hátstalan mind, mind hiába!
 Jól van hát, menj! menj szivem ha
 Nem hallgatsz az éss szavára!

Kérdsd őt meg; de tanácslom
 Óvatosan, lassan, szépen,
 Vajjon v-n-e még számodra
 Egy parányi hely szivében?!?!!

És te, lányka! Hogyha szivem
 E makrancos kis madárka
 Odaröpül bészégetni
 Véled szobád ablakára:

Bocsásd be; az én szivem az!
 Adj néki helyt kebeledben,
 S vigasztald meg szegényt, nehogy
 Fajdalomban megrepedjen!!!
 VÁRHALMI KÁLMÁN.

A kiket egymásnak szánt a végzet.

— Bészély. —
 Irta: **Jenvey Géza.**
 (Folytatás és vége.)

Egy hónap mult el, az elbeszéltek óta.
 A szeőnyei kastélyban ma viharzott le az első családi dráma.

Miklós bosszusan mormogva valamit fogai között, ingerülten csapta be maga után az ajtót. Ella halványan, mint egy márványszobor, egy ideig szóthanul ült a pamlagon, azután piczi kezecskéjébe hajtvva szép fejét, hangos zokogásban tört ki.

— Én tettem szerencsétlenné, én vagyok oka, hogy kártyás, hogy vagyona nagy részét eljátszotta, én vagyok oka boldogtalanságának!
 Én — — — — ? ki lemondva első szerelmem boldogságáról, kezemmel ajándékoztam meg őt, ki fénynyel, gazdagsággal akarta szivemet megváltatolni.

— Oh én, ezerszer boldogtalan! — — —
 — Oszkár! oh Oszkár csak most tudom még, mennyire szeretlek! — Igen szeretlek, még jobban, mint valaha! Az idő, a távollét csak fokozták az érzeményt, melyet gyermek-éveim óta ápolok szivemben!

— S én balga azt hittem, hogy feledni tudok!

— Csalódtam — keserűen csalódtam! Napról-napra jobban gyötörnek szenvedéseim, napról-napra jobban szeretem azt, kit szeretnem most már nem szabadna!

— Hányszor akartam feledni! De feledhetjük-e azt, kit oly forrón szeretünk? Feledni a hűtlent igen, de kit igazán szeretünk, kitől igazán szeretettünk, feledni nem lehet!

— Feledni?? midőn ott rezeg a szivben a fájó érzemény, feledni a gyermekekévé tiszta boldogságát, jövőnk álmodott menyorságát, feledni azt, kit első szerelmünk fellobbanásával szerettünk, feledni ábrándainkat, a szép jövőt, az álmodott boldogságot, az örök szerelmet, nem lehet! — — — Lehetetlen!

Ella kimerülten hajtá fejét a pamlagra s gondolkodott.

Merengéséből léptek zaja ébreszté fel. Bágyadtan emelé könyves szeméit a belépőre, s a következő pillanatban egy éles sikoltással repült Oszkár karjai közé.

— Hogyan? — Oszkár te itt! —
 Az ifju lázasan szorítá magához a nőt s egy hosszú csókot nyomott annak homlokára. Szóllni akart; de a viszontlátás képe elnémította ajkát.

— Szép, nagyon szép töled Oszkár — rebegett Ella, — hogy felkerestél! — — Oh, ha tudnád, mennyit szenvedtem azóta, hogy utolszor láttuk egymást. Keményen büntetted a zors; mivel csak téged tudlak szeretni igazán s örökre, de ugy-e bár, te is szereted még a boldogtalan Ellát? — szólt egészen odahajolva az ifjuhoz.

— Ellám! kedves Ellám! kétkedhetél csak egy percig is szerelmemben — szólt re-

megő hangon az ifju. — Szeretlek forrón, ki-mondhatlanul most is, mint mikor utolszor esküdtem örök hűséget.

— Szeretlek — suttogott a nő, — bár érzem, hogy ez érzemény szétrepesztí szivemet. Oh Oszkár! én nagyon boldogtalan vagyok!

— Nyugodjunk meg kedvesem a sors ki-méletlen határozatában — vigasztalá az ifju.

— Sok — nagyon sok az Oszkár, mit kö-lém kívánsz — suttogott Ella s lázasosan csókolá meg az ifjut, azután egyszerre, mintha csak eszméletét veszítette volna, bágyadtan hanyatlott Oszkár karjaiba.

— Kedvesem, te rosszul érzed magadat! — aggodott az ifju, jer, ülünk ide a pamlagra.

— Nem épen nem! Csak a viszontlátás öröme izgatott fel ennyire. Már sokkal jobban vagyok — pihogott a gyenge nő, miközben Oszkár mellett helyet foglalt.

Sokáig szóltalanul ültek egymás mellett. — Pedig mily óhajtvva várták e percet, melyben viszontlátva egymást újra, meg újra örök hűséget akartak esküdni.

S most? az áradó érzelem némává tette ajkukat!

De minek is a szó? A valódi szerelem néma s e sokat mondó némaság a mélyen érző szívek legcsalhatatlanabb vallomása!

Kifejezhetjük e szavakkal azon kéjes érzetet, mely ilyenkor egész valónkat átjárja, elmondhatjuk-e azt, mit szivünk e pillanatban érez?

Énekelje meg a költő bármily édes hangon a szerelmet, érezze bár önmaga is; de ugy, mint az keblében van, elmondani soha nem lesz képes.

A valódi szerelem nem is szorul szavakra.

Előfizetési ár:
 egész évre . . . 8 frt.
 fél évre . . . 4
 negyed évre . . . 2
Egy szám 10 kr.

Hirdetések
 6 hasábos petitorban
 7, másodszor 6 s minden
 további sorért 5 kr.

NYILTTÉRBEN
 soronként 10 kr-ért vé-
 tettek fel.
 Kincstári illeték minden
 egyes hirdetésért külön
 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

A lap szellemi és anyagi részét illető közlemények, előfizetések, reklamációk stb. a szerkesztő-kiadóhoz bérmentesen intézendők:
NAGY-KANIZSA
 Takarékpénztári épület, földszint.
 Bérmentesen levelek csak ismert munkatársától fogadhatók el.
 Késirátok vissza nem küldetnek.

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.”

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönben az „első zalai ügyvéd-egylet”, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank”, a „nagy-kanizsai takarékpénztár”, a „zalamegyei általános tanító-testület”, a „Zala-Somogy” gőzhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesítője.

Hetenként kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Jelentés.

E lap 1876. január 1-én tizenötödik évfolyamába lép. Szép idő egy vidéki lap életében! A t. közönség fokozatos részvétele csak edzette erőmet, mikor e lapnak szép és nagy jövőt jósolva, alapítottam; midőn ezért hálás köszönetemet jelentem ki, újlag kérem a t. közönség szíves pártfogását, mert a lap virágozása által csakis a t. közönség öröme, elégedettsége mozdított el.

Sikerült e lap eddigi szerkesztőjét lapom vezetésére továbbra is megnyernem, ki független állásában, mint tapasztaltak, csakis a lapnak, a megyének áldozza fel minden munkarejét, minden idejét, nem forgácsolja szét azt semmi hasonlóságból sem.

Midőn ezt szerencsés vagyok kijelenteni, bizalommal kérem e lap t. pártolóit, hogy mind az előfizetési, mind a hirdetési díjakat a jövő évre, úgy a kiadás körüli reklamációkat egyenesen hozzám, a borítékon nevem kiírásával, — a lap szellemi részét illető közleményeket pedig a szerkesztőhöz, Bátorfi Lajos ur neve kitételével küldeni sziveskedjenek.

A lap eddigi alak- és árban szinte hetenként 2-szer jelenik meg.
 Nagy-Kanizsa, decz. 2. 1875.

Mély tisztelettel
WAJDITS JÓZSEF,
 kiadó-tulajdonos.

A fentebbi sorokhoz kevés mondani valóm van. Hogy e lap szellemi értéke általános elismerést arat, nem az én, hanem tisztelve becsült munkatársaim érdeme, kiknek eddigi önzetlen működésükért benső hálaomat nyilvánítom s kérem, hogy továbbra is tartsanak meg előttem oly drága szerete-

tőben. Működésünk egy és ugyanaz: tollal, ésszel, érzellemmel szolgáljuk az imádkozott hazát, védpajzsa vagyunk nemzetiségünknek s tántoríthatatlan bajnokai a vidék irodalmának s képviselői a megyei érdekeknek.

Tapasztaltuk, hogy a lap szellemi teendőiben a kiadói munkálatok hátránnyal vannak, a lap pedig előfizetések és hirdetések szaporodása által emelkedik, kénytelenek vagyunk a szerkesztői és kiadói hivatalt egészen elkülöníteni, ennek folytán a szerkesztőségi iroda marad az eddigi (Takarék-pénztári épület, földszint,) a kiadói pedig Wajdits József ur könyvkereskedésében (Wlassics-ház, földszint) helyeztetik át, mire nézve ismételve kérjük a netáni zavarok kikerülése végett az illető névnek a levél borítékján leendő kiírását.

Még egyet. Legyen szabad bizalommal kérnem mindazokat, kik e lap anyagi állapotában 1875-évről akár előfizetési, akár hirdetési díjhátrálékkal vannak, sziveskedjenek azt még ez év folytán egyenesen hozzám küldeni.

Hazafias tisztelettel
 Nagy-Kanizsa, decz. 2. 1875.

BÁTORFI LAJOS,
 felelős szerkesztő.

Felhívás.

Az 1876-ik évben a Magyar Történelmi Társulat fennállásának X-ik évébe lép. Ezen idő alatt életrevalóságának, hasznosságának, sőt szükségességének annyi jelét adta, hogy bátran hivatkozhatik múltjára.

Hazánkban hét vidéken tartott nagyobb mérvű levéltári kutatásokat erre szánt ki-rándulásai alkalmával, s történetünk rejtett

kincseit oly nagy mérvben hozta napfényre, hogy az a legvérmesebb várakozást is föllömul-ta. Történettudásunk nem egy pontját módosította, nem egy hibás véleményét javította ki, de historiánk mindenik korának ismeretét terjedelmesen bővítette. Ez által vált lehetővé oly kiadványokat tenni közzé, melyek történetünknek elévülhetlen forrásait képezik. Az oly jó névnek örvendő Codex Patriához épen ezen kirándulások szolgál-tattak igen sok anyagot, a Zichy Codex há-rom, a család seniorának pártfogása alatt, megjelent kötete pedig történetünknek nevezetesebb forrásai közé tartozik. De a kutatások alkalmával eszközölt tanulmányok mégis leginkább a társulat folyóiratát, a „Századok”-at gazdagították.

Ezen folyóirat van hivatva a társulat és közönség közt az összekötő kapcsot képezni. Évenként tíz, öt-ives füzetekben jelenvén meg, módjában van történetünk fejlődése fölött folytonos tájékozásban tartani a közönséget: a mennyiben annak minden vivmányát, fölfedezéseit bemutathatja, is-mertetheti, ellenőrizheti. Terjedelménél fog-va több ives értekezéseket is fölvehet, melyek az újabb kutatások eredményeit akkép adhatják elő, hogy azok a szaktudósoknak tanulságosak, a nagy közönségnek élvezhe-tők legyenek. Szóval ezen folyóiratnak fel-adata a magyar történettudásnak az ismeret minden ágára kiterjedő kincseit akkép össze-gyűjteni, hogy annak azonoskori állása abban mintegy tükörben látható legyen.

Egy ember ereje és buzgalma ezen eredmény előidézésére elégtelen. Két tényező kívánatik ahoz: az írók és közönség szö-vegetkezése. Az írók szövetkezése azért szük-séges, mert a tudás rengeteg birodalmából

egy ember csak egy részletet ölelhetvén fel az egésznek arányos műveléséhez a helyes és czél szerű munka felosztás nélkülözhetlen. De a módot és eszközt ehhez az írók csak a közönség szövetkezéséből merithetik.

Hogy a társulat már eddig is sokat tett, azt csakugyan e szövetkezés hozta létre: s ha az elért eredmény annak izmosodását mutatja is, ebből kell ösztönt merítenie fejlődésére, tökéletesedésére. Szükség tehát, el-odázhatlan szükség, hogy e szövetkezés fej-lődjék — még pedig a közönség részvétele által, mely hivatva van a szellemi és anyagi gyarapodás eszközeit szolgáltatni.

Hány család őrzi leveles ládjában multjának, s magának a hazai történetnek is egy-egy fényes lapját? Az ilyeneknek át-átbuválására, ismertetésére, feldolgozására a társulat mindig készen nyilatkozik. És melyik magyar volna az, kit hazájának tör-ténete ne érdekelne s annak emelésére ne volna hajlandó a búvárnak átszolgáltatni az arra szolgáló anyagot.

Épen azért legyen szabad e kettős ké-réssel fordulni 1) a netalán saját gyűjtemé-nyében vagy levéltárában levő hazai törté-nceti forrásokról, régi levelekről, irományokról, pecsétekről méltóztassák a titkári hiva-talt (Budapest, vár, uri-utca 22.) értesíteni, ki erről a társulat-üléseiben s ennek alapján a társulat folyóiratában teend jelentést, meg-jegyezvén, hogy ezen beküldött anyagok használat után, mindenesetre rövid idő alatt, a veit jegyzékkel együtt, hibátlan s köszö-nettel vissza fognak adatni.

2) Méltóztassák ismerősei körében a társulat számára újabb tagokat gyűjteni, s az ajánlkozók nevét és lakhelyét (az utolsó postával) ezen ivre följegyezni s azt a tár-

TÁRCZA.

Sárosy Gyula a sírból.
 Toldy Ferencnek ajánlva.

Nyugalmat esdtem én, nyugalmat ah! csupán,
 Hazámnak áldozott sok évi lét után;
 Csereül száműzetést adott a vak jelen.
 Vagy bösz haragja oh! tartott hitvány k...
 Én szenvedék... történi... hisz' t... a meny,
 Majd annak vége less, — hívem: a sírba leu:
 Önkény hatalma ott üldözi szűnni fog;
 Kajánágnak pedig göröngyben vész a fog,
 Mely érdemtelentül csibálta azt a bért,
 Mit nemzetem nyújtott hű hősszerelmémért!

A népek egykor, hogy valék: Isten szava:
 Egy elhagyott halom elég tanu magá;
 A pusztá sírban én nyugodtam csöndesen,
 A nép hamar felejt, nem ott egy istenen...
 Megváltókat szokott keresztre huzni fel,
 A bűn gyakorta meg bosszantá ünnepeit!
 Elég, ha Mózesként irván örökséget,
 Válságot átadám ujon szünetét...
 Isten fián, k is emléke a kereszt!
 A ki buzgó hívő, alatta kesereg!

De a tudós csopiban bebukott készülék,
 Melyhez pártatlanság s igazság illenék;
 Megdöbbenő botrány az oly történelem,
 Melyben nevesem én hibá keresem!...

A nép felássa még „Arany trombitáját,”
 S hallgatni vágyik majd „Babylon imáját.”
 „Világtalan dalnok” a „hölgyek hölgye”
 hol?

Hová szegény „huzár” dussogva vándorol!
 És anyi vágy, remény s szerelmi dal után:
 Agyonra hallgatás: a költő díjja tán?

Nem, intemre nem!.. hazugság nyelve az,
 S megváltozik az ós, a tél, a nyár s tavasz;
 Miket megénekelt kaszomban hűn a lant,
 S feledtetésként sirtókat itt alant!
 S te, szabadság! mit szólsz?.. borulj ho-mályba el,

Ha honfi szívnek tán megénekelni kell.
 Nem is sugolódnam, nem is baragudnam;
 Ha a hálásb jövőt ámitva nem tudám,
 A más világon is pirítja képemet,
 Hogy egy tudós sírhat hamis történetet.
SARKADY ISTVÁN.

Nagy-Kanizsa, 1875. nov. 28-án.

Becsés lapja hasábjain, melyek az „I. nagy kanizsai ker-ek. ifjuság önképző köre” ügyét tiszteletreméltó módon — meleg jóakaró szavakkal már több ízben képviselték — illetékes helyen fogom látni az azon egylet által a tegnapi napon leélt, számára nagy horderejű, ünnepegy tüzetesebb körülírását, kivált akkor, midőn az említett egyletben hangoztatott azon óhaj, — hogy a „Zalai Közlöny” óvatosabb és kedveltebb szerkesztésénél fogva, vajha választának szak-közönségnek — ténynyé váland.

A „nagy-kanizsai kereskedelmi ifjuság önképző köre” belső társadalmi élete előmozdítása és megvilágítása céljából a téli ivadra aszaporított társadalmi összejövetelek és ezekkel egybekötött humoristicus és egyéb hasznos jellegű előadásokat rendezend tagjai számára, mely ivad tegnap kezdett meg ünnepegyesen egy társaságosával.

Az ünnepegyt egyik fiatal, szép reményre jogosító erők, Neumann Vilmos ur hatásos és szellemes megnyitó beszéddel nyitá meg, melyben annak értelmét, lényegét tapintatosan és körülkönyesen mutatá be és a jelenlevők mind egykénél a szándékolt hatást biztosította.

Követte ezt szépsémm, talpraesett felkőszöntések megelőzésével Gáttetner Sándor nagy-batású és nemkevésebb szellemes beszéde, melyben Neumana ur előadásán vonatkozással

élve, azt úgy szólván folytatva, egyetértésre, ügybuzgóságra és munkásságra utal és így véli a sikert biztosan elérhetőnek. — Kiemeli az egylet elnöke számos érdemeit annak ügyei körül és szavait — hatalmas eljenzést eredményező, az elnökre és elnökre mondott toásztal — fejező be.

Elnök ur meghatottan válaszol erre, legkedvesebb jutalmán tekint a tagok, habár is kisé tulozt elismerését — kiemeli az egylet számos tehetséges új tagok nyeresé általi nagy-mérvű lendületet és szép reményeket táplál ily körülmények közt a jövőre nézve.

Hogy ez egylet tendenciája és jellemével egyáltalában tisztelt uraságotat megismertessem, bővebben Singer Samu ur tiszta magyar nyelvben tartott és általános lelkesültséget szült beszédét a lehetőségig itt viszontadom:

Tisztelt uraim, kedves ügybarátok, tag-társak!

Én ugyan azok sorába tartozom, azon szerencsétleneknek sorába, kiknél a természet a szózási tehetség adományával nagyon is fő-venykedett — de ma, e helyütt, hol az egyet-értés, a bensőbb testvéri ragaszkodás oly szép színekben nyilvánul — itt uraim a tehetetlen-ség is kell, hogy tehetettségé váljék; itt a szuny-nyadó elemek felkurbácsolatnak, tevékeny-ségre serkentetnek; — itt a néma, lebilincsel-t nyelv is kell, hogy szavakat nyerjen hő érzel-mek, tiszta öröm és lángoló lelkesültség kifeje-zésére.

És így uraim, nekem is legyen szabad, érteimmet szavakba öltetni és reményem, hogy türelemmel végig fognak hallgatni.

Volt alkalmam a helybéli egyletekben megfordulhatni és belső szerkesztőkkel bőveb

ben megismerkedhetni; de fájdalom, azon szo-moru tapasztalással, hogy majdnem mindegyike kitűzött zászlaján az egyoldalúság, az elszige-teltség, a felekezetség és előítéletek átkát bírja feliratul. — Tapasztalám, hogy hazai érdekek bennők csak mellékes, nélkülözhető dolog, — hogy használatot, magyar szokást, magyar nyelvet ignorálnak; háromszöt lobogóval ugyan, de magyar népszerűséggel nem bírnak; színelnek valamit, a mivel nem rendelkeznek, a mit nem éreznek és ez, uraim, szánandó álla-pot; ez szerintem azon rovar, mely amez egyle-tek gyökerén, alapján folyton ragódik és utó-vegre fel is emészteni. — Ez szülője az egyol-dalu részvétnak, a minden becsületos magyar polgár részvértü lenzésének — és lényeges akadá-lya azon forrón óhajtott fejlődésnek, mely alatt csak legördülhetne az átkos fátyol, melyen át a „szidő” még mai napon is csak mint egy-szerű, „valamikorai szidónak” tekintetik; — végre csak eltűnhetnék a végzeteljes válfal, mely honfi és honfi között még mai napon is gyakorolja kárhözatos befolyását, mutatkozásván egyaránt a társadalmi életben leginkább — és ebből kihatva a polgáriba is.

A magyar szidó magyar honfiaságra, állam-polgárságra tarti és tarthat is igényt.

Hosszu évek után elérte végre a kör ha-ladásának legfényesebb, legmagasabbosabb diada-lát — az emancipatiót. — Bejaja ruhástattak ezzel számos drága jogok — de esekkel — vil-ágos — bizonyos kötelezettségek is. — A ma-gyar szidó emancipatio első sorban a szidó magyarosodását tételei fel; ha azonban egy egylet, mely véletlen csupa szidókból áll — nyilván működési jogát a germanisatio előmos-dítására használja fel — — ez, uraim, téves

A nagy-kanizsai takarékpénztár
1875. évi november havi forgalma.

BEVÉTELEK.	Arany	Frank	ft.	kr.
Pénztár maradvány 1875. oct. 31-én			18,711	99
Pénztár számla	875	427		
21. Hitelezések			44,780	36
Betét számlának			188,188	70
Váltó			53,849	—
Kötelezvény			10,775	—
Előlegzési			471	—
Bélyegilleték			17,305	96
Kötvény és váltó kamat st.			41	80
Beirattási díj			487	46
Késedelmi kamat			17	63
Költség			31	25
Szállalék			538	07
Házjövdelem			4569	32
Kintlevő kamat			176	36
Hátsér hátralék			104	42
Betét kamat illeték			4492	60
Arany és franc	48	—		
Lejegyzési díj			1	—
Vegyes			110	—
Betét arany	820	—		
Kölcsön arany kamat	61	—		
Frank betét	—	160		
Kintlevő arany kölcsön kamat	26	—		
	1830	587	325,468	64

KIADÁSOK:

16 Adós Pénztár száml.

Betét számla	72,496	06
Váltó	180,457	92
Kötelezvény	11,543	—
Betét kamat	3,116	93
Költség	89	—
Kötvény és váltó kamat st.	123	79
Bélyeg	9	53
Házjövdelem számla	18	50
Tisztítási fizetés	355	—
Előlegzési	680	—
Házbírtok	8272	44
Betét kamat illeték	79	56
Franc kamat	—	1
Arany betét	50	—
Arany és franc	265	—
Szállalék	—	129
	1645	688
	278,479	33

Pénzkészlet 1875. nov. 30-án

Arany	1015	586	65,701	30
Frank	2660	1174	688,361	26

Összes forgalom.

Irodalom.

Uj könyvek. A Franklin-Társulat Budapeston ismét néhány kiadásában újabb megjelent a igen cinosan kiállított könyvet küldött be szerkesztőségünknek, még pedig: Bernstein. A természet könyve. 13—16 füzet. Egy-egy füzet ára 50 kr. E négy füzet tartalma: XIII. füzet. Az állatok és növények életéről. IV. — A vér nagy és kis keringése. — Némi mellékkörülmények a szív működésénél. — A budapesti vízvezetékek és vízvezeték a testben. — Mily erős a szív. — A szem és az ugynevezett „sötétkamra” (Camera obscura). — A szem előnye. — A szemhéjak. — Képesek volnánk-e látni szemek nélkül? — Néhány kísérlet stb. XIV. füzet. Gyakorlati fűtés. I. — Tudomány és gyakorlat. — Elégés és melegítés. — A tűz és légvonat. — Kályha és kandalló. — A cserépkályhák. — Különböző tüzelőszerek. — A gyeptüzelő. — A gyeptüzelő fűtése. — A koaks. — A koaks melegítő képessége. — A koaks tudományos és gazdasági tekintetben. — A kőszén. — A barnaszén. — Fűtés és egészség. — Egyszeri fűtés. — A tulgyorsan hevülő kályha. — A vaskályhák. — A vaskályhák ártalmassága stb. XV. füzet. Gyakorlati fűtés. II. — Miként kell gyakorlatibbá tenni a gyeptüzelőt. — A légmentesen elzárt kályhasajtók. — Fűtés a kályhában. — A fűtés nagyban. — Világító gáz, mint fűtőszersz. — Csak egy toló lámpa. — Az egyes részek. — Az olaj szabályozása. — A levegő nyomása. — Légvonat és elégés. — A lámpa henger. — A légvonat szabályozása stb. — A természet vándorlásai és átalakulásai. — Miként vándorol és alakul át egy homokszem. — A vándorló homokszem hatása. — Miként vándorol egy szikla. — Egy szikla nevezetes utazásai. — Az egyensúly helyreállítása. — A víz vándorlása és átalakulásai. — A vándorló víz különféle képeségei. — A befagyó vizek mozgulatai. — A vizek forradalmi a jégboríték alatt. — A vizek vándorlásának jelentősége stb. XVI. füzet. Mozgás a naprendszerben stb. — Képzelmű utazás a mindenségbe. I. stb. Családi könyvtár. XI., XII. füzet. A mindennapi életből. A nőknek. Russ. K., Moleschott, Doeberiner s mások után írta K. Beniczky Irma. Két füzet. — Ára 80 kr. Dux Adolf. Vallás és tudomány. — Ára fűze 60 kr. Laurent F. As

ikolai takarékpénztárakról. Szózat a tanítókhoz és tanítónőkhöz. Második függelékkel ellátott kiadás. — Ára fűze 40 kr. Kis nemzeti múzeum 37. kötete. — Erőly Istváné. Az ósidőktől korunkig. Kóvári L., Szilágyi S., Horváth M., stb. után egybeállítá Kuliffai Ede. — Ára fűze 50 kr. Olcsó könyvtár 12—14 füzet. XII. füzet. Atala. Irta Chateaubriand. Francziából fordította Csiky Kálmán. — Fűze 20 kr. XIII. füzet. Király idyllek. I. Helén. II. Ginévra. Irta Tennyson Alfréd. Ford. Szász Károly. — Fűze 20 kr. XIV. füzet. Lord Bacon. Irta Macaulay T. B. Ang. fordította B. P. — Fűze 40 kr. A Talmudszó. Mindenrangú zsidó és kereszténynek megszívlelésül bemutatja dr. Rohling Agost. Az eredetinek harmadik kiadása után magyarítá Gemini. Második kiadás. — Ára fűze 80 kr. Történelmi könyvtár 13—17 füzet. — Ára egy egy füzetnek 40 kr. XIII. füzet. József császár vagy egy emberbarát a trónon. Irta Aldor Imre. XIV. füzet. Hunyady János és kora. Irta Aldor Imre. XV. füzet. Attila hun király története. Irta Aldor Imre. XVI. füzet. Két Rákóczy. Irta Aldor Imre. XVII. füzet. Korona és vérpad vagy Stuart Mária története. Irta Aldor Imre.

Vegyes hírek.

— **Kiszítja a „szűz” dohányt?** Egyik pénzügyi igazgatónak megszűnt, hogy a szegedi pénzügyi tisztviselők hivatalos órákban hamisítatlan magyar dohányt szoktak színi; oly időben lepte meg tehát őket, a midőn legkevésbé számítottak látogatására s ime a „szűz” dohány kéréltelhetlen elközből mindenikénél, a hivatalos helyiség legtitkosabb zugáiban elrejtve kivétel nélkül talált 2—3 font igazi fináncszólat lan magyar dohányt!

— **Levél Jézuskához.** A bécsi főpostához következő levél érkezett, mely nehezen lesz kézhez juttatható: „Kedves, szent, kis Jézuska! Én, a Gyurika, meg a kis Marika szépen kérünk, ne feledkezz meg rólunk az idén, minthogy tavaly sem ajándékoztál meg semmivel is, ámbar oly szorgalmasan imádkoztunk. A papa beteg, a mama pedig semmit sem kereshet és vásárolhat nekünk, segíts hát te rajtunk édes Jézuska. Nyitva tartjuk majd a konyha ajtaját, hogy lejöhess és hozzunk egy fenyőágot, függessz rá

valamit. Isten áldjon meg édes Jézuska, ne feledkezz meg rólam és a gyermekekről.” Pólsel Adolf, negyedik osztálybeli tanuló Neubau.

Papirszelet.

(Hf.) Egy valaki így határozta meg a kör fogalmát: — A kör oly gömbölyű valami, a minek egy szeglete sincs.

Bizonyítvány! Tenys Tettes Ugyvégi Urnak: — Én a mi közönség előljárásága hát bizonyítjuk, hogy a Kavás Anna és a Kavás Miklós még Petricsevics h. jegyző úr, mikor ott kin vot Visurejségtarába (Visumreperum) már akkor kiegyeztek, demivel Kavás Miklós nagyon szegény ember, falu baktárság az ő mestorság, hát fizetni nem tudta de: mégis mindig szeretnek pörölni; így a maga zenyém fáradság meg kell; — muszáj venni, mert már mink is egyszer kiegyeztük őket: Kelt Melinczébe október 26-án † Horváth bíró Mészáros m. k. néviró és eskütt mint előljáró:

Érték- és váltófolyam december 2.

5%, metaliques 69.40; 5%, nemz. kölcsön 73.55; 1860-ki álladalmi kölcsön 111.90; bankrészv. 9.24; hitelintézetű részvények 200.90; London 113.45; magyar földterhermentési kötvény 80.75; temesvári földterhermentési kötvény 80.; erdélyi földterhermentési kötvény 79.26; horvát-szlavon földterhermentési kötvény 84.50; estüt 106.; ca. kir. arany 5.34 1/2; Napoleond'or 9.08.

Heti naptár.
December 5-től december 11-ig 1875.

Hó- és beti-nap	Katholikus nap-tár	Protestáns naptár	Ün-ek
49. Urjövét II. v. — Kat. ev. Mikor meghallotta János a fogságban. Máté XI. 2—10. — Prot. Ep. Rom. XV. 4—13. Ev. Luk. XXI. 25—36. — Gör. ev. Lukács X. 25—35.			
5 Vasárnap	C 2 Sabbás a.	C 2 Pelin	
6 Hétfő	Miklós püspök	Miklós	
7 Kedd	Ambrus pápa	Ágota	
8 Szerda	Bold. A. fogant.	Szofton	
9 Csütörtök	Leokádia szűz	Caesar	
10 Péntek	Judith	Judith	
11 Szombat	Damasus pápa	Damás	

Felelős szerkesztő s kiadó: **Bátorfi Lajos.**

H I R D E T E S E K:
Innsbrucki és Salzburgi 20 írtos sorsjegyek.

Huzások
5. December főnyerés 20,000 frt
3. Január 30,000 frt
6. Január 10,000 frt

Minden legalább 30 frtot nyer mul-hatlanul.

Eredeti sorsjegyek csak a napi árfolyam szerint. Részlet fizetésre 2 frtjával 10 havi részletben, minden húzással játszik a utolsó fizetésnél az eredeti sorsjegy áradatit.

Ezen sorsjegyeket jutányos ára s teljes biztossága a töke elhelyeztessék, mert a 30,000, 20,000, 10,000, 2000, nagyon ajánlja, hogy azokba a 1000 frt nyeresemény mellett,

valószínű, hogy annak börzei árfolyama emelkedni fog.

Vidéki megrendelések készpénz vagy felpénznek készpénzbeni el ő z e t e s beküldése mellett utánvétellel teljesíttetnek. A készpénz küldemény franco és 19 krnyi bélyegdíj mellék-lésével kéretik.

(1854—3) **Wechselstube der k. k. priv. Wiener Handelsbank vorm. Joh. C. Sothen Graben 13.**

JÁTÉK-ÁRUK
karácsoni és ujévi ajándékok.

Egy külföldi gyermekjátékgár lebonyolítása követ-keztében nagy választéku gyermekjátékárak vételárnál 50 százalékkal olcsóbban ju-tottam birtokába, ezen gyermekjátékok karácsoni- s ujévi ajándéku különösen ajánlhatók.

Tisztelettel batorokodom tehát a n. é. közönséget ezen olcsóságra figyelmeztetni és szives látogatását, valamint be-cses megrendelését kéri

Nagy-Kanizsán, 1875. november 15-én.
mély tisztelettel **Bachrach J. H.**
(1853—4) városzás-utca, az új városzás épületében.

Hirdetmény.

Az alulirt m. k. lottoigazgatóság megindítja az V-ik magyar királyi államsorsjátékot, melynek tiszta jövedelme a Pólselnek I. f. elhatározása folytán a m. k. Állandó kincstári munkások árvi számára emelendő menhás felállítására fog fordíttatni.

Ezen sorsjáték 3334 nyerőszámot tartalmaz; a nyeresemények fő-összege:

200.000 forint o. é., köztük: (1809—5)

Az I. adó főnyeresemény	100000	frtal.
a II-ik	20000	"
2 nyeresemény	5000	"
10	1000	"
20	500	"
100	100	"
200	50	"
3000	10	"

A húzás visszavonhatlanul 1875. évi december hó 20-án Buda-Pesten az alulirt lottoigazgatóság által fog eszközöltetni.

Egy sorsjegy ára: 2 frt. o. é.

Sorsjegyek kaphatók: az alulirt m. k. lottoigazgatóságnál, a lotto-ügynökséknél, a lotto-, adó-, só- és postahivataloknál, és minden nagyobb városban létező sorsjegyárváló kősegeknél.

A m. k. lottoigazgatóság államsorsjátéki osztálya. Budapeston, 1875. évi október hó 1-én.

Motusz Alajos,
m. k. p. a. minist. osztálytanácsos és lottoigazgató.
(Utánnyomat nem díjazatik.)

Ich habe die Ehre einem P. T. Publikum die höfliche Anzeige zu machen, dass ich in Gr.-Kanizsa, Kazinczy-Gasse, (ehemals Bräuhausgasse) Nro 7 ein **Bier-Depot mit Eiskeller** errichtete. Am Lager ist Bier, sowohl in Zwei, Ein und in Halbeimer-Gebinde, wie auch in Flaschen stets vorrätig. (1857—2) Achtungsvoll **Anton Dreher.**

Briefe und Telegramme wolle man gefälligst an „Dreher's Bierdepot Gr.-Kanizsa richten.

Gyermekek, örüljétek!

A ki gyermekeinek karácsonkor nagy örömet akar szerezni, az vegye meg, a meddig a készlet tart, általánosán kedvelt **karácsoni bazarunkat** csak 5 o. é. frt mesés áron, a miert 27 darab legujabb játékoszt kap minden kora fiuk és leányok számára, ugymint:

1 nagy éneklő bábu.	1 ládika tele szerzámmal.
1 mechanicus sergő csiga.	1 carton, mely az egész állatvilágot tartalmazza.
1 bajazzo cintányérral mint légyfogó.	1 cserep ang. katonaság hadi felszerelésben.
1 indiánus, mint kötélfűzőcsos nemzeti jelmezben.	1 mechanikus világpanoráma.
1 teljes porcellán service 6 személyre.	1 repülő fűlömie.
1 Orang-Utang, mely 15 mesterséget tud.	1 egész új találmány nevető-készülék.
1 hátultöltő osztagó pisztoly.	1 varázslip anyagi hangokkal.
1 nagy dominó-játék.	12 drb pompás karácsonfa-diszitmény.

Az itt elősorolt 27 darab gyönyörű és egészen új játékoszt egyttvéve csak 5 o. é. frtért adja (1866—2)

PETER BLAU. Wien, I., Wollzeile 25.
A szétküldés utánvétel mellett gyorsan és lelkiismeretesen történik.

Mössner József
rumburgi vászonraktára Budapesten,
Koronaherczeg (Uri-utca) (1872—1)
Zsibárus-utca sarkán, a „Menyasaszonhoz” ajánlja díszan felszerelt vászon fehérnemű és készing raktárát, nemkülönbön épen Párisból hozott legujabb fehérnemű és csipke újdonságait; legolcsóbb szabott árakon. Árjegyzékek és minták kívánatra beküldetnek. (1863—2)

Altesti-sérvben szenvedők

a legjobb hatásának bizonyult sérvkenőcs által Sturzenegger G. találmánya által Herisgubben Schweitzből, meglepő gyors segélyt nyerhetnek. Egy tégely ára 3 frt 20 kr. o. é. Minden utánzásra, mely a közönség félrevezetésére céloz, ovatosság kéretik. Semiféle analysis titkokat fel nem fedesethi. Bizonyítványok és hálairatok a teljesen felgyógyultaktól itt e helyütt nem közzölitetnek, mert a használati utasításban több benn foglaltatik. Kapható magánál Sturzenegger G.-nél, valamint a következő raktárakban: Pesten: Formágyi F. gyógyszer-tár a „Sz.-Máriához.” Zágrábon: Mittlbach Zeigmond gyógyszer-tárában. Temesvárot: Pecher J. E. „Mária segits” gyógy-tárában. (1814—6)

Az adventi idényre.

A n. t. plebános és káplán nrák figyelmét van szerencsém felhívni kiadásomban megjelent alkalomszerű munkára: **Dr. Seidel Pál** reáték alkalmára írt szent beszédek gyűjteményere; mely minden adventi napra külön egy-egy sikerült szent beszédet tartalmaz. Ára e munkának 60 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben és **Klöckner Péter** könyvkereskedésében Sz.-Fejervárott (1867-2)

Epilepsiát
(eskórt) gyógyít levélben **Dr. Küllsch** specia-lista Dr.-za, Wilhelmsplatz 4 (ezelű Berlinben). Sok száz sikeres eredmény!

Kohn Gyula

norinbergi és díszmű tárából figyelembe ajánlja nagyzerű kiállítását **karácsoni és ujévi tárgyaknak,** (1861—3) ugys. inte legnagyobb választékot **gyermekjátékokból** legjutányosabb áron.

Bor-eladás.

A Balaton mellett, a keszthelyi vasuti állomástól fél-óránnyira fekvő, ugynevezett: „Bari hegyen” (Somogy megye) nagymennyiségű és igen jó minőségű — külön szedett — fehér és vörös bor van eladásra készletben. Ez ügybeni szives megkeresések alulirtoz intézendők, ki is díjnélküli levelekben azonnal válaszolni fog. Keszthelyen, (Zalam.) 1875. évi november hóban.

Börtzy József,
a nevesett hogyság megbízottja. (1863—2)

Előfizetési ár:
 egész evre . . . 8 frt.
 fél evre . . . 4
 negyed evre . . . 2
 Egy szám 10 kr.

Művészetek
 6 hasábos példányban
 7. másodsor 6 s minden
 további sorért 5 kr.

NYILTEBEN
 soronként 10 kr-ért vé-
 tettek fel.
 Kincstári illeték minden
 egyes hirdetésért külön
 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.”

A lap szerkesztésénél és anyagi részét illető közlemények, előfizetések, reclamációk sat. a szerkesztő-kiadóhoz bérmentve intézendők:
 NAGY-KANIZSA
 Takarékpénztári épület, földszint.
 Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadhatók el.
 Késiratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának. nemkülönböztetve az „első zalai ügyvéd-egylet”, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank”, a „nagy-kanizsai takarékpénztár”, a „zalamegyei általános tanító-testület”, a „Zala-Somogy” gőzhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesítője.

Hetenként kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Pályázat.

A nmélt. vallás- s közoktatási m. kir. minister ur f. é. nov. 12-én 27189. sz. a. kelt magas intézvénye folytán a bagladi állami elemi iskolánál rendszeresített elemi tanítói állomásra 300 frtnyi fizetés, 100 frt helyi pótlék, tehát összesen 400 frt készpénz és szabad lakás élvezete mellett pályázat hirdetik.

A kik ez állomást elnyerui óhajtnak, felhívattak, hogy a nmélt. vallás- s közoktatási m. kir. ministeriumhoz czimzett folyamodványaikat tanképesítési- s egyéb okmányokkal felszerelve, f. é. december hó 30-ig alulírt tanfelügyelőhöz beküldeni sziveskedjenek.

Nagy-Kanizsán, 1875. nov. 24-én.

NUCSE CZ JÓZSEF,
 zalamegyei tanfelügyelő.

Az önálló magyar vámterület hível- hez!

— 1875. december 1-jén. —

T. cz.

Az Ausztria és Magyarország között fennálló vám- és kereskedelmi szerződés 1876. végével felbontható lévén, a törvény által előszabott alkudozások annak megújítása végett kezdetüket vették.

Hazánkban a közügyelem e nagyérdéki vámkérdésre van fordítva, mert mindenki meg van róla győződve, hogy a létező szövetség Magyarországra nézve felette káros és hogy a kérdés megoldásának modja nemzeti jövőnk gazdasági és pénzügyi alakulására döntő befolyással lesz.

Ausztriában e vámkérdés hónapok óta erős igazolomban tartja a kedélyeket s nyilatkozatokra indítja a kormányt, a törvényhozást, a testületeket és a népet. Illó, hogy Magyarország közönsége is tájékozást szerezzen magának az iránt, mit kívánnak érdekei s kifejezést adjon követeléseinek.

E szempontból kiindulva, nézeteinket e tárgyról a következőkben foglaljuk össze s ajánljuk (czimed) becses figyelmébe.

1867-ben a kiegyezés megkötése alkalmával Magyarország a vámkérdés tekintetében azon kényszerhelyzetben volt, hogy az absolutistikus kormány épen a megelőző években, többnyire tíz évi időszakokra kereskedelmi szerződéseket kötött volt a legtekintélyesebb külállamokkal, Németországgal, Angliával, Franciaországgal, Olaszországgal; melyek az egész monarchiára kötelező modorban kötöttvén, a külön vámterület felállítását ép úgy, mint a tarifáknak hazánk érdekeinek megfelelő revisióját nagyon megnehezítették, mindaddig, míg ama szerződések lejártak. E szerződések felmondásának ideje elérkezett. Akkor — eltekintve a politikai okoktól s az azóta megváltozott gazdasági helyzettől — a magyar államférniak beérték azzal, hogy az 1867. XII. és XVI. tczikkben teljesen fentartották a magyar állam önálló intézkedési jogát a vám- és kereskedelmi ügyekben és hogy az Ausztriával kötött vámszövetségben az előtálat status quo fentartását csak öt évre ígérték meg, azontul szabadságában állván Magyarországnak e vámszerződést felmondani s a vámközösséget felbontani.

A tapasztalás bebizonyította, hogy eme vámszövetség Magyarországra nézve felette hátrányos.

Igazságtalan a közös vámjövedelmek quataarány szerinti megosztása, mert a fogyasztás nem az adómenyiség, hanem inkább a népszám szerint becsülendő.

Igen tetemes, évenként milliókra menő kárt szenved a magyar kincstár továbbá a fogyasztási adóknál és állammonopoliumoknál, melyek nem képeznek közös jövedelmet, de a vámközösség folytán, osztrák sör és czukor, de söt szivar és só is tömegesen hozatik be Magyarországra, melyek után a fogyasztási adót a magyar polgár az osztrák kincstárnak fizeti. Azonfelül az osztrák fogyasztási adó visszatérítésénél a magyar kincstár megrovatik a 32% kvótával s tehát készpénzzel segítő elő az osztrák gyártmány kivitelét.

Még nevezetesebb hátrányt szenvedett a magyar állam pénzügye és közgazdasága az által, hogy a hazai törvényhozásnak kezei kötve voltak a közvetett adók rendszerében. Ennek következménye lön, hogy a különböző termelési viszonyok miatt a magyar czukorgyárak egynéhány kivételével üzletüket bezárták s a kincstár és a mezőgazdaság is egyik nevezetes jövedelmi forrásától fosztott meg, mely külön vámterület s alkalmas adórendszer mellett szép virágzásnak nézett elébe. A szeszgyártás mezőgazdasági iparát is az alacsony gabnáárak dacára nem voltak képesek törvényhozási helyes intézkedések által ápolni, mert a vámközösség folytán a szeszadó szabályai az osztrák szeszgyárak termelésének kedveznek a magyar ipar rovására. A szeszadónak évről-évre csökkenése budgetünkben fényes tanubizonyosságot tesz állításunk igazsága mellett. Egyéb indirekt adónemekenél sem folytathatván érdekeinknek megfelelő adópolitikát, kormányaink kénytelenek voltak a nagyobb államkiadások fedezésére mindig csak a direkt adókat emelni s újra és újra az adókkal annag is súlyosan terhelt földbirtokra és házbirtokra, mint legkézzelfoghatóbb és fő jövedelmi forrásra rakni a deficitek fedezésére követelt új adónemeket.

Nem kevésbé mint az államkincstárra, károsnak bizonyult a vámközösség a magyar nemzetgazdaságra nézve.

Minden belföldön termelhető cikkre vetett vám védvám természetével bir, a mennyiben a külföldi árut a vámtétel összegével megdrágítja, s a belföldi termelőnek a piacot a vámtarifa határáig biztosítja. Az átörökölt s közössé tett osztrák vámtarifa Magyarország meghallgatása nélkül s kizárólag az osztrák nagy-iparosok igényeinek tekintetbevételével keletkezvén az osztrák s iparcikkéknél nemcsak finansz-vámokat, de határozottan védvámteleteket foglal magában. Ezen védvám gyakorlati hasznát kizárólag az osztrák gyári ipar vette, mely két évtized alatt, s az utolsó pénzváltásig rendkívüli lendületet nyert, miglen Magyarországon sem miféle ipar nem keletkezhetett, mert a magyar piac védtelen, át volt engedve az

osztrák termékek behozatalának. Ausztriának a nagyobb tőke mennyiség, az o. n. bank bő hitelforrása, az olcsóbb kamatláb, a képzetesebb munkaerő monopoliumot biztosítottak a magyar piacon minden iparterményére vonatkozólag s a magyar vállalkozó pénzhány és hitel drágaság folytán mindannyiszor kénytelen volt üzletével felhagyni, valahányszor az egyenlőtlen harcot megkísérté.

De nemcsak, hogy Magyarországon gyárak nem keletkeztek, s ha keletkeztek, megbuktak: a hazai kis-iparosok, az u. n. mesteremberek is elveszték keresetük nagy részét. A vasutak kiépülvén, az osztrák gyári terményeket olcsón elszállítják mindenhol az országban, hová azelőtt el nem hatoltak, s a városokban a kis iparosok tömegesen elveszték kenyérkeresetüket a nélkül, hogy módjukban volna munkaerejüket a nagy ipar terén érvényesíteni. A nagy hódítás tehát, melyet az osztrák gyáripar a múlt évtizedekben a magyar piacon tett, a magyar városok rovására, s a fejlődő polgári elem megrontásával járt; a haszon pedig, melyet a kis-iparosoktól elvett, az országból kivándorolt.

De nagy kárával volt a vámközösség és az osztrák iparosoknak adott védvám az összes magyar közönségnek is, mely mint fogyasztó leginkább az osztrák áruk vételére volt szorítva. Mert minden forintot, melylyel a védvám folytán az osztrák gyáros drágábban adta nekünk cikkét, a magyar fogyasztó fizette meg a nélkül, hogy a gyárosok nyeresége az országban megmaradt s adóképeségünket növelte volna. A fogyasztó érdekében tehát a közös védvám nincs, mert az sok iparcikket olcsóbban vásárolhatna, ha önálló vámterület mellett a külföldi vagy osztrák áru olcsóbb finansz-vámtétellel rovatnék meg a magyar határon, mint minovel most a közös védvámtelet szerint megróva van.

A hazai iparnak tönkretétele, s a magyar piacnak osztrák árukkal tökéletes elárasztása végre eredményezték, hogy Magyarország kereskedelmi forgalma a legnagyobb mértékben passivá lön, azaz, hogy a hivatalos adatok szerint Magyarország osztrák és külföldi árukban évenként sok millióval többet fogyaszt, mint mennyi értéket maga kivisz. Az utolsó kimutatás szerint 1873. évben Magyarország kereskedése 156 millió forinttal többet hozott be, mint mennyi nyers-terményt és egyéb árut, mi Ausztriának vagy a külföldnek eladni voltunk képesek, s tehát ezen differenciális összeget készpénzben vagy adóssággal voltunk kénytelenek kiegyenlíteni. Ha ehez hozzáadjuk az állam kvota és kamatfizetéseit s a magánosok és intézetek által a külföldi tőkék után az országból kiküldött összegeket, mindenki előtt világosan meg van fejtve az oka, hogy miért évről-évre kevesebb a készpénztőke Magyarországon s miért oly kétségbeesítő a hitelviszonyok s oly rémitő és általános az uzsora.

Mindnyájan szenvedünk tehát a vám és kereskedelmi szerződés következményei alatt: állam, mezőgazdák, kis iparosok, nagyiparosok, termelők és fogyasztók egy-

aránt, sőt még a kereskedők is, mert az általános nyomorban minden üzlet pang, vevőik elmaradnak, s a pénz drágasága lehetlenné teszi nekik az üzletben kockázhatni vagyónukat.

A mi a kereskedést illeti, a közös vámterület okozza, hogy nálunk a kereskedelem nagyobb mérvű fejlődése lehetetlen, mert kereskedőink nagyrészt a Bécsben központosuló nagykereskedésnek pusztá ügynökei. Budapest, mint az ország természetes emporiuma a közös vámterület folytán elesik azon előnytől, hogy a külföldi cégek bizományi lerakatokat telepítsenek ide s ennek folytán Bécs-csel, mint világ piaccczal nem versenyezhet. Vidéki kereskedőink is ezen Bécsbe központosított előnyök folytán arra indittatnak, hogy Bécsből s nem Budapestról szerezzék be áruikat.

S a mit az egyesek és osztályok veszítenek, maga a nemzet összesége szenved alatta.

Magyarország mint tisztán földmivelő ország meg nem állhat, mert nem bírja el egy modern cultur-állam költségeit. Ezt a tapasztalás bizonyítja. De mint földmivelő állam sem állhat meg; ha oly kapcsolatban marad, melynek következtében nemzetgazdasága évről-évre inkább és inkább eladósodik s maga az öröklött föld is külföldi hitelezők kezébe kerül. — Mint földmivelő ország sem maradhat meg Magyarország, ha a vámszövetség folytán képtelen mezőgazdasági ipart teremteni s ennek segítségével átmenni az intenzivebb gazdálkodási módokra. Hogy akar megállni Magyarország felszaporodott terheivel vállán s hogy akarja megfizetni adósságait az ipar tőke teremtő ereje nélkül, mikor nyers-terményeit nem értékesítheti ide-haza s nem adhatja el a külföldön, mert a távol országok olcsóbb produkciója leszorította a piacokról s a fölemelt földadó egyszerre megdrágítja termelését és csökkenti a birtok értékét. Csak ha egyuttal áttérünk az iparra, fogunk gazdaságilag is, államilag is, culturailag is megállhatni mint nemzet Európában; ha ezt most tenni elmulasztjuk, vagy bukásnak megyünk elébe, vagy vissza kell térnünk egykori primitív és patriarchalis viszonyainkhoz. Minthogy pedig ez ma, a vasutak és táviratok korában Európa közepén nem lehetséges, nincs más választás, mint komoly elszántással véget vetni egy tarthatatlan állapotnak s hozzálátni egy új helyzet teremtéséhez.

Ez okokból azt tartjuk, hogy az osztrák-magyar vám és kereskedelmi szerződést fel kell mondani, s a monarchia tulsó felével az önálló magyar vámterület alapján kell egy új kereskedelmi szerződést kötni.

Magyarország és Ausztria között, melyek gazdasági viszonyai oly teljesen különbözők, vámközösség helyesen nem is képzelhető. Más vámpolitikát követel az egyik mint a másik, s az erősebb fél érdekei lévén tulnyomóak, a szövetség mindenkor a gyöngébbnek gyarmati kiaknázására és gazdasági függésére fog vezetni. A helyes vi-

szony két ily állam közt, ha politikai unióban élnek, más nem lehet, minthogy mindenik a maga területén saját igényeik szerint megfelelő vám és kereskedelmi, ipar és gazdasági, adóügyi és hitelforgalmi politikát követhessen, s a két ország egymással barátságos szerződésre lépjen, mely a nemzetközi forgalomban a kölcsönös érdekeket szabályozza. A két államnak ilyenmódú gazdasági önállása nem zárja ki azt, hogy egymásnak a külfölddel szemben méltányos előnyöket ne biztosítsanak.

A közös vámterületnek illetően kettéválasztása által nem célunk megintgatni azon államjogi viszonyt, melyet Magyarország és Ausztria közt az 1867. XII. tcz. megállapított. Sőt az önálló magyar vámterületet egyenesen az 1867-ki kiegyezés természetes következményének tekintjük, mert általa a dualismus elve a gazdasági téren is megvalósítottatik.

Az önálló vámterületnek felállításából még nem következik sem az, hogy Magyarország a védvámrendszer fogadjja el, s magas vámtételek segítségével maga körül kínai falat emel, sem az, hogy feltétlen szabad-kereskedési elveket alkalmazva megnyitja határait az összes külföldi áruk özönének, s kiszorítja innét az osztrák gyártmányt.

A vámpolitika, a mennyiben a vámtarifák megállapításában fekszik, a külön vám-vonal felállítását után függetlenül határozatnak meg az ország iparképessége, fogyasztási igényei, az áruk természete, a kincstár érdekei s az Ausztriával kötendő kereskedelmi szerződés compensationalis és politikai tekintetei szerint.

Tiltakozunk tehát a felfogás ellen, hogy kik az önálló magyar vámterületet óhajtjuk, védvámok volnának s célunk csak az lenne: a közönsnek nevezett, de voltaképen osztrák védvám helyébe magyar védvámot állítani. Igenis, ellenezük az osztrák védvámok kiterjesztését Magyarországra és még inkább azok szándékolt felemelését, mert ez egy Magyarország összes lakóira kivetett új osztrák indirekt adóval felér. De a magyar fogyasztóknak újabb, szokatlan és nehezen elviselhető terhelését sem akarjuk. Nem akarunk magasabb védvámot önmagunknak fizetni, mint a milyeneket ma az osztrákoknak fizetünk, sőt mindazon cikkeknek, melyeket idehaza czélszerűen termelni nem lehet, az osztrák védvámok helyébe a szabadkereskedelmi rendszer értelmében egyszerű financia vámkokat tartunk indoklva, mi által a magyar fogyasztó közönség csak nyerne az árban, olcsóbban juthatván jobb portékához. Való, hogy a magyar vámsorompók felállításával elérni akarjuk a létező magyar ipar, a hazai nyerstermények alapján életképes fejlődésre alkalmas iparágak és nevezetesen a mezőgazdasági ipar felvirágoztatását mérsékelt védvámok által: de ezt nem egyik vagy másik néposztály, sem egy vagy más vidék, nem pusztán a városi lakosság érdekében, hanem minden osztály s főleg a mezőgazdasággal foglalkozók érdekében, a haza érdekében, a nemzet jövője érdekében kívánjuk.

Mondják, kik az önálló vámterület elfogult ellenzői, hogy a vámsorompók felállítását az iparterményekben drágaság fogná követni, mert az osztrák gyáros most ingyen hozza ide áruát, s ezután fizetne a vámot. Névszerint, hogy a földbirtokos, ki buzájáért ma ezer forintot vesz be, s ez összesen bizonyos mennyiségű portékát vásárol, ezután kevesebbet szerezhetne be. Áll-e ez ellenetés? Minden gazda tudja, hogy Shuttleworth vagy Hornsby gépei nem drágábbak, mint az osztrák vagy magyar gyárak gépei, pedig amazok fizetnek vámot, ezek nem. Honnan van ez? Mert az osztrák vagy belföldi gyáros terméke árát az angolhoz szabja, melybe már bele van tudva a vám is. Ha pl. az önálló magyar vámtarifa tekintettel mezőgazdánk érdekeire lejjebb szabná a gépek vámtételét mint jelenleg, az osztrák iparos is kénytelen volna gyártmá-

nyát olcsóbban adni, s a földbirtokos nem hogy drágábban, de mindenesetre olcsóbban vehetné gépeit. E példa illik mindeure, ipari és fogyasztási cikkekre egyaránt. Az önálló vámsorompó felállítását tehát nem okozhat magában véve drágaságot; az árakban beállható változás attól függ, mely cikkekre minő vámtételek szabna a magyar vámtarifa. De föltéve, hogy némely árucikk a magyar tarifa által megdrágítottatik, ez csak a magyarkincstár, s közvetve az adózók hasznára szolgál.

Az önálló vámterületnek egyik főelőnye ennél fogva abban áll, hogy a magyar piac árviszonyait a saját igényeinkhez mérve magunk szabályozhatnók. Oly kereskedelmi politikát kezdhetnénk, a minőre nekünk van szükségünk, legyen az szabadkereskedelmi vagy védvám. S oly kereskedelmi politikát folytathatnánk, melynek alapján lassanként megjavulna kedvezőtlen kereskedelmi mérlegünk s a készpénz rengeteg kifolyása hazánkból megakadályoztatnók.

Ezen rendkívüli közgazdasági előnyök mellett nem szabad felednünk, hogy financiaiaink állapota is sürgősen megköveteli az önálló vámterületet, nemcsak azért, hogy a törvényhozás szabad kezet kapjon az indirekt adózás körül, hanem azon közvetlen haszon miatt is, mely a kincstárra hárulnók, ha az összes Ausztriából és a külföldről behozott áru fogyasztást, melyet az 1873 ki statisztikai hivatalos számítás 457 millióra becsül, megvámolni lehetne. Oly tárgyak vettetének ez uton adó alá, melyek a világ minden népénél a legjobban képesített adóalaprak tartanak, mert nagyjából a módosabb osztályok által fogyasztatnak s mindenki által csak akkor vásároltatnak, mikor az illetőnek pénze van.

Még csak azon ellenetésre kell felelnünk, hogy Ausztria repressaliákhoz nyulna nyersterményeinknél, ha mi iparcikkeket megvámoljuk. Nem tartunk tőle. Ily hadviselésben Ausztriának sokkal több veszteni valója volna, mint nekünk. Ausztria élelmi cikkekben és iparanyagokban ma is csak azt vásárolja tőlünk, a mit mástól olcsóbban nem kaphat, ellenben mi oly gyártmányokat veszünk Ausztriától, melyeket másunnét jutányosabban szerezhetnénk be. A magyar nyerstermények könnyebben találának külföldön vásárt, mint az osztrák gyártmányok, ha azok a magyar piacot elvesztenék. S miféle repressaliákat gyakorolhat okszerűen Ausztria anélkül, hogy önmagának ártana vele? Ipari nyerstermények vámentesek, saját gyarainak érdekében is, a gabona is saját fogyasztói érdekében az kell, hogy legyen; állatokat és bortelep úgy akarnak ok tőlünk olcsón venni, mint nekünk érdekünkben áll ez árukat nekik eladni. S végre ne feledjük, hogy az államjogi kapcsolat, melyben élünk s az érdekeknek a szomszédság folytán kifejlődött szövevénye nem engedik, hogy a két nemzet önzését odáig vigye, hogy oktalan bosszúból a saját kárán is a másik kárára törjön.

Mindezen előadott okok alapján, mi az önálló magyar vámterületet nemcsak károsnak és veszélyesnek nem tarthatjuk, hanem egyenesen szükségesnek, jónak, kivihetőnek és hazánk felvirágzására nélkülözhetlenné itéljük.

Ha t. (czimed) eme meggyőződésünkben osztozik, az eszme terjesztésére és a kivitel elősegítésére nagybecsű támogatását bátorodunk kérni.

Alulírottak egy, a fővárosban tartott értekezlettől megbízást vettünk, hogy az önálló vámterület hivatát országban nyilatkozásra szólítsuk fel, hogy így közvélemény képződvén, a kormány és az országgyűlés a nemzet véleményéről e fontos tárgyban tudomást vehessen. Igen sok függ attól: a nemzet mit akar s komolyan akarja-e, mit helyesnek itél? Ezt meg tudni, a közvéleményt kitanasztalni csak úgy lehet, ha azok, kik valamely eszme mellett küzdenek, sorakoznak. Szabad országban lakunk, szabad nemzet fia vagyunk, szabadon nyilváníthatjuk véleményünket, senki a szabad szótást

nekünk fel nem róhatja. Ne legyünk tétlenek, midőn a cselekvés ideje elérkezett, vessék ki a latba akarátát.

T. (czimed) legjobban fogja tudni megítélni saját körében, mi uton működhetnék leginkább az önálló vámterület érdekében, miképen hozhatna létre oly nyilatkozatot, melynek súlyát okvetlen nagyrabecsülné egy a vidék, mint a főváros, mint az ország. T. czimedre kell biznunk e tárgyban legjbb belátása szerint intézkedni, s mi csak arra kérjük, hogy jelen körlevelünkre felelve, tudatni sziveskedjék, ha számit hatunk-e nagybecsű közreműködésére?

Kik különben kiváló tisztelettel vagyunk t. czimednek alázatos szolgálói

„az önálló magyar vámterület érdekében működő bizottság.”

Ez ügyben levelek intézendők Budapestre a „Pesti Napló” vagy a „Nemzeti Hírlap” szerkesztőségéhez.

Városi rendőrségünk szervezése.

(Ötödik kötelemény.)

Az első rendőrbiztos ügyköre.

a) a második biztosul felváltva a rendőrszolgálat vezetésére, a váltakozási idő és órarend felsőbb hatósági (kapitány, vagy tanács) megállapításával,

1) a rendőrök sorszerinti kirendelése a nyilvános színi, dal, zene és egyéb előadásokra, itt személyes felülvizsgálat és ellenőrzés,

2) éjjeli és nappali szemle a vendéglők, kávéházak, korcsmák, étkezdék, mulató kertekben;

3) szűkebbkörű fegyelmi jog a rendőrszolgák felett;

4) minden nyilvános gyülekezés, választás, csoportosulás és mozgalomnál a rendőrszolgák vezetésére;

b) 1) házmotások és üldözések vezetése, 2) gyanús egyének felügyelete, büntársulatok, bandák nyomozása — szétugrasztása,

3) büntényi, helyszíni vizsgálatok, előnyomozások, ezekre való szolgálati teendők kiosztása;

c) 1) fontosabb elfogatási parancsok végrehajtása,

2) éjjeli csend és rendzavarók letartóztatása esetén a letartóztatás felfüggesztése, vagy fentartása,

3) a szűk ápolóbázak, vendéglők, korcsmák és hasonló személyzetének felügyelete; alkalmi vizsgálata;

4) elhelyezett örültek, kábák, árva és ápolásra adott gyermekek fentartásának, ápolásának és elhelyezésének folytonos felügyelete;

c) 1) a börtölüzletek és személyeinek nyilvántartása; tényeinek, panaszainak elővizsgálása, összeállítás és ítélet alá terjesztése;

2) ezekre nézve ideiglenes zárlat, tilalom és bezárás foganatosítása;

3) utcái botránnyok, házzavarók beszüntetésére előintézkedések;

d) 1) a büntetési, 2) megbélyegzési, rendőri és büntető törvényszéki ítéleteknek, a város lakóira vonatkozólag, lajstromozása és nyilvántartása;

e) 1) házalási, kéregetési engedélyek

f) 1) munka- és keresetnélküli egyének kiutasítása, elrendelése foganatosításáról gondoskodás,

2) koldusok letartóztatási és kiutasítási ügyei;

3) a nem illetőségű egyének tartózkodási engedélyei, a mennyiben nem önálló háztartással bírnak, az ipari és kereskedelmi segéd munkások kivételével;

g) a család nyilvántartás és a vele kapcsolatos ügyek bírásodási joggal;

h) a marhavásári bizottság vezetése és teendői,

i) mezői rendőri szemlék, kutatások teljesítése;

k) a rendőrkapitányi, iktatói és kiadói teendői a másolatok kivételével,

l) saját szakmájában a rendőrök oktatása, a második rendőrbiztos teendői:

a) a rendőrszolgálat felváltott vezetése, az óra, és szolgálati rend előzetes meghatározásával

b) az iparos-kereskedelmi segédek és tanoncok nyilvántartása;

c) a vendéglők, korcsmák, kávéházak, étkezdék, mulatók nyilvántartása,

d) az idegenek nyilvántartási vezetése,

e) enemű kihágások és mulasztások elitélése;

f) a lakosság nyilvántartása;

g) saját szakmájában a rendőrök oktatása,

h) a leírás munkák.

Hogy a rendőrbiztosok a hazzáutalt ügyek elintézésére értelmes és hivatalértő, de egyúttal független állásban (a hivatali felelősség és a fel-

ügyeleti jog fenntartásával) legyenek-e vagy nem — a siker tekintetében főkérdés: ha ők csak szolgái, függő nézetre kényesztetve, működésük sikerre nem vezethet; állásuk tehát kell, hogy rangbeli, hivatali jelleggel bírjon, mihez kell természetesen viszonyulnia a személyi képesség — de egyúttal a fizetésnek is.

Vegyük tehát szemügyre a díjazási kérdést.

Az 1875. évi magán költség-előirányzat 0. 14—17—18—19—20—21 és 58. tételei szerinti a rendőrség most 7940 friba kerül.

Tervezetem és nézeteim szerint alapul véve a rendőrszolgákra a városi főjegyző ur által készített javaslatot és a költségek következők lennének:

a) rendes fizetések:
1) kapitányi fizetés 600 frt.
2) 1 fő rendőrbiztos fizetés 500 frt.
3) 2 od 500 frt.
4) 20 rendőrszolga, a 250 frt 5000 frt.
Összesen: 6600 frt.

b) lakilletmények:
1) kapitányé 100 frt.
2) 2 biztosé, a 100 frt 200 frt.
3) 20 hajdu, a 50 frt 1000 frt.
Összesen: 1300 frt.

c) mellék járulékok;
20 hajdu ruhailletménye 60 frtjával 1200 frt.
Összesen: 9020 frt.

Tehát 1080 frttal több az eddiginél.

Ha már az eddigi viszonyok elégtelenek, sőt határozottan rosszak voltak, 1000 frtnyi költségemelés nem is tekinthető nagy áldozatnak a rendőrszolgák javítása céljából; de másképp megállapított — és meg is mérsékeltnek mondható díjazások mellett lehet csak kilátás alkalmas és képzett, valamint megbízható egyének nyeresére.

Ha a város jó hivatali qualificationokat kíván és a hivatali állásokat olcsó licitáció tárgyává tenni nem akarja — egy-egy hivatalnoknak szegényesen és legalább 6—700 frt. közti fizetést köteles adni, mert csak így van az egyszerű megélhetése, de a megbízhatóság és tiszta kezelés is biztosítva, valamint a rendőrfizetésnek is ki kell tennie 300—320 forintot. ab.

A nagy-kanlzsai fiatalok társasága köre

f. év és hó 4 dikén érdekes közgyűlést tartott, melyre a kör tagjai majd teljes számban megjelentek. A közgyűlés egyes mozzanatairól irhatjuk a következőket: Mindenekelőtt az okt. hó 26-ik napján tartott közgyűlésben a kör helyiségének kibérlésére és felszerelésére kiküldött Bothó Imre, Lovák Ede és Varga Lajos urakból álló hármas bizottság terjeszté jelentését a közgyűlés elé. A bizottság eljárása helyeseltetvén, fáradozásaiért jegyzőkönyvileg elismerés szavaztatott. Következett ezután a kör alapszabályainak átvizsgálása és némely pontjainak a megváltozott viszonyokhoz alkalmazott átváltoztatása, lényegesebb módosítások azokban az alapszabályok és igazgató választmány tagjai számának leszállításával tétellett. — Erre az ekképp megállapított tisztviselők és igazgató választmányok, az alapszabályok kormányi jóváhagyásai ideiglenes megválasztása azonnali sorrendre tüzetvén, Takács Jenő, Háy István és Kisfaludy László urakból szavazatazódó bizottság alakítottatván, a szavazás megejtetett. Részben egyhangulag, részben szótöbbséggel megválasztottak a társaság kör elnöke: Bothó Imre; jegyző: Varga Lajos; ügyész: Lengyel Lajos; könyvtárnok és pénztárnok: Lovák Ede; háznagy: Bogyay Ödön urak.

Igazgató választmányi tagokká: dr. Laky Kristóf, Hencz Antal, Takács Jenő, Koch Adolf, Wlassics Gyula és Háy István urak. Póttagokká: Gutmann Vilmos és Gracheg Gyula urak, kiket a kör lelkesült éljénekkel üdvözölt. — A napirend tárgyai kimerítve lévén, a kör elnöke következő elterjesztést teszi: Miután a nagy-kanlzsai fiatalok társaság nagyobb része, kik évenként rendezen a január 7-diki bál rendezői voltak, e fiatalok társaság körben egyesültek, indítványozza, hogy a jövő január 7-diki bált ne a nagy-kanlzsai fiatalok társaság, hanem saját neve alatt rendezze a társaság. — Ez indítvány általános helyesléssel fogadtatván, nyomban megválasztott Koch Adolf, Bogyay Ödön, Bothó Imre, Gózonny László, Gracheg Gyula, Gutmann Vilmos, Háy István, Karczag István, Kisfaludy László, Lovák Ede, Schmidt Emil, Takács Jenő, Tóttósi Béla, Varga Lajos, Wlassics Gyula urakból álló bálrendező bizottság, föteladatul tüzetvén ki, hogy a bizottság minden lehetőt kövessen el arra nézve, miképp a jövő január 7-diki bál az eddigieknek fény- és kedélyességben megte- leljen. Erre elnök a közgyűlést feloszlattván, s tagok is a „Országnál” vendéglő elismert jó könyvével: biró éttermében tartott kedélyes rövid vacsora után szétoszlottak.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.”

Előfizetési ár:
 egész evre 8 frt.
 fél evre 4 „
 egyed evre 2 „
 Egy szám 10 kr.
Működés:
 6 hasábos petitsorban
 7. másodsor 6 s minden
 további sorért 6 kr.
NYILTTÉRBE:
 soronként 10 kr-ért vé-
 znek fel.
 Kincstári illeték minden
 egyes hirdetésért külön
 30 kr. fizetendő.

A lap szellemi és anyagi részét illető közlemények, előfizetések, reclamatiók sat. a szerkesztő-kiadóhoz berme-
 mentv. intézendők:
NAGY-KANIZSA
 Takarékpénztári épület,
 földszint.
 Bermentelen levelek csak ismert munkatársaktól fogadhatók el.
 Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönben az „első zalai ügyvéd-egylet”, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank”, a „nagy-kanizsai takarékpénztár” a „zalamegyei általános tanító-testület”, a „Zala-Somogy” gőzhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesítője.
Hetenként kétszer, vasarnap- s esütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

A bagatelügyek.

Mint hogy ép a bagatelügy nem tisztán helyi ügy, de általánosan kívánt oly valami, a minek megoldása után epedve sóvárog az ország minden zugában lakó honpolgár, ki az állam iránti polgári kötelességet teljesít, várva várja, hogy elvégre a gyors igazságszolgáltatás napja jöjjön el.

Midőn Gábelics Imre ur a „Zalai Közlöny” 96-ik számában megjelent s figyelmet gerjesztő javaslatát közzétette, világos abból, hogy ő is csak a gyors végrehajtást szorgolja, de a midőn a felek kötelezettségének gyors megoldását javálja, hallgat arról, ha a késedelmezés a bíróságok kebelében létezik, tehát, midőn ezen várva várt gyors intézkedést körvonalozó törvény meghozatik, nem elég, hogy csak a felek irányában állapítsa meg az intézkedést, hanem kell, mikép az a bíróságok mulasztásáért a felek netáni képviselői visszaéléseinek is gátot vessen; mert ott lehet a legüdvösebb törvény, ha a végrehajtásnál zátonyra akad, ha a felek és azok képviselői haszontalan perlekedéssel a bíróságok tetteiret zsbibasztják, így tehát akkor, midőn az eljárás a felek irányában megállapítatik, egyuttal megállapítandó az is, hogy azon bíróság, mely mulasztással vádolható, minő fenyték alá esik és a fél azon képviselője, mely a feleket alaptalan és tisztán azoknak tudatlanságát kizsákmányozólag oly követelést kíván behajtani, mely már a kereset megindítása előtt kielégítve volt, hogy az is minő fenyték alá jön, így tehát a törvény, mely a felek iránt gyors eljárást biztosít, kell, hogy az a végrehajtó hatalomnál is a netáni mulasztásokat, illetőleg a várakozásnak megfelelő alapot teremtsen.

Hogy Gábelics ur a 48 órai elintézés, mint értelmezi, azt nem tudom, mert mint gyakorlott egyén nem védelmezheti, hogy a bírósági megintés, illetőleg a kiküldött fizetési meghagyás 48 óra alatt a panasz beadásától már kézbesítettnek kell lenni úgy, hogy a kézbesítési iv is már beérkezett, mert ezt a távolság és számos esetben a nem várt akadályok lehetlenné teszik, hanem igen úgy, hogy a beadott panasz, a panaszt felvevő bíró által 48 óra alatt már elintéztet legyen, t. i. az intés készenelküdésre álljon, mert az általa hivatkozott nyolcz napi határidő is csak az igazolt kézbesítés napjától számítandó, arról sem szól, hogy a nyolcz napi határidő lejártával a végrehajtás hivatalból rendeltetik-e el, vagy pedig a félnek e tárgyban teendő jelentése alapján, ez ismét oly lényeges, hogy ennek az alkotandó törvénybe leendő bevezetése szükséges.

Valjon ezen eljárásnál a semmisségi panasznak van-e helye, arról szerző nem emlékszik, holott ezzel minden peres ügyben, ha arra a kellő alap létezik, az elmarasztalt fél jogosan élhet, így tehát az volna kimondandó, hogy a semmisségi panasz a végrehajtást nem függeszti ugyan fel, de ekkor a behajtott összeg a semmisségi panasz visszaérkezéig bírói létbe helyezendő és a visszaérkezett határozattal lesz elintézendő.

Mi történjék akkor, hahogy a megintett fél, ki együgyűségénél fogva Gábelics ur által helyesen jayasolt 8 napi határidő alatt felhívási keresettel nem él, és semmisségi panaszt sem nyújtott be a törvényes idő tartam alatt, csak akkor veszi magát észre, midőn már a végrehajtás

ellene folyamatba tétetett, mert már ekkor sem felhívással, sem pedig az ügy érdemlegére nézve semmisséggel sem élhet, így neki okvetlen fizetni kell, még pedig oly összeget, melyet már akár maga, akár eldöde panasztevőnek, vagy annak jogutódja v. engedményesének már lefizetett és ezt igazolni is tudja, igaz, hogy Gábelics ur nézete szerint ekkor a sommás kereset részére fent áll, de ha a behajtott pénzüsszeg panasztevőnek kiadatik és ha esetlegesen vagyontalan a behajtott pénzüsszeget más szükségéi fedezésére fordítja, sommás uton sem vehető meg rajta, így a fizető fél új veszteségnek van kitéve, hogy ez elkerültessek, a törvénynek arról is gondoskodnia kellene, hogy ily esetekben a végrehajtást szenvedett igazolással élhet és amint igazolását beadta, a behajtott pénzüsszeg bírói létbe helyeztetvén, a bíróság sommás uton annak kiadását bíróilag kimondván, a tulajdonos azt megnyerné, míg a konok perlekedő a behajtatott összegnek, úgy a felmerült költségeknek kétszeresében lemarasztalendő, fizetése képtelenség esetére fogsággal sujtandó volna.

Hogy mely ügyek sorozandók a bagatelügyekhez, azt Gábelics ur megmondotta, én csak a kereseti tőkét nem 50, de igen 100 frtig terjeszteném ki, mely esetben a sommás bíróságok ügykereséséből 70/100 elesnék és a gyors intézkedések folytán a felek követeléseikhez hozzá jönnének minden hosszadalmas eljárás nélkül.

Nem osztom végül Gábelics ur azon nézetét, hogy a bélyeget nélkülözni lehessen, mert ez által az állam rövidítették meg, egyedül az igazolt szegényeket menteném fel a bélyeg előlegezéstől, de minden esetre

az adós felet végrehajtáskor már annak megtérítésére kötelezném.

KOVÁTS JÁNOS.

A telettetés.

A gazdasági pályán számos éveket töltvén, többször volt alkalmam tapasztalni azon közmondást „a jó pap is holtig tanul” — továbbá azt, hogy a gazdaságot csakugyan mindig javítható, de soha ki nem tanulható mesterség, a melyet tökéletesen megszerezni az Isten szabad ege alatt csak a gyakorlati téren lehet, mert a vén gazda szerint „jaj annak a gazdának, a ki könyvből gazdálkodik és patukából eszik —”

Mint vén gazda, aki csakugyan az Isten szabad ege alatt a gyakorlati téren vénültem meg, nem látom feleslegesnek ifjabb gazdátársaimat némi, a gyakorlati téren szerzett gazdasági teendőkre figyelmeztetni annyival is inkább, mert azt is többször tapasztaltam, hogy „boldog, ki a más kárán tanul.”

Novem. 28 — tehát ész — ószszel lettem ismét oly szerencsés, hogy az ezelőtt 10 évvel is szeretett kedves megye, közkedvességű lapjához, fájdalom, hogy nem a megye munkása, igénytelen dolgozatommal újra járulhatok, azért mint ószszel, a téli teendőök egyikét a „telettetés” kísérem meg előadni.

Telettetni, — de könnyű telettetni, ha van mivel, — hogy takarmánya van a gazdának télre, az kétséget nem szenved, de, hogy elég takarmánya van e? az a kérdés, — ezt kedves ifju barátom úgy tudhatja meg, ha egy telettetési tabellát készít, de hogy külső az a telettetési tábla? — miután ezzel gyakornok koromba fel akadtam és igen jól esett volna az utasítás, röviden elmondom.

Egyszerű és igénytelen soraimmal nem akarok kiterjeszkedni a nagyérdemű gazdaközönségre, de mint mondtam, hogy vele fel akadtam, az olyan magam formájú deákiból a gazdaságba lépő ifjaknak szólók csak.

A telettetési rend, vagy tábla, a jó gazdánál oly mulhatatlan szükséges, hogy míg ez nem kész, igazán nyugott nem lehet, ámbár bizik a

TÁRCZA.

Népdalok.

III.

Lehullott a csipkebokor levele;
 Úres a sziv, mikor hűség nincs vele.
 Olyan a lány, mint a tavasz virága:
 Minden lepke csókot kínál ajkára....

Hejh, de nagyon bánt engem a hűtlenség!
 Ha fölötté itéletet mondhatnék,
 Ugy szólna, hogy minden szép lány szeretve,
 Jó magamat csókolna és ölelné. —

IV.

Mért nem vagyok mébecske én,
 És te virág:
 Nekünk állna boldogságban
 Ez a világ.
 — Hívek lennénk, mint a páros gerlicsék, —
 Mindig piros ajkaidon csüngenék.

Vagy ha volna harmat-eső,
 Én meg sugár,
 Felcsókolnám könnyeidet;
 — Ugy lenne bár! —
 Egyesülnénk, mint az örök szerelem.
 Fel az égbe ölelnélek, kedvesem!

V.

Sir a madár, elveszett hű párja:
 Elni vigan kettesével járja,
 Ifju, leány, boldog tavasz képe,
 Rózsá nélkül fakóvát sem érne!

Volt nekem is rózsám, nem oly régen,
 Volt, — de se baj, újra önnep léssen;
 Kit keblemre tűsök, nincsen más,
 Nem kell hozzá — csak a pap áldása.

HAJGATÓ SÁNDOR.

A londoni parlament palotája.

1834. oct. 16-án csütörtökön esti hét óra felé a főváros délnyugati részében azon ébresztő kiáltás terjedt el, mindenfelé tűz, — — — tűz — — — s ez ismételve, minden oldalról erősebb lön, a nép követvén a tüzfecskedőket, tömegbe rohant egy pont felé, hol oszlopnagyságu sűrű lángok emelkedének, melyekből viasz fény tűkrözdök ez óriás város fölött vérszínű világosságban.

A lordok kamarája égett.
 A láрма félhétkor kezdődött és hét óra-
 kor a rémitő elem már az egész épületen elhatalmasodott, úgy, hogy minden remény a megmentésre elveszett.

A tűz kitérése előbb a palotának azon részében történt, mely III. Henrik kápolnájának ellenében volt, s innét a lángok ijesztő erővel három különböző irányban terjedtek.

Először a lordok gyűlési terme lön a martalék, mely hamar romhalommá lön. A romboló veszély közepéből semmit sem lehetett kiragadni, nem a nagyszerű szönyegek, melyek Erzsébet királyné korából hajó utküzeteket ábrázolának, nem a vörös bársony trónt, hol a fejedelmek parlamenti gyűléseiket megnyiták, nem a gyapju kászimányi széket, melyen a Lord kancellár elnök ült, nem a selyem támlákszékeit az érsekek, hercegek, és püspököknek, nem a könyvtárat, — miután a tetőzet sietve szörnyü roppanással összeroskad. Szerencsés véletlennek köszönhetően, hogy a könyvtár némely drága gyűjteményei és a könyvek javítások végett oly terembe vitettek, mely a tüzelemtől menten maradt. Ez idő alatt, egy más menete a lán-
 goknak a közös kamarák gyűlési termét tá-

madta meg, melynek kertjei a Temze hullámai-
 ban fürdenek. Néhány pillanat alatt ezen terem s melyek közvetve hozzácsatolva valának a könyvtár, — kivéve néhány könyveit, melyeket sikerült kivinni, — mind hamuvá égtek. — A tűz csak a szent-István kápolna tömött falai előtt állt meg, mely oly erősen maradt, mint szikla, az egész épület közepét átölelvé, ez ellen a hátulán vesztett lángok hasztalan csapkodának mint a hullámok a rendetlen töltésre.

A harmadik irányban a tűz az elnök hivatali lakhelyére vetődött. Temze folyó oldalról. A vestminsteri apátság részéről fenyegetve lön az igazságügyi épület termei, honnan az ablakokról székeket és a levéltár tartalmát hányták ki, s már is vestminster nagy teremostromlá, mely oly szép, és gazdag történeti emlékekben. — Boltozata 80 lábnyi magasságu faragott tölgyfából, Europa csodái egyike. De itt a tűz oltók tevékenysége megakadályozá a veszélyt, s hátravonulni kényszeríté a káros elemet. Ezen kitorjert tűzhely óriási oszloplángjaival a légkört rémitő távolságba átkarólvá rendkívüli látványt nyújtott a szemlélőnek, — s érzékenyen megindító jelenetet szült, mondani lehetett egy dühös vulkán a város közepéből kiemelkedett, hogy megsemmisítse átkos üréből tényeit és dicso emlékeit harmincz nemzedéknek.

Hosszas fáradalmas kutatás után a tűz-
 vész okai fölött a kormány elhatározá, egy új palotát építeni, mely nagyság- és nagyszerűségben fölülmulja azt, mit egy éj tökéletesen megsemmisített.

Egy terv Barry C. által indítványozva elfogadtatott, s az új épület alapköve 1839 ben letétetett. Az egésznek szerkezete és építése még mai napig nincs véglegesen befejezve s már eddig

több, mint 37 milio frankba került, noha a kiadás csak 18 milio frankba számított, mely magában igen sok összeget tesz. A homlokzat a Temze hosszában terjedésre 300 méter foglal el, az egész üpület területe több holdat tesz ki, s bensejében tizenegy udvar elszórva. A lordok tereme igen széles hasonszerűségben 90 láb hosszú, 45 láb magasságu és 45 lábnyi szélességű. Ennek alapjában van felállitva a trón, három lépcsőzetre emelve, s a goth mennyezet királyi czimerekkel. — A trónszék faragott tölgyfából aranyozva és drága zománczokkal gazdagított. A trón átellenében van az újságírók karzata, ez alatt közvetlen a közönség. A boltozat különböző királyi águk Ország, Normand, Plantagenet, Tudor, Stuart és Brunsvickok czimereivel ékített. Anglia története itt meg van egészen, folytatva van az a — festmények, üvegek és szobrokban. A várakozó, másként költők tereme, díszítve a legjelesebb költők művei szövegekből kölcsönözve, Chaucer, Spenser, Schakespeare, Milton, Pope, Walter-Scott, Byrontól. Ezen mult nagyságok mellett az építészet hagyott helyet a jövő nagyságainak is, egy egész karzata az alapzatoknak várakozik a státus kitünőbb embereinek szobraira, kiknek a parlamenti fogja meghatározni ezen szobrászati érdemet. A nagy teremben frescoképek ábrázolják Ethelbert keresztelési ünnepélyét, III-ik Eduárdot, amint a térdszalag (lordre de jarretieres) rendjelét a fekete herczegnek átnyújtja, — Henrik gallif herczeg elfogatása, s fogságbai vezetését a gascognei törvénybíró megsértéséért.

Három nagy allegorikai kép (tableau) jelzi: mig egyik a vallást, másik a lovagiasságot, — harmadik a törvényt. A boltozat (plafond) részekre elosztva faragott erkélyzetek ál-

soknak látzó széna, sarju, bükköny, lóher, muhar, burgonya, répa, polyva, törek, ószi és tavasi szalmába, de azt nem tudja bizonyosan, hogy melyik mennyi? és a keze alatti többféle állatfajnak mennyi szükséges? a majd fél évig tartó hosszú télre.

Ha azért megbízott ifjú barátom a teletelési tábla elkészítésével mint én, vegyen egy papírost, vegye elő a mulhatatlan szükségességet. (azt nem is teszem fel, hogy nincs zsebkönyvet, a hol írva kell lenni a gazdaságban megtörténteknek, számítsa össze, hogy hány szekér, v. kocsi széna ment az 1-ső, hány a 2-ik sat, kazalba, v. baglyába, vegyen egy nyári szekeket 15—16 mázsának, ha az polgárok által hordatott volna be, egy kocsi számszámon 5—6 mázsát, számítsa össze, tudni fogja, hány mázsa takarmánya van a szalmára nézve, hogy magát megne csalja, de meg a könnyebb számítás tekintetéből is, vegyen egy csomót egy mázsának, egy csomó után töreket számíthat 20 fontot, répa, burgonyából 70 fontot, tudni fogja a takarmány mennyiségét.

Ha ez megvan, hasonlítsa, illetőleg számítsa ki, hogy széna értékbe mennyi takarmánya van, azután tegyen számítás, mennyi kívánatik naponta egy ökörnek, lónak, borjunak, csikónak, gulya marhának, birkának és bárányoknak? — (Véleményem szerint elegendő a náluk levő magyar faj ökörneke 20 font, igás lónak 18 széna, 10 itcze zab, borjunak, csikónak 12 font széna 2 itcze zab, gulya marhának 18 font, öreg kos s ürünek 2²/₃ font, anyának 2 font, tokjuhoknak 1²/₃ font, bárányoknak 1 font széna, 1/3 zab) — ha ez is megvan, az illető fontszámát szorozza a jószág számmal, tudni fogja a naponkénti szükségletet.

Ezen tabella összeállításához 1-ső és fő-

Jelentési tábla N. N gazdaságban:

Sorszám	A		Teltetés idő	Teltetés nap	Takarmany egy darabra				Takarmany	Szalma	Észrevétel
	telelendő barom				széna	polyva	répa v. br	Összesen			
	neme	szám									
1	Jármosok	120	Nov. 1—febr. 28.	120				20		Pótlekul adatik tők.	
2	Igás lovak	20	Febr. 28—máj. 1.	60				20			
3	Gulya marha	200	Decz. 1—apr. 24.	145				18		A zab kimé- lése tekinte- téből aljas tengeri ada- tik m. tart.	
4	A kos farka	50	1— " 8.	129				27			
5	Anyák	450	1— " 8.	129				2			
6	Tokjuhok	300	1— " 8.	129				17			
7	Ürük	200	1— " 8.	129				2 ¹ / ₂			
8	Bárány	150	1— " 8.	129				1		és 1/3 zab	
Adatik tehát a teletetéshez											
Van pedig a gazdaságban											
Eszert látható, hogy											
delkezésre maradt, ellenben szükségelvék								200	200	150	további ren-

s az, a mely korpa, oly pagacsa, dara stb. pótolandó.

Ha ezt előre így látja fiatal barátom, még segíthet, mert a 350 mázsa szalmának nem kell megmaradni, hanem azt valamivel pazálni és a 200 mázsa széna helyett felhasználni.

KOVACS ANTAL.

tal, s ezek mindegyikén rajzolat aranyárga színezetben a jelvénytörvény felírásával „Isten és jogom“ (Dien, et mon droit). A faragványon, mely a karzatokat koronázza, angol nyelven olvashatni, feld az Isten, tiszteld a királynét).

A közös kamara nagy terme egyszerűbb, mint a lordoké. A falazat ölgyfából gazdagon faragva, s boltozata különösen figyelemre méltó. Az ablaküvegek festvék, s édesen fénylő napot sugárzanak be. Fő belrendezete ugy amaz, mint a lordok kamarájáé. Több hozzá tartozó épület van a törvénytörvényhez csatolva, az elők és titkáranak van saját hivatali helyük és lakásaik legjebb izlésű gazdagsággal díszítve. Vendéglők, kávéházak, kizárólag minden kamarai tag használatára nyitvak itt, idegenek csak türetnék, s a belépés tilos, ha csak egy kamarai tag engedélyt valaki magával nem hordozza.

Végül felemlitem még az ősi szokást, mely ezen palotában jelenleg is uralkodik, s eredetét a nevezetes 1505-iki híres löpor összeesküvésből magyarázhatni. Minden évben, midőn ő felsége az uralkodó Viktoria királyné a gyűlés megnyitására elnököl, a lord kamarás ajtónálló, a védőörök osztálya kíséretében két órával a királyné megérkezése előtt a lordok kamarájának (Chambre des Lords) alsó részébe leszáll, magát biztosra tenni arról, vajlon elrejtett löpor nincs-e annak üregeiben.

Francia után:

LOVÁSZY SANDOR.

Kínai levelek.*

I.

Az igazat megvallva, a mily reményekkel törekedtem Kínába jutni, mielőtt azt elnyer-

* A külügyministerium által a vám- és kereskedelmi ügyek kezelésére kiküldött ifjak egyike a b. ismerőstünk lévén, még elutazása előtt folkérték tapasztalatai közlésére; a nagy távolság miatt csak most közölhetjük azokat. Szerk.

kellék az, hogy tudja az illető azt, hogy melyik állatnak mikor kezdődik és végződik, legalább itt, a mi vidékünkön a tele, egy pár nap már nem határoz, ha pár nappal később áll be a jószág, akkor kedvezhetek neki, ellenben, ha korábban kezdem az etetést, mindenesetre spórolnom kell — ugyanis:

1. Az ökörneke nov. 1-től, a midőn a számba nem vett teageri szár elfogyott, május 1-ig, a midőn a jó földbe vetett takarmány rozsozt kaszálni lehet, 180 nap tart a tele.

2. A lovat, mely tengeri szárra nem utaltathatik, az utolsó luczerna elfogyott okt. 15-től szinte máj. 1-ig, midőn a jó luczernáson már kaszálni lehet 197 nap kell tartaniok.

3. A gulya marhát, ménest, mely a réteken, tengeri földeken is elélőködik decz. 1-től april 24-ig, midőn már szinte a mondott helyeken talál valamit 145 nap kell etetnünk.

4. A birkát decz. 1-től april 8-ig, miután ez hamarabb talál valamit 129 nap kell, hogy teletessük.

Második kelléke a teletelési rendnek az, hogy a jószágot, mikor és hogy tartsák? — véleményem az, hogy mikor be szorul és midőn ki akar menni, kell jobban tartani, 1 szőr, hogy a legelőt meg ne sinlje, 2-or, hogy a legelőre jó erőbe menjen ki, mert csakis így lehet belőle várni jó és egészséges állatot, — mind a mellett a teletelés kezdetén és végén, hogy a jószágot nem egyszerre kell a legelőről a téli tartásra és viszont az istállóba a legelőre bocsátani, mert ez az állatra igen rossz hatással lenne, hanem mind elején, mind végén, a következő élelemhez apródonként kell hozzá szoktatni.

Mint írtam, hogy az ifjak kedvéért — lássák a teletelési tabellát.

Jegyzék

azon bűnperekről, melyek a zala-egerszegi kir. törvényszék büntető osztályának folyó 1875. évi deczember hó 16-ik napjától 31-ig tartandó nyilvános ülésében előadattak.

Deczember 16-án:

1276/B. 875. L. t. Balázs Elek és társai rablójelkossággal vádlottak elleni ügyben folytatolagos végtárgyalás.

Deczember 17-én:

1500/B. 875. Sz. I. Németh József zártórés által elkövetett sikkasztással vádlott elleni ügyben kir. táblai ítélet hirdetés.

1509/B. 875. Sz. I. Ithász Sándor közhatóságok rágalmazásával vádlott elleni ügyben kir. táblai ítélet hirdetés.

1520/B. 875. L. t. Lukács Károly súlyos teatisértéssel vádlott elleni ügyben újabb ítélet hozatal.

Deczember 22-én:

1133/B. 875. L. t. Farkas Andor emberöléssel vádlott elleni ügyben folytatolagos végtárgyalás.

1463/B. 875. Sz. I. Willingshofer Lipót és Magasházi János erőszakos nemi közösülésével vádlott elleni ügyben szóbeli végtárgyalás.

1517/B. 875. L. t. Zóka Károly emberöléssel vádlott elleni ügyben szóbeli végtárgyalás.

Deczember 23-án:

1453/B. 875. Sz. I. Bali Lajos hamis eskütétel miatti ügyében szóbeli végtárgyalás.

Deczember 29-én:

1394/B. 875. Plichta János csalással vádlott elleni ügyben végtárgyalás.

1441/B. 875. Sz. I. Peterka Mihály, Baligacs Iván, Pintarics József, Kollárics István, Düh Márton és Kontor Iván tolvajlással vádlottak elleni ügyben szóbeli végtárgyalás.

Deczember 30-án:

1426/B. 875. Sz. I. Weisfeld Jakab és társai csalással vádlottak elleni ügyben szóbeli végtárgyalás.

1493/B. 875. Sz. I. Pilhofer Imre és társai hamis okmány készítésével vádlottak elleni ügyben szóbeli végtárgyalás.

Helyi hírek.

— **Meghívás.** A nagy-kanizsai műkedvelő-társaság n. t. tagjaihoz! Jobblétre szenderült Mihály J. Endre kedves tagtársunk iránti tartozó kegyelet illő lerovása céljából a „Zalai Közlöny“ szerkesztőségi irodájában (takarékpénztári épület, földszint) tartandó műkedvelői értekezletre, folyó hó 18. napjának délutáni 5 órájára van szerencsénk a társaság n. t. tagjait teljes tisztelettel meghívni. Hiszük: hogy ugy a hölgy-, mint a férfi tagok is a kitűzött nemes eszme megoldhatása céljából teljes számban fognak megjelenni. N. Kanizsán, decz. 6-án 1875. Zalay Lajos, Munkácsi Dezső, műkedvelők.

— **Meteorologiai** észleletek a nagy-kanizsai főgymnasiumnál 1875. év november havában. Közép légnymás: 743-76 millimeter; legnagyobb légnymás: 756-6 mm. 16-án reggel 7 órakor; legkisebb légnymás: 730-7

mm. 20-án délután 2 órakor. — Közép hőmérséklet: + 3-8° C; legnagyobb hőmérséklet: + 16-8° C; 11-én délután 2 órakor; legracsonyabb hőmérséklet: — 3-8° C 30-án este 9 órakor. — Közép párányomás: 5-24 mm — A levegő közép nedvessége százelekekben: 85 4/10; legcsekélyebb nedvesség: 48% 13-án délután 2 órakor. — Közép felhőzet (0-tól 10-ig számítva): 7. Egészen borult ég (10-zel jelölt) észleltetett 39-szer, teljesen derült (0-val jelölt) 5-ször. — Közép szélerekség (0-tól 10-ig számítva): 1-7. — 90 észlelet közül jegyzetelt összesen 80 szél és pedig: északi 21, északkeleti 6, keleti 10, délkeleti 12, déli 12, délnyugati 9, nyugati 8, északnyugati 2; szélsénde volt 10-szer. — A csapadék (eső, hó, köd) havi összege: 101-65 mm. Eső esett 7 napon, havazott 5 napon, köd volt 3 napon, égháboru volt 11-én este 10 órakor, dér volt 3 napon. Először fagyott 3-án, első havazás volt 21. és 22. közötti éjjel.

— **Nagy Czenknél** egyik vonat megindulása alkalmával nagy-kanizsai illetőségű Heckenberger Gusztáv vonatvezető a kerekek közé esett és rögtön meghalt.

— **Tisza Kálmán** miniszterelnök arcképe igen sikerült kiállításban a térdkép nagyságban Vereby Sománál megjelent. Ára 2 frt; előjegyzések e lap szerkesztőségi irodájában elfogadhatók.

— **Meghívás.** A „n.-kanizsai keresked. ifjuság önképző-köre“ helyiségében ma vasárnap esti fél 9 órakor érdekes tudományos felolvasás tartatik t. Szilvágyi Gyula helybeli ref. lelkész és tanár ur által, melyre az egyleti tagokon kívül a n. é. közönség is egész tisztelettel meghívatik. Nagy-Kanizsa, 1875. decz. 12. A választmány.

— **Sport.** A nagy-kanizsai vadásztársaság decz. 9-ki hajótúrázatán 52 nyul esett.

— **Tapolcsa** mezőváros ipartestülete decz. 8-án közmegegyezéssel abban állapodott meg, hogy felszólítja Kerkapoly Károly képviselőt az országgyűlésen az önálló vámtérület pártolására, hazánk többi iparosait pedig hasonló eljárásra felbujta.

— **Balaton Füreden** — mint a „Veszprém“ írja, — Mészáros Kálmán kir. járásbírósi végrehajtó életuntagsból fejbe lötte magát.

— **A szigligeti** birtokot — hír szerint — Teasdale lovag vette meg.

— **Alsó-Lendván** f. hó 5-én csak ideiglenesen tartózkodó munkahány miatt inséggel küzdő 56 éves Bojatek Antal nevű fényképező kétségbeesett helyzetében mérgezés által véget akart vetni életének. Moser Samu köztisztviselő álló s évtizedek óta e vidéken működő orvos ur gyors s feláldozó intézkedése folytán a szerencsétlen önáldozat az életnek fentartott, — orvos ur nemes tettét azzal is koronázta, hogy a szerencsétlen felségelyezésére azonnal gyűjtést rendezett, jó eredménnyel.

— **Az országos** magyar képművészeti társulat által a társulat tagjai közt rendezett s 1875. deczember 1-én megejtett sorsolása alkalmával 5810 frt értékű kisorsolt művekből nyertesek lettek a következő számok és pedig:

művelés kezd ezen előbb járhatlan mocsáron lábrakapni.

A folytatól a városig a Peking — csing csangi vasutvonal vezet; mintegy félórát lassu menet után megérkezünk a bambusz törzsekkel támogatott indóházhoz; maga az indóház elég téres és szemre van építve, természetesen kínai izlés szerint, ugy tudom, az egész vasut angoltársaság kezében van és az államgarantiájában részesül, építkezései rettenetes költséggel lettek felszámítva — és most már az épületeket bambusz törzsekkel támogatják.

Eleinte megütözttem ezen, de később eszembe jutott, hogy hazánkban is így van, hogyan legyen tehát ez máskép a valóságos kinézereknél?

A déli időszakban lehetett a mint megérkezünk; a nép sürgött-forgott a Perronn, lokte, tisztálta egymást, a mint illik, legjobban pedig a pálya és vonatszolgák, később értesültem, hogy ezek egyrésze idegen, a bensülöttek pedig az idegenektől tanulják be a vasuti szolgáltatot.

Az étterem elég tágas, jól is van butorozva, hajónkon eddig angolos konyhánk lévén, kíváncsisággal vártam a kínai ételeket: fránya nagy tállakon hordozzák körül, (mert az étlapot itt nem ismerik) az étkeket — mindenki siet valamit, lekapni róla, mert máskép nem jut, e kapkodás folytán aztán igen sokszor leöntik valami zsíros, ragadós étel folyadékkal. (Magam is részesültem valamiféle zöldes sárga leöntésben, mondhatom, soha sem jön ki a ruhából.)

Az itt kapott ételek felette rosszak, izetlenek; a minek melegnek kellene lennie, hideg és viszont, — inni próbáltam, az meg éppen elviselhetlen, valami sörfélélet adtak, de keserű és savanyu volt, pedig az egyik pisze orru pinczér-féle égre, földre esküdött, hogy az jófajta külföldi sör, — no hát idd meg, ha olyan jó!

(Folytatás köv.)

a főbb nyereseményeket nyerték: 1. Kertész József Pesten 1884-ik számmal „Judith és Holoterna” című művet 1.800 forint értékben. 2. Bárdy Fülöp Bécs 2430-ik számmal „Anyai öröme” című művet 700 forint értékben. 3. Bárdy Sina Simon 2089-ik számmal „Könyha csendes” című művet 500 forint értékben. 4. Stolenz Alajos Pesten 1930-ik számmal „Lago di Brenna” című művet 300 forint értékben. 5. Szent-Andrássy Lajos — — — 422-ik számmal „Részlet a trencsényi mezősegről” című művet 200 forint értékben. 6. Pfeiffer Ignác Pest 1749-ik számmal „Ramzani patak” című művet 200 forint értékben. 7. Gróf Csekonyics János 2047-ik számmal „Tanulmányfő” Kern Arminól 150 forint értékben. 8. Poldini Ede Pest 1901-ik számmal „Alföldi tanya” című művet 150 forint értékben. 9. Lloyd társulat 1760-ik számmal „Tanulmányfő” Kovácsól 100 forint értékben. 10. Rauscher Lajos 1985-ik számmal „Erzsébet angol királyné” fényképét 50 forint értékben. A kisebb nyeresemények a következő számokra esnek: 2124, 1376, 2061, 2294, 620, 1144, 2224, 2451, 1350, 714, 243, 359, 1133, 53, 1754, 697, 1755, 1605, 2174, 686, 910, 153, 1547, 2628, 35, 1607, 2189, 2370, 2639, 2114, 1562, 990, 1837, 1459, 391, 2600, 1666, 2058, 1423, 2011, 757, 680, 1194, 2544, 242, 2395, 9194, 1311, 1413, 1677, 2457, 1045, 1406, 207, 917, 1701, 1974, 1356, 222, 2009, 237, 913, 502, 1813, 1878, 539, 462, 2055, 496, 1306, 2238, 580, 863, 2007, 372, 1387, 2123, 493, 1565, 768, 2389, 689, 2204, 1884, 2107, 2289, 1544, 1052, 452, 1097, 756, 19, 150, 523, 536, 2319, 20, 1594, 1119, 2599, 1960, 832, 2535, 2349, 777. Telepy Karoly s. k. titkar.

— **Sormáson** a toroklob nagymérvben kitört, egyszerre 14 gyermeken észleltetett.
— **Nagy-Rácsénél** az utóltónál egy szán pnteken feleült s egy rajta ült asszony karja eltört.

— **Rövü hírek.** Rauscher bibornok halála alkalmával 640 ternot csináltak Bécsben. — Londonban tavall 7764 új házat építettek. — Szent Gusztáv zeneeszerző meghalt. — Visegrád romjai kiépítettek. — A rablókat dicőítő nyomtatványok árulása belügyministerileg tiltattak. — Söldosné a bécsi komikai operaház évi 18 ezer forintért szerződött. — A székesföldi bányákban ezüst erekre találtak. — A modernai herceg legidősb fia 80 millió frtot örökölt. — 11 adóhivatal feloszlattott. — Angolországban 900,000 vénlány van. — A katonak menage pénze Bpesten 13¹/₁₀ krajczár naponkint. — Juszt Jozsef képviselő meghalt. — Keszthelyen „Jótekonny vigalmi kör” volna alakulobau. — A rentekölcsönőnél a Rothschild ház ajánlata eddig legelőnyösebb. — Király ő felsége a honvédménháza saját pénztárából 5000 frtot adott. — Endródi Sándortól „Tücsökdalok” című költeményfüzér jelent meg. — Nyitrán magyar lap fog megjelenni Demjén Lajos szerkesztése alatt. — A történelmi társulat 1877 ki vándorgyűlését Posenyban tartandja. — Olaszország Budapestben ezer lovat vásároltat magának. — A soproni főreáltanoda állami lett. — Baján is alakul „Fiatalági társaság”. — Jászfaluban 868 régi ezüst pénz találtak. — Rauscher bibornok utódjau Haynald érseket emlegetik. — Kautz Gyula kereskedelmi minster leasz. — Győrött közuti vaspálya létesítettek. — A Margitsziget hidja január elején megnyitattik. — A pompeji ásatásoknál több millió irt. értékű arany, ezüst ékszereket találtak. — Acs György vasuti kalauz oly szerkesztet talált fel, melylyel a vonatot egy percz alatt megállítani lehet. — Ujvidéken magyar lap indul meg.

Történelmi naptár.
Decz. 5. Zaigmond király találkozóása XXIII. János pápával. — 1792. Mozart, zeneköltő halálózása. — 1848. Kiss Ernő támadása Tomassovac ellen. — 1868. József főherceg a magyar honvédség főparancsnokául kinevezetik.
6. 1721. Hamilton születésnapja. — 1865. Az erdélyi tartományi gyűlés az uniót kimondja.
7. 43. Kr. e. Cicero megöletése. — 1848. A magyar országgyűlés Ferencz József császár mint magyar király trónraléptét nem ismeri el.
8. 1207. II. András magyar király Thabor hegyét ostromolja. — 1756. Anyos Pál születésnapja. — 1848. Pulszky Sándor csatavesztése Kassánál.
9. 1347. Zaigmond király halálózása. 1848. Windischgrätz átlépi Magyarország határát Brucknál. — 1868. Balaassa halálózása.
10. 1520. Luther a pápai átokbellát megégeti. — 1794. Verseggy elfogatása. — 1804. Sue Jenő születésnapja. — 1850. Bem halálózása. — 1868. Királyunk mondá: boldog fejedelme csak boldog nemzetnek lehet.
11. Bárdy Amade, költő születésnapja. — 1848. Schlick győzelme Pulszkykn.
12. 1848. Damjanics az alibunari razzsanczokat rohammal beveszi.
13. 115. Antiochia romba dől. — 1732. Katona István, történész születésnapja. — 1858. Szentpéteri Zaigmond halálózása.
14. 1794. Kazinczy elfogatása. — 1847. Czákó Zaigmond, drámaíró meglötte magát. — 1865. Ferencz József ő felsége megnyitotta Budán az országgyűlést.
15. 1811. Perczel Mór születésnapja. — 1848. A jankováci csata.
16. 1848. A nagy-szombathi csata.
17. 1551. Martinuzzi meggyilkoltatása. — 1770. Beethoven születésnapja. — 1848. Görgey elhagyja a posonyi sanczokat. — 1860. Gr. Teleky László Drezdában elfogatik.
18. 1616. Gr. Zrínyi György, horvátban megmérgeztetése. — 1848. Görgey Mosonyinál Jellacsicsot megveri.

Üzleti szemle.
N.-Kanizza, 1875. decz. 10. délut. 3 órakor. Időjárás: 3 nap óta derült, hideg.
Forgalom. — A múlt napokban végkép járhatatlan országutak mellett az üzlet teljes fennakadásnak volt álvetve, mi a nyomban reá következő vasuti közlekedést meggátoló erős havas viharok által fokozódva — nem maradtott egészen befolyás nélkül. — A szállítások legkisebb minimumra szorítottak és így a forgalom végkép szin — és iránytalan.
Külföldi piacokon buszára kedvezőbb hangulat foglalt helyet — és igénytelen áremelkedést is jeleznek; nálunk nyomai ily lendületnek még eddig nem észlelhetők.
A mai kínálat a vételkedvel körülbelül lépést tart — és így nem kínálkozik alkalmunk — jegyzékünkben lényeges változásokat hozhatni.
Rozsban az adás-vevés csökkentebb tért foglal meg, mint ezeltől; jutányos árak mellett valamelyes szászországi szánára volna elhelyezhető.
Árpa is élettelen; finomabb minőségek ritkán kerülnek szinre; — árak észarevéte nélkül valamelyet — Könyvebb minőségek ma keresetebbek.
Zab változatlan.
Kukoricza kis élenkségnék örvend és egy a bel-, mint a külföld számára — kéreztett csikk.

Mai áránk piaci usance szerint:
Buzsa minőségéhez képest 4.30—5.20 krig.
Rozs „ „ 3.—3.35 „
Árpa „ „ 2.70. 3.30—40. kr.
Zab „ „ 2.20 kr.
Kukoricza „ „ 2.25—35—40 krig.
Hajdina „ „ 3.—3.40 „
Köles „ „ 2.20—50 „
Bab fehér „ „ 3.40—50 „
„ tarka „ „ 2.40—50 „
Lenmag „ „ 4.50—80 „
Lendekm. „ „ 3.30—50 „
Dió „ „ 6.50—7. „
Szilva „ „ 4.80—5. „
Borban gyenge a forgalom.
Szállitása 18—18¹/₂—19 forint akója.
Törköly-pálinka 15—16 „ „ SINGER.

Lottohuzás.
Triest, decz. 8-án: 52, 57, 9, 42, 78.
Prága, „ 50, 88, 60, 6, 43.
Lemberg, „ 56, 78, 71, 57, 29.

Szerkesztői üzenet.
1852. „Magyar társulat” t. szerkesztőségének Budapest. A „Távirtd-Naptár” ügye lapunk szerkesztőségében intéztetik el, kérjük a pénzösszegek ide küldését eszközölni, a nyomdásnak még 200 frton felül van fizetnie való.
1853. G. „Boldogság” című casnos költeményt megkaptam.
1854. B. A. Lendván. Már ilyesféle jött; ismétlésbe esünk köztársal.

Heti naptár.
Deczember 12-től deczember 18-ig 1875.

Hé- és hatinap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Dátum
12 Vasárnap	C 3 Maxens p.	C 3 Bulcsú	1875. decz. 12.
13 Hétfő	Lucza szűz	Lucza	1875. decz. 13.
14 Kedd	Spiridion	Agnellus	1875. decz. 14.
15 Szerda	Ireneus pk. k.	Valerian	1875. decz. 15.
16 Csütörtök	Etelka	Ananias	1875. decz. 16.
17 Péntek	Lázár	Lázár	1875. decz. 17.
18 Szombat	Graczián	Kegyes	1875. decz. 18.

Felelős szerkesztő s kiadó: **Bátorfi Lajos.**

Nyíltér.*
A világhírű chinai, angol és a amerikai művész társaság Nagy-Kanizsán, a „Zöldfa” vendéglő nagytermében decz. 18 és 19 én tart nagyelőadást az eredeti chinai Chevalier Arr-Hee igazgatása alatt.
Ezen társaság legjobb egész Európában, minden egyes személy eddig még nem látott mutatóványokat visz véghez a testgyakorlati és equilibriumi téren.
E két előadásra jegyek előre válthatók Wajdits József ur könyvkereskedésében.

Valamennyi beteg erőt és egészséget nyer gyógyszer és költség nélkül a
Revalesciére du Barry
gyógytápszerből Londonból.
28 év óta semminemű betegség sem volt képes e kellemes egészségi tápszernek ellentélni s üdvösnek bizonyul az felnőtteknél egy mint gyermekeknek orvosság és költség nélkül minden gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyákbártya-, *) E rovat alatt közzétért felelősséget nem vállal a Szerk.

lélegzési, hólyag- és vesebaj-, gümő-, aszkőr-, zohás lélegzés-, köhögés-, emésztetlenség-, dugulás-, hasmenés-, álmatlanság-, gyengeség-, aranyér-, vízi-betegség-, lárszédülés-, vér-megsoronulás-, fülzsibongás-, émelység és hányság, sőt terhesség folyamataiban, hártyalob-, mélakór-, soványodás, csúsz, köztvény, sápkór ellen, ugyisintén csecsemőknel eledelőül dajkatej helyett előnyt érdemel.
Kívontat 80,000 bizonyítványból gyógyításokról, a melyek minden gyógyszer ellen dacoltak, ezek közt bizonyítványok Dr. Warner tanártól, Beneki, Dr. Angelstein, Dr. Choleland, Dr. Campbell, Dr. Déde tanár, Dr. Ure, Castlestuart grófné, Brehan markin, Issenstein herceg Menndorf-Poulli minsterelnök és több magas államszemélytől, totaszére bérmertve be-küldetnek.

Rövidrevont kivonat 80,000 bizonyítványból:

Hét hava most már, midőn vigasztalhatlan állapotban voltam. Mell- és ideg-bajban szenvedtem úgy, hogy napról-napra szemléletomat fogyatkoztam, ennek következtében tanulásomtól husamos ideg háborgatva voltam. Ekkor csodálatos Revalesciére-jérő halottam, azt fölhasználtam és biztosíthatom, hogy tápláló és kellemes Revalesciére-ja egy havi élvésés után, tökéletesen egészségesnek és erősbültnek érzem magamat, ugyannyira, hogy a tollat a legcélszerűbb reszketés nélkül birom vesztetni. Indítatva érzem magam ezen aránlyal igen olcsó isletes eledelt, minden szenvedőnek mint legjobb szert ajánlani és vagyok aláatos szolgája.

TESCHNER GÁBOR,
a magasabb kereskedelmi-tanintézet hallgatója.
Az igen nemes de Brehan markin levele.
Nápoly, 1872. april 17-én.
Uram! Májbetegség következtében hét év óta borzasztó sorvadási állapotban voltam. Nem bírtam olvasni vagy írni; reszketés fogta el idegeimet és egész testemet, rozsz emésztés, tartós álmatlanság és a minduntalani idegrázkódás idevota hajtott a pillanatra sem volt nyugtom, a mellett a legnagyobb mérvben melakóros valék. Sok orvos bánt el velem anélkül, hogy könnyöbbitést szeresbettek volna. Tökéletes kétségbeesésben az ön Revalesciére-jét használtam s most, miután három hoinapig éltem vele köszönöm a jó Istennek. A Revalesciére a legfőbb elismerést érdemli, egészségetem tökéletesen helyreállította s oly állapotba tett, hogy állásomat a társaságban ismét elfoglalhatom. Fogadj. tisztelt ur legforróbb köszönetem és teljes tiszteletem nyilvánítását.
DE BRÉHAM MARKINÉ.

75,877. sz. Köller Flórián, cs. k. katonai felügyelő Nagyváradon tüdő- és léges-hurrot, fejszédülés és mellsoronulásból.
65,715. De Montlouis kisasszony, emésztetlenség, álmatlanság és sorvadásból.

Táplálók levén a husnál, 50-szoressem megkiméli a gyógyszer drát, felnötteknél úgy, mint gyermekeknel.

Péhszeleneszekben 1/2, font 1 frt. 50 kr., 1 font 2 frt 50 kr., 2 font 4 frt 50 kr., 5 font 10 frt., 12 font 20 frt., 24 font 36 frt. Revalesciére piszkoták szeleneszekben 2 frt 50 és 4 frt 50 krral. Revalesciére Chocoiadé táblákban 12 csészére 1 frt 50 kr., 24-re 2 frt 50 kr., 48-ra 4 frt 50 kr., poralakban 120 csészére 10 frt — 288-ra 20 frt — 576-ra 36 frt. —

Megrendelhető Barry du Barry & Comp által, Wien, **Wallfischgasse Nr. 8.**

Valamint minden város gyógyszer-táraiban és fűszerkereskedéseiben; azonkívül a bécsi ház minden vidékre megküldi postai utalvány vagy utánvét mellett.
N.-Kanizsán **Práger Béla**, (ezeltől **Lovák Károly**) gyógyszer-táraiban;
Pesten **Török Józsefnél**; **Aradon Tones F.** és társánál; **Debreczenben Mihálovits István** gyógyszer-táraiban a kigyóhoz; **Eszéken Dávid Gyula** gyógyszerésznél; **Kassán Wondraschek Károly** gyógyszer., **Marosvásárhelyt Fogarasi Dömötörnél**; **Poszonyban Pisztori Felixnél** és **Sóltz Rezső** gyógyszer., **Székes-Fehérvárott Dieballa Györgynél**, **Sopron Voga A.** gyógyszer.; **Temesvárott Pap József** városi gyógyszerésznél, **Ujvidék Grossinger C. B.** és **Ernst János** gyógyszerésznél; **Varasdon dr. Halter A.** gyógyszer., **Verseczen Fischer Móricznál**, **Zágrábon Irgalmasok** gyógyszer-táraiban. **Tisza-Ujlak: Royko Victor** gyógyszer-táraiban.

H I R D E T E S E K:

Karácsoni és ujévi ajándékul
ajánl
Milhofer Ödön
ékszerész Nagy-Kanizsán, Fő-utca, 3. szám alatt:
Arany keresztek 1 frt 50 krtól fogva egész 10 frtig.
„ medaillonok 4, 6, 10, 12, frt és „ 60 „
„ gyűrűk 3 frttól „ 50 „
„ függők 2 „ „ 50 „
„ inggombok párja 2 „ „ 10 „
„ óralánczok 20 „ „ 120 „
ezüst „ 3 „ „ 15 „
Továbbá arany garnitúrák, karkötők, ezüst evőeszközök, tálczák, gyertyatartók és még sok e szakmába vágó csikk, mind legjutányosabb áron. — Megrendelések azonnal posta utánvét mellett is eszközöltetnek. (1876—1)

Bor-eladás.
A Balaton mellett, a keszthelyi vasuti állomástól fél-órányira fekvő, ugynevezett: „Bari hegyen” (Somogy megye) nagymennyiségű és igen jó minőségű — külön szedett — fehér és veres bor van eladásra készletben. Ez úgybeni szíves megkeresések alulirtoz intézendők, ki is díj nélküli levelekben azonnal válaszolni fog.
Keszthelyen, (Zalam.) 1875. évi november hóban.
Börtzy József, (1875—1)
(1863—3) a nevesett hegység megbizottja.

Előnyös alkalom
karácsoni és ujévi
ajándékok bevásárlására.
Legrövidebb idő mulva új bolti helyiségembe átmenendő, a könnyebb visszahurczoklás végett minden disznemű és játékaruk, ebédlő, thea és kávé készletek, asztali és függő lámpák **végeladási áron adatnak el.**
Tisztelettel
Rosenfeld Adolf.

Innsbrucki és Salzburgi 20 frtos sorsjegyek.
Huzások
5. Deczember főnyerés 20,000 frt
3. Január „ 30,000 frt
6. Január „ 10,000 frt
Minden legalább 30 frtot nyer mulhatlanul.
Eredeti sorsjegyek csak a napi árfolyam szerint. Részlet fizetésre 2 frtjával 10 havi részletben, minden huzással játéks s utolsó fizetésnél az eredeti sorsjegy átdatnak.
Ezen sorsjegyeket jutányos ára s teljes bízossága a tüke elhelyeztessék, mert a 30,000, 20,000, 10,000, 9000, nagyon ajánlja, hogy azokba 1000 frt nyeresemény mellett,
valószínű, hogy annak börzei árfolyama emelkedni fog.
Vidéki megrendelések készpénz vagy felpénznek készpénzbeni el ő z e t e s beküldése mellett utánvétellel teljesítetnek. A készpénz küldemény franco és 19 krnyi bélyegdíj mellék-
lésével kéretik. (1854—4) **Wechselstube der k. k. priv. Wiener Handelsbank vorm. Joh. C. Sothen Graben 13.**

3000 kötetből álló magyar-német kölcsönkönyvtárat

ajánlja **Wajdits József**

könyvkereskedése Nagy-Kanizsán.
Olvasási díj havonként csak 50 kr.

Kohn Gyula

norinbergi és díszmű-tárból gyűjtembe ajánlja nagyszertű kiállítását **karácsoni és újévi tárgyaknak**, (1861-6) ugyiszint legnagyobb választékot **gyermekjátékokból** legjutányosabb áron.

Epilepsziát

(askört) gyógyít levélben **Dr. Killech** specialista Dresden, Wilhelmsplatz 4 (ezelött Berlinben). Sok száz sikeres eredmény!

Varrógépek gyári raktára, Scherz Lujza

Nagy-Kanizsán, ajánlja a t. közönségnek nagy raktáru eredeti **Singer-, Wheeler és Wilson-, Howe-, Anger-, Henger-**, valamint kézi-varrógépeit, a melyeket gyári áron több évi jótállás mellett ad el.

Legjobb tű, czerua, olaj, ugmint gépalkatrészek minden varrógéphez mindig előlegesen tartatik. A varrógépek havonkénti részletfizetésekre is árusítatnak. — Oktatás ingyen. (1845-5)

Mössner József

rumburgi vászonraktára Budapesten, **Koronaherczog (Uri-utca)** (1872-3) **Zsibárus-utca sarkán, a „Menyaszszyhoz“** ajánlja dúsan felszerelt vászon fehérnemű és kész ing raktárat, nemkülönbön épen Párisból hozott legújabb fehérnemű és csipke újdonságait; legolcsóbb szabott áron. **Árjegyzékek és minták kívánatra beküldetnek.**

8. sz. k. t. 375.

Hirdetmény.

Letenye község képviselő testülete által közhírré tétetik, miszerint a letenyei közbirtokosságot illető 743 darab műszaki tölgyfák ajánlatok beküldése mellett eladatása elrendelvetén, a becsár 10.459 frt 25 kr. o. é., ennek eladatási határidejéül 1876 ik évi január hava 20 ik napjának délelőti 10 órája Letenyére, a körjegyzőségi irodába ezeonnal kitévetik, mely időre az említett tölgyfák a beküldendő ajánlat levélbeni többet ígérő részére fognak átadatni. Megjegyzetetik, miszerint a fenti becsárnak 10% bánatpénz az ajánlati levélhez melléklendő léssen.

A feltételek a letenyei körjegyzőségi irodában bármikor a hivatalos órákban megtekinthetők, sőt a venni kívánóknak megkeresés folytán a feltételek meg is fognak küldetni. Kelt Letenyén, december 3. 1875.

a képviselő-testület megbízásából: **Békessy Rezső,** letenyei körjegyző.

Van szerencsém értesíteni a t. közönséget, hogy **Nagy Kanizsán Kazinczy-utca (előbb Sörház-utca) 7. sz. alatt**

sörraktárt jégpinczével

nyitottam. Sör a raktárban 2, 1 és fel akós hordókkal, úgy palackokkal folyton van készletben.

Tiszteletteljesen **Dréher Antal,**

Levelek és táviratok „Dréher sörraktár Nagy-Kanizsa“ intézendők. (1857-4)

Karácsonyi és újévi ajándékok

legolcsóbb árak mellett igen nagy választékban kaphatók

KANITZ C.

papir- és díszmű raktárában
Budapest, V. ker., Dorottya-utca, 12. sz. a.

100 látogató jegy finom bristolpapíron	50 krtól 2 frtig
100 levélpapír és boríték monogrammal	1 frt — 5 „
Irompappák berendezéssel vagy anélkül	— 80 — 10 „
Teljes íróasztali berendezés	3 — 30 „
Festődobozok elegáns kiállításban	— 20 — 6 „
Legfinomabb svájci és francia rajzeszközök	1 — 20 „
Tolldobozok, írószerekkel berendezve	— 50 — 2 „
Albumok visite és cabinet képeknek	— 70 — 25 „
Zenealbumok	8 — 30 „
Pipere dobozok elegánsan berendezve	5 — 20 „
Szavartárczák és donánytárczák	1 — 5 „
Pénztárczák a legnagyobb választékban	— 50 — 5 „

különösen ajánlom a t. cz. közönség figyelmébe nagy raktáramat valódi angol és francia papirkülönlegességekkel gyári áron, valamint itt meg nem említett számos tárgyat bronce, bőr, gyöngyház és elefantontsból a legnagyobb választékban igen jutányos árak mellett.

Levélbeli megrendelések gyorsan és pontosan utánvétel mellett eszközöltetnek.

Kanitz C., papir- és díszmű-árak raktára Budapesten. (1862-4)

JÁTÉK-ÁRUK

karácsoni és újévi ajándékok. Egy külföldi gyermekjátékgár lebonyolítása következtében nagy választéku gyermekjátékárak vételárnál 50 százalékkal olcsóbban juttottam birtokába, ezen gyermekjátékok

karácsoni- s újévi ajándékok különösen ajánlhatók. Tisztelettel bátorkodom tehát a n. é. közönséget ezen olcsóságra figyelmeztetni és szives látogatását, valamint becses megrendelését kérni Nagy-Kanizsán, 1875. november 15-én.

mély tisztelettel **Bachrach J. H.** (1853-5) városház-utca, az új városház épületében.

Nem szinlelt végeladás!

Mint hogy az fizet rossz menete miatt **chínai ezüst-áru gyárunkkal** egészen felhagytunk, kénytelenek vagyunk pompás china-ezüst gyártmányaink roppant készletét mélyen az előállítási áron alól gyorsan eladni. Bizonnyitokul szolgáljon a következő kivonat nagy árjegyzékünkben, melyet kívánságra bérmentve bárkinek megküldünk.

Leszállított árak:		(1824-8)		
előbb	most csak	előbb	most csak	
6 drb. kávéskanál 3.50 kr. 140 kr	1 drb. vajtartó 5.— kr. 2 — kr.	1 pár gyertyatartó 8.—	3.— „	
6 „ evőkanál 7.50 „ 2.70 „	6 „ kóstámasztó 5.—	2.50 „	6 „	
6 „ kés 7.50 „ 2.70 „	1 drb. cukorfogó 2.50	1.— „	6 „ villa 7.50 „ 2.70 „	
6 „ villa 7.50 „ 2.70 „	1 „ theaszűrő 1.50	— 80 „	1 levesmerő 5.—	2.30 „
1 „ tejsmerő 3.50	1 „ csemegéső kés 6.—	2.50 „	1 „ várható csu- 14.—	8.—
1 „ kórtartó 14.—	8.—			

Továbbá pompás talczák, kávé- és thea-kannák, asztal-díszítők, ágas gyertyatartók, csukorbintók, tojástartók, fogpiszkálótartók, ecsetes és olajos edények és még számos más cikk stb. stb. épen ily bámulatos olcsó áron.

Különösen megjegyzendő. mind a 24 darab együtt díszes tokban 24 ft helyett csak 9.50 kr. Ugyanaz brittania- ezüstből díszes tokban, mind a 24 darab csak 6 ft 50 kr. Megrendelések a vidékről utánvétel mellett gyorsan és lelkiismeretesen teljesítetnek. Czim: **E. Preis,** Bécsben, Rothenthurmstrasse, Nr. 16.

Gyermekek, örüljete!

A ki gyermekeinek karácsonkor nagy örömet akar szerezni, az vegye meg, a meddig a ké-s'et tart, általánosan kedvelt **karácsoni bazarunkat** csak 5 o. é. frt mesés áron, a miért 27 darab legújabb játékszer kap minden korunk és leányok számára, ugmint:

1 nagy éneklő bábu.	1 ládika tele szerzámmal.
1 mechanicus sergő csiga.	1 carton, mely az egész állatvilágot tartalmazza.
1 bajszos csintányérral mint légyfogó.	1 ezred ang. katonaszág hadifelszerlésben.
1 indiánus, mint kóvtánczos nemzeti jelmezben.	1 mechanikus világpanoráma.
1 teljes porcellán service 6 személyre.	1 repülő gépemile.
1 Orang Utang, mely 15 mesterséget tud.	1 egész uj takalmányu nevető-készlet-k.
1 hátultöltő csattogó pisztoly.	1 varázsip angyali hangokkal.
1 nagy dominó-játék.	12 drb pompás karácsonfa-díszítvény.

Az itt elős-rolt 27 darab gyönyörű és eg-szen uj játékszer együttvéve csak 5. o. é. frtért adja **PETER BLAU, Wien, I., Wollzeile 25.** A székületes utánvétel mellett gyorsan és lelkiismeretesen történik.

Főraktár: Müller Albin vegyésznel Brünmben.

Dr. John Yate Floriline-ája.

A legjobb fogtisztító és edző szer, növény részekből, eltávolítja a száj rossz szagát és helyette kellemes illatot gerjeszt, a fogvérzést és a foghús dagasztást elhárítja s megőrvi a fogakat rothadástól. Egy palack 60 kr.

Dr. John Yate Serail-fogpora tisztítja a fogakat s használat után nemcsak a fogon larakódó kővoedéseket távolítja el, hanem a fog fényét, fehérségét kitünően elősegíti. Egy doboz 40 kr.

Dr. John Yate Prompto-Allivio-ja (fogcseppek) jótállás mellett adatik. A legmegrögzöttebb fogfájást is kevés idő alatt megszünteti. Egy doboz hosszú készített pamut-tal 40 kr.

Török száj-pastillók, golyócskák, melyek a szájban forgatva elűznek minden k llemetlen szagot a szájból, főképp czélszerű az színházakban, bálokban s egyéb társas körökben is stb. Egy doboz 40 kr.

Dr. Borhaver általános növény-gyomorerősítő. Ezen jó illatu s erősítő készülek igen jó hatással bír, gyöngye emésztés és abból származó étvágyhiány, szélbántalmak, ideges fejfájás, gyomorégés, gyomorkatarh, aranyér, sárgaság és székkukacs bántalmaknál. Egy palack 50 kr.

Dr. Müller Növény-mell-pastillja hathatós enyhítő szer kehülés, mellbajok, lélegzés, számarhurut s rekedtségeknél. Egy doboz 30 kr.

Philocome (növény hajkenőcs) nagyrészt idegen éghajlati olajokból készült, megtartja a haját, szakállt eredeti szépségében és erejében, eltávolítja a hajkopást és új hajad a kopasszak, gyógyítja minden hajbeteget a nélkül, hogy legkevésbé is kellene orvosi segítyhez folyamodni. Egy szép üvegtégely ára 1 frt.

A keleti szepítő-tejnek sokan köszönhetik szép, fehér s ifju arcobörüket, mely minden az arczon támadó bajokat m. p. szepítő, májfolt, sebhely, kütég, orrvéresség stb. a legrovidebb idő alatt eltávolít s helyébe finom ifju arcobürt varázsol. A hatás bizonyos. Egy üveg ára 1 frt 50 kr.

Mindenzen itt felsorolt szerek eredeti minőségben kaphatók: Nagy Kanizsán, **Präger E. gyógszerész** urnál. (1851-5)

Mindenmü gyógszerek óvezimeremet viselik.

Gyógszerek!

Biztos eredmény, bizonyítványok ezreivel igazolva. **Neustein Fülöp,** gyógszerész a „Szt-Lipót“-hoz Bécsben, belváros, a Planken- és Spiegelgasse szegletén,

közi alább következöleg ama valódi gyógszerek sorozatát, melyek ugy orvosok, mint laikusok által használva, még mindig és minden esetben kitünöknek bizonyultak: azok nagymérvü fogyasztásának és a bizonyítványok ezreinek igazolására, melyek a felgyógyultak által küldettek be. Esért mi azokat a lelkiismeretesebben ajánlhatjuk.

A szt-Erzsébet-féle cukros vértisztító labdacok könnyü székelest idéznek elő, vértisztítók és emellett teljesen artalmatlanok, különösen az alhas-szervek, vältöläz, a mellszervek betegségeinél, bőrbetegségeknél, szemfajásoknál, velő es a száj betegségeinél, gyermekek- és női betegségeknél, a dugulástól, minden betegségek biztos forrásától megvédenek.

Kérjük rendeléseknél határozottan szt-Erzsébet-féle cukros labdacokat kérni, mivel csak ezen labdacok bírnak fenti hatással. Ki már egyszer a szt-Erzsébet-féle labdacokat használta, többé nem fog más ilyenü szer használni és a szt-Erzsébet ezen labdacainál marad, est a szer másnak is ajánlja, 1 tekercs 8 dobozzal, 120 labdacot tartalmazolag csak 1 frt.

Mellnedv, nyomban minden köhögest és mellfájdalmat enyhít. 70 kr. Sárgarépa bonbon, jeles enyhítő és nedve-ítő szer 10 és 20 kr. Fenylő-foglabdacok, azonnal eltávolítanak minden fogfájást. 25 kr.

Gérome-balzsam, egyedüli szer fagyás ellen 60 kr. Fenylő szivarkák, mellkorulás és mellbaj ellen 25 drb. 1 frt. Mentin, az egészséghez és a piperéhez legjobb szer kedvelten értes, rozszülétnél, gyomorfájtsalmak, hasmenés, fogfájás stb. ellen, óvszer ragályos betegségek ellen. Elegendő egy fél pohár vízben néhány csepp azonnali jobbulás előidézésére. 50 kr. Hasonszervi kávé, jeles ital beteg gyermekek számára, fontja 40 kr. Golyva esszencia, kitünő hatású szer golyvák ellen. 70 kr.

Köszvény-szer, csodálatos hatású csús es köszvény ellen. 70 kr. Párisi tapasz, tyúkszem és mindenmü sebek ellen. 35 kr. Sechofer balzsam. Ara 30 kr. Fog-gyöngyök, valódi angol, a gyermekek nehezfogzása ellen 2 frt.

Tenid kenőcs, a hajak kibullása ellen 1 frt 35 kr. Choral perle álmatlanság és emelyég ellen stb. 2 frt. Orientalis nőipor, legfinomabb fehé és rózsaszinben. 1 doboz 60 kr. El Benito, a fejkorpa eltávolítása végett 1 frt 80 kr. Hajjirtó-szer, 2 frt 60 kr.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek nagy raktáru illatszereket, szappanokat, kenőcsöket stb. ajánlani, jelesen az első párisi és londoni házaktól, kik a bécsi világkiállítás on többnyire érdem-éremmel tüntettek ki, és mégis olcsóbb, mint a vidéken, különösen Dr. Callmann hajfestőszere minden szinben, egy évre elegendő, 3 frt, aranyszőkeért 10 frt, mely előbbeni szinét a legrovidebb idő alatt vissza szerzi. Ajánljuk még azon francia chokoládékat, melyek az 1873. évi bécsi világtárlaton haladásai érmekek nyertek. Fontja 60 krtól 3 frtig, az orosz theát, fontják a 4 frt, 1/2 fontos, díszes dobozokban 1 frt. Ezenkívül mindenmü gyógszerek u. m. önklystirozó, fecakendők, kötelékek is a legjutányosabb áron kaphatók. Ugyisintén széküldünk illatszerekből 1 frttől 10 frtig Bonbon-nieuröket chucoládé vagy francia bonbonnal 1 frttől 10 frtig. Fogfokék és más piperezerek nagy raktára. Kérjük a n. é. közönség bizalmát, minden kérdésöködre azonnal választolunk es orvosi tanácsokat adunk ingyen. Valameennyi kereset cikkek Páris és Londonból raktáron vannak, megrendeléseket Párisból, valamint megbízásokat helyből díjmentesen eredeti számla mellett teljesítünk.

A szállításokat vagy készpénzküldés vagy pedig postautóvót után teljesítjük, a szállítás rögtön a rendelés beérkezése után történik; a csomagolási díj az árakba már be van értve. A legkisebb megrendelés azonban csak 1 frt lehet. — Nagybanvők különös eredményben részesülnek. (1848-9)

Előfizetési ár:
 egész evre 8 frt
 fél evre 4
 negyed evre 2
Egy szám 10 kr.

Hirdetések
 6 hasábos petitorsóban
 7. másodsor 6 s minden
 további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
 soronként 10 kr-ért vé-
 tetnek fel.
 Kinestári illeték minden
 egyes hirdetésért külön
 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

A lap szellemi és anyagi részét illető közlemények, előfizetések, reklamációk sat. a szerkesztő-kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
 Takarékpénztári épület, földszint.
 Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadhatók el.
 Készíratok vissza nem küldetnek.

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.”

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönbön az „első zalai ügyvéd-egylet”, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank”, a „nagy-kanizsai takarékpénztár” a „zala megyei általános tanító-testület”, a „Zala-Somogy” gőzhajzási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesítője.

Hetenként kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Jelentés.

E lap 1876. január 1-én tizenötödik évfolyamába lép. Szép idő egy vidéki lap életében! A t. közönség fokozatos részvétele csak edzette erőmet, mikor e lapnak szép és nagy jövőt jósolva, alapítottam; midőn ezért hálás köszönetemet jelentem ki, újra-lag kérem a t. közönség szives pártfogását, mert a lap virágozása által csakis a t. közönség öröme, elégedettsége mozdíttatik elő.

Sikerült e lap eddigi szerkesztőjét lapom vezetésére továbbra is megnyernem, ki független állásában, mint tapasztaltuk, csakis a lapnak, a megyének áldozza fel minden munkaerejét, minden idejét, nem forgácsolja szét azt semmi hasonlóságból sem.

Midőn ezt szerencsés vagyok kijelenteni, bizalommal kérem e lap t. pártolóit, hogy mind az előfizetési, mind a hirdetési díjakat a jövő évre, úgy a kiadás körüli reklamációkat egyenesen hozzám, a borítékon nevem kiírásával, — a lap szellemi részét illető közleményeket pedig a szerkesztőhöz, Bátorfi Lajos ur neve kitételével küldeni sziveskedjenek.

A lap eddigi alak- és árban szinte hetenként 2-szer jelenik meg.

Nagy-Kanizsa, decz. 2. 1875.

Mély tisztelettel
WAJDITS JÓZSEF,
 kiadó-tulajdonos.

A fentebbi sorokhoz kevés mondani valóm van. Hogy e lap szellemi értéke általános elismerést arat, nem az én, hanem tisztelve becsült munkatársaim érdeme, kiknek eddigi önzetlen működésükért benső hálaomat nyilvánítom s kérem, hogy továbbra

is tartsanak meg előttem oly drága szeretőkben. Működésünk egy és ugyanaz: töl- lal, észszel, érzellemmel szolgáljuk az imá- dott hazát, védpajzsa vagyunk nemzetiségünknek s tántoríthatatlan bajnokai a vidék irodalmának s képviselői a megyei érdekek- nek.

Tapasztaltuk, hogy a lap szellemi te- endőiben a kiadói munkálatok hátránnyal vannak, a lap pedig előfizetések és hirdeté- sek szaporodása által emelkedik, kénytele- nek vagyunk a szerkesztői és kiadói hivatalt egészen elkülöníteni, ennek folytán a szer- kesztőségi iroda marad az eddigi (Takarék- pénztári épület, földszint,) a kiadói pedig Wajdits József ur könyvkereskedésében (Wlassics-ház, földszint) helyeztetik át, mire nézve ismételve kérjük a netáni zavarok kiküldése végett az illető névnek a levél borítékján leendő kiírását.

Még egyet. Legyen szabad bizalom- mal kérnem mindazokat, kik e lap anyagi állapotában 1875-évről akár előfizetési akár hirdetési díjhátralékkal vannak, szí- veskedjenek azt még ez év folytán egyene- sen hozzám küldeni.

Hazafias tisztelettel
 Nagy-Kanizsa, decz. 2. 1875.

BÁTORFI LAJOS,
 felelős szerkesztő.

Nagy-Kanizsa, decz. 9. 1875.

Az önálló vámterület tárgyában az or- szágos központi bizottság felhívását midőn lapunk 100-ik számában teljes szövegében hoztuk, tettük azért, hogy lapunk olvasó közönségének a mennyire a központból kü- lön értesítést nem kapott volna, a helyzet

felől teljes tudomással bírhasson, hogy meg- győződést szerezhessen arról, mikép hazánk érdeke nemcsak a parlamentben, de azon kívül is a legnagyobb érdekekkel van képví- selve, midőn tehát az önálló magyar vám- terület hiveihez csatlakozásunkat kijelent- jük, lapunk hasábján szívesen tért nyitunk e tárgyban fejlődő eszmecserére, ezt an- nál szívesebben teszszük, mert tudjuk, hogy olvasóközönségünknek ezen, a haza minden egyes polgárára üdvösen visszaható intézked- ést csak szívesen, mint önérdékében hasz- nosat kedvesen fogadand.

Aki hazánk alkotmányos fejlődésével rohamosan visszaeső ipar- és kereskedelmi ügyünk állását tekintti, annak önkénytele- nül be kell ismerni, mikép az napról napra veszélyesebb kezd lenni és ha közelről az okokat is vizsgálja, melyek ezen aggasztó állapotot előidézték, lehetetlen, hogy fel ne ismerje, mikép itt az idő, hogy a végeny- szetnek gátot vetve, a haza polgárait meg- mentse és mentő anyagként üdvözölhetjük az önálló magyar vámterület tárgyában ala- kult országos bizottságot, mely hivatva van tetterejének mérlegbevitelével a hazát fe- nyegető vesz elhárítására a biztos utat ki- jelelni és a jobblét felvirágoztatását lehe- tővé tenni.

Igaz, hogy Magyarország termelő or- szág, mely nyers termékeivel lép a világ piacra, neki mint termelőnek terménye értékesítéseért külpiacon kell keresni, de valamint a multban, jelenben azt fellelte, ugy neki a jövőre is biztosítva van, akár van önálló magyar vámterülete, akár nincs, de a vámterület felállításal megnyeri azt, mit a fogyasztási adónál vesztenie ezuttal kell, — vegyük csak helyzetünket úgy, a hogy

van; — mi mint termelők feleslegbe ter- mett borainkat a szomszéd országok szük- ségletei fedezésére adjuk, ettől esedékes fo- gyasztási adót a nagyobb fogyasztással ren- delkező szomszédaink fizetik saját pénztá- rokba, míg viszont azok szesz- és sörgyá- raikban készített és hazánk fogyasztására behozott ital után a fokozatos illetéket ott fizetvén meg, itt nálunk minden adó nélkül fogyasztatik el, pedig ha tekintjük a beho- zatali statistikai adatokat, látni fogjuk, hogy oly nevezetes mennyiség jön ki, mely a mi borkivitelünket ha nem felezi is, de minden esetre vele egyensúlyban áll, miből világos, hogy az önálló vámterület létesítésével ha- zánk pénzügyi viszonya előnybe részesülvén, az ismét nyerendő többletet az államnak nem kellene új és új adók kivetésével pó- tolni, de a már teljes hanyatlásnak indult iparunk is előnybe részesülvén, e téren is nevezetes haladásnak nézünk eléje, így ál- lunk gyárainkkal, melyek ezuttal szinte az enyészett szélére sodortattak, mert hazánk- ban a magas pénzláb zsibbasztólag hatván, mint az ipar, úgy a kereskedelemre; helyesen jelezte a központi bizottság, midőn azt mondja, hogy kereskedőink most már a kül- földi kereskedőkhöz csak alkuzsi állást fog- lalhatnak el, sajnos, midőn itt e szép és dus termelő országban ily nagy mérvben alá sülledünk.

Bárha az ország minden vidéke a hely- zet veszélyes voltát megértené és tetterejé- vel mind a kormánytól, mind pedig a parla- mentnél oda hatna, hogy az önálló magyar vámterület létesíttetnék.

TÁRCZA.

1848 a nép között.

(Közöletlen népdalok a szabadságharc idejéből.)
 III. közl. Kőváry Béla gyűjteményéből.

1.
 Szép világa a magyarnak,
 Mostan negyvennyolczat irnak;
 Magam is elfogok menni
 Nyalka honvéd fogok lenni

Puskát veszek a vállamra,
 Kardot kötök oldalomra;
 Megmutatom a muszkának:
 Magyarok hogyan csatálnak.

Megálljuk mi a helyünket;
 Nem hagyjuk el veszerünket;
 Ott látuk a Tisza partján:
 Futamodott a szervíán.

A szent Tamás erős helység,
 Körül fogta az ellenség,
 Ne féljete magyar lányok:
 Nem jönnek a szervíánok.

Perczel Móricz katonája
 A falakat mind megmászta,
 Muszkát, ráczot és németet
 Mindent pokolba kergetett.

Perczel Móricz aranycsillag,
 Ott szent Tamás alatt ballag;
 Siratgatja halottjait,
 Kossuth Lajos katonáit.

2.
 Kossuth Lajos katonája,
 Nincsen mássa, csak hazája,
 Kossuth ad ruhát, kenyeret,
 Németnek szabunk feneket.

3.
 Kossuth Lajos irlevelet
 A hajnali csillag mellett,

Az oestrásák tüze mellett
 Pecsételi a levelet.

4.
 Három színű selyem zászlók lobognak,
 Azok alatt szép leányok szokognak,
 Ne sirjatok szép aszerető leányok,
 Drágább legyen hazátok, mint babátok.

5.
 Kis-Kanizsán a víz mellett
 A szervíán vitézkedett:
 Sok ott hagyta koponyáját,
 Sok elhordta az irháját,
 Éljen a magyar!

Kottorinál magas árok,
 Ott vannak a szervíánok,
 Éles kés van a kezükbe,
 Vörös sipka a fejükbe,
 Éljen a magyar.

6.
 Ne félj, ne félj magyar leány,
 Nem hajt rabul a szervíán,
 Perczel Móricz katonája
 A nadrágjából kirázza,
 Éljen a magyar!

7.
 Trombitálnak, trombitálnak,
 A huszárok sorba állnak
 A Nagy Sándor katonája
 Az ellenséget bevárja.

8.
 A Nagy Sándor legelői áll,
 Jobb felől meg egy pap áll,
 Kereszt vagyon a keszében,
 Szent ostyá meg az ólében.

9.
 Édes fiam huszárok!
 Futnak e már a kozákok?
 Hej Nagy Sándor gyenyeralis
 Oda van a huszárod is.

10.
 Édes fiam honvédek!
 Futnak e már a németek?
 Hej Nagy Sándor gyenyeralis
 Oda van a honvéded is.

Le hajtja a fejét ő is,
 A Nagy Sándor gyenyeralis;
 Hullik a köny két szeméből,
 A magyar ég elsötétül.

Kínai levelek.
 (Folytatás.)

II.
 Hoztak pálmabort is, de annak se színe,
 se íze; szaga? az volt az edénytől, melyben
 tartják, vagy mástól nem tudom, elég, hogy
 felette rossz volt; láttam az asztalon ólomlemez-
 zelt palacszkokban többféle italt, hirtveves kínai
 és japáni házak czimeivel jóságukról mondha-
 tom, hogy középszerűek voltak, de darabjéért
 1 fontot (10 frt) kellett fizetnem, hej az itteni
 állomás is csak olyan drága, mint nálunk, pe-
 dig semmivel sem jobb.

Miután az állomás közel esik a városhoz,
 hogy valamit láthassak, gyalog indultam meg
 4-ed magammal.

Az ut meglehetősen jó volt, de felette poros,
 úgy néztünk ki, mint valami molnár legények,
 mire a meglehetősen élénk városba értünk,
 mely ugyan nem tömött építkezésből, hanem
 néhány hosszúra nyúló és itt-ott szakadozottan
 beépült utcából áll.

A város maga halmon fekszik, egyik ré-
 szével a folyamvidéki mocsárok felé húzódva.

Cinosabb részét a központ képezi, mely
 két terjedelmes térből kinyuló és legalább
 35—40 méter széles fútczából áll, melyen né-
 hány csinosabb épület és az emelkedés felőli
 téren egyszerű, de szép kilátást nyújtó templom
 áll, mely fölött több és különböző alaku épület
 csoport nyulik el, mint később megtudtam —
 es a nagyon látogatott fótanoda, mi már abból

is kitünik, mert egyik rokadó épület részén
 kis kínai torony van. (Tudvalevőleg Kínában
 csak a középületeken van megengedve a to-
 rony.)

Miután Nag-Ykan nevezetes forgalmi
 pont, honnét az európai hajók nagy mennyiség-
 ben nyerik és viszik a kínai nyersterményeket,
 a városban igen sok a kereskedő és tárház.
 Van több európai módra berendezett vendég-
 löje, mely csak úgy hemzseg az idegen keres-
 kedelmi ügynököktől és bizományosoktól. A
 vendéglők általában jók és kényelmesek, étel
 és ital tülhető, kevésbé drága, mit bizonyára
 azon körülmény emel, hogy általában látoga-
 tottak.

Sajátságos, hogy míg nálunk a vendég-
 löket állatok czimeivel: Szarvas, Sas, Ökör,
 Bárány stb. szokták ellátni, Kínában az állatok
 némi vallási kegyeletben részesülvén, ezek
 czimnevelük nem használhatók, hanem e hely-
 lyett van: Tolvajhoz, Kardhoz, Legyesőhöz
 stb. czimek használata, mi jobban is hangzik,
 mintha mondanók, mint otthonos, ma elmegyek
 a „Vörös ökörbe” nekem bizony nincs kedvem,
 ezen különben igen tisztelt állatba!

Megérkezünk más napján, miután új hi-
 vatásom szerint több évig kellett tartózkodnom,
 intézkedéseket tettem a letelepülésre; ez majd-
 nem három hóig tartó tengeri utasásunk alatt, a
 mellénk rendelt kínai nyelvtanítóval a folyto-
 nos egyhanguság miatt is annyira haladtunk,
 hogy meglehetősen értettük a nyelvet, sőt ha
 lassabban beszélui akartunk, ez is meglehetősen
 ment.

Vendéglősünk meglehetősen törte az ide-
 gen nyelvet, mi a nála megfordult sok idegen-
 től ragadt reá — ettől kértünk utasításokat.

tegemnél jó sikerrel alkalmaztam is, rögtön hoztam szőlőtörkölyt. Mintegy két fontnyit azonnal lábosban jól meghevítettem és nagy melegen felét a torkára kötöttem; ez történt 8-9 óra közt reggel s délután öt óra felé. Meghagyásom szerint eljött a hirmondó, jelentem, hogy a már-már végkép elállott lélegzés meg a nyelés már is felszabadult, a fejfájás egészen megszűnt, sőt az étvágy is már jelentkezik; az ifju mentve lón s utána már másik kettő, kik egyike már negyvenes ember. Omnia probate, quod est optimum tenete! ezt mondá sz. Pál — én pedig már sok egyebet próbáltam, de ezt felebarátimnak mint legikeresebbet ajánlhatom. A szent-mártoni lelkész.

Rövid hírek. Az új 80 milios magyar kölcsön a Rothschild házál kötött meg. — Paris lakossága 1.851.000. — Kiss József tehetséges fiatal író „Köteményeire” nyitott előzetest 2 frtjával. — A székesfejvári árvaház jan. 1-én nyitattik meg. — Kolozsvárt Vorosmarty Mihály születésnapjára évfordulóját kegyeletesen ünnepelték meg. — Abaujban be nem kerített kutba 3 ember esett, s mind meghalt. — Fogaras városa gyermekkeretet létesít. — Gr. Zichy ujfaluhi pusztáján régi ezüst pénzeket találtak — Szeged képviselő-testülete az önláló vämterület mellett felszólalt. — Pálócson a kályha szengőzötöl egész család meghalt. — Bismark leányának jegyese meghalt. — A kolozsvári színháznál népszimnői pályázatra 1000 frank tüzetett ki. — Veszprémben jan. 15-én a tüzoltóegylet javára sorajátékkal egybekötött táncszámapot tartattik. — Tisza Kálmán miniszterelnök nem sokára a Lipótrend nagy keresztjével díszítetik fel, melylyel a grófi cím is jár. — Az egyesült amerikai államokban 32706 gyakorló ügyvéd van. — Nagy-Károly városában egy adó-végrehajtó halva fekvő gyermek feje alá vette el a párnát. — Bécsben decz. 1-én 1013 végrehajtási iranti kérvény adatott be a bíróság-hoz. — Ujpesten „Ujpesti futár” című lap indul meg. — Kalinfalván a gör. kath. lelkész a nép elkergette. — Ivánka Imre egy nőt a Dunánál kimentett. — A s. a. ujhelyi tornaegyletnek a közoktatási miniszter 1200 frtot engedélyezett. — A lugosi püspököt egy szerb megakarta ölni, de előbb sikerült elfogni. —

Irodalom.

— Szép kiállítású könyv jelent meg Wajdits József kiadásában „Ungarn im Spiegel deutscher Dichtung” címmel, dr. Falk Miksa, a „Pester Lloyd” szerkesztője, s Kezthely: kerületi országgyűlési képviselő, korszor publicistának dedicalva. Tekintve, hogy ily jeles mű a művelt külföld előtt Magyarország díszét emeli, elismerést szavazhatunk nemcsak irodalmi, de nemzetiségi szempontból is a vállalkozónak, óhajjuk a kiadvány terjedését. Ára igen díszes kötésben csak 2 frt 80 kr. szép, s értékes ajándékul szolgálhat a karácsonyi, s ujévi alkalomra.

— „Gyakorlati postás” második kiadása megjelent; a tömött tartalma szakmunka ára 2 frt. Szerkesztette Balás Sándor m. kir. postamester Pakson.

— A „Prijetel” 2-dik száma megjelent, s 5 magyarminiszter arczképét hozza. Szerkesztő Augustich Imre.

— Az „Uj idők” kedvelt hetilap (divat-tárczával) 49-ik száma ismét a következő válogatott tartalommal jelent meg: „Hogyan utaznak Del-Afrikában,” Sámí Lajostól; Nem ezt akartam én”... (eredeti költemény) Benedek Aladártól; „Az első hó ünnepe” (Képpel), *-tól; „Ad acta” (eredeti elbeszélés), Varga Jánostól; „Ószi érzés” (Lenau költeménye), Aucun-tól; „Vig nük” (Felix Lilla elbeszélése), B. Büttner Linától; „Egy ismeretlen párbeszéd” (Alfred de Vigny után); „Vonások lord Byron életéből,” — k — f-től; „Irodalmi, társadalmi és művészeti hírek.” A boríték: vidéki élet, hymen, sakkalány, betű-rejtvény (hármastalmakkal), szikrák, a szerkesztő nyílt válasza, vegyesek. — Szerkeszti e cainos lapot Benedek Aladár. Előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt s negyedévre 2 frt 50 kr. Szerkesztői s kiadói hivatala: Budapest, Ósz-utca 14. sz. földszint 1. ajtó.

— Sokan, nagyon sokan hosszú életet óhajtnak csak azért, hogy mentül tovább eszenek és ihaszanak, de naponként úgy s annyit esznek, isznak, mint-ha még csak néhány óráig szándékosan élni.

— Ki önmagát nem becsüli, az nem is méltó becsülni.

— Nemes embereket és nemes érczetek megismerni hangjukról.

Lottóhúzás.

Grätz, decz. 11-én: 12, 85, 32, 16, 29.
Temesvár, „ 79, 7, 80, 67, 13.

Piaci árak.

— Sümegh, decz. 12. Buzs 4.10—20 kr. — Roza 2.90—3 frt. — Árpa 2.70—80 kr. — Zab 1.70—90 kr. Kukorica 2.40—50 kr. — Burgonya 60—70 kr. — Marhahus 56 dgr. 22 kr. — Burjué 24 kr. — Sertvése 24 kr. — Birkaké — kr. — Óbor — frt. — Ujbor — frt. — Keményfa öle 12—14 frt. — Bab 3—3 frt. 10 kr.

Érték- és váltófolym deczember 14.

5%, metaliques 69.35; 5% nems. kölcsön 73.65; 1860-ki álladalmi kölcsön 111.80; bank-részv. 9.25 —; hitelintézeti részvények 210.50; Londou 113.55; magyar földterhermentési kötvény 8.25; erdélyi földterhermentési kötvény 79.60; horvát-slavon földterhermentési kötvény 85. —; ezüst 106. —; cs. kir. arany 5.38 — Napoleond'or 9.12.

Felelős szerkesztő s kiadó: Bátorfi Lajos.

Nyiltes.*

A világhírű kínai, angol és amerikai művészársaság Nagy-Kanizsán, a „Zöldfa” vendéglő nagytermében decz. 18 és 19-én tart nagy-előadást az eredeti kínai Chevallier Arr-Hee igazgatása alatt.

Ezen társaság legjobb egész Európában, minden egyes személy eddig még nem látott mutatványokat visz véghez a testgyakorlati és equilibrium terén.

E két előadásra jegyek előre válthatók Wajdits József ur könyvkereskedésében.

Válasz Szómi Kálmán körjegyzőnek.

Én a lap 93-ik számában ön személye és hivatalos helyiségének minden megnevezése nélkül egy oly közleményt tettem közzé, melyet egykét tekintélyes barátom által hagyván magamnak elbeszélni, csupán azok kérelmére a papírszeletben mint viczet kívántam az olvasó közönséggel megismertetni. — Azonban ön figyelmét kikerülte az, hogy abban személyesen megnevezve nem volt, figyelmün kívül hagyva a vicz lényegét és az egészet úgy vette, mint az valóban ön által elkövetett — és így csodálom, hogy rágalomnak merészi nevezni a viczes kis közleményt akkor, midőn abban leirt előadottak reá ismer maga-magára és mintegy melegeződve akarja helyre-írti bélyegzett barátságának gonosztetté. — A hozsám intézeti és minden összefüggés nélküli darabos irmodorral kiállított felhívását komolyan elfogadtam volna, ha az nyilvános lap utján nem történik; mely a lehetőséget akadályozta, akadályozza pedig önnök azon multjára vonatkozó adat, melynek birtokába jutottam és mely a paczai bíróság actái közt 2042/72. szám alatt minden időben olvasható, azért nem keresse ön fejében az 53. szalakot, mert meglehet győződve arról, hogy személyét nem tartom a jövőben érdemesnek mint vicztárgyat sem felemlíteni.

EMBER JÁNOS.

* E rovat alatt közöltéért felelősséget nem vállal a Szerk.

fordított elbeszéléseket a külföld jelesebb termékeiből; a tárczában válogatott czikkeket, részint mulattató, részint komolyabb ismeretterjesztő színezettel; szini szemléket; napi ujdonságokat a társadalom, művészet, zene és irodalom köréből; egyleti és intézeti híreket; a hölgyeink által mindig kedvelt sakk-, szó- és számrejtvényeket, a megfejtők között jutalomküzessel; a borítékban külföldi, vidéki híreket, vegyeseket, bizománytárt, hirdetéseket, A „Divat-Nefeletja” előfizetési ára egy évre 12. félévre 6, évnegyedre 3 frt. — A „Divat-Nefeletja” előfizetési a „Szépirodalmi Csarnok” kedvelt regényfolyóirat 1876. 24 füzetes folyamát egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 frtért, a külön folyam 16 füzetét 3 frt., a rendkívüli folyam 20 füzetét 3 frt 50 kr, rendkívüli kedvezményárért rendelhetik meg. — Előfizetések elfogadtnak Budapesten a kiadóhivatalban, Kertész József könyvnyomdai irodájában, Lipót-utca 2. szám. Vidéken minden postahivatalnál. — Nevezett kiadóhivatal részletes előfizetési ivatek, söt mutványszámokat is mind a lapból, mind a regényfolyóiratból bárhová azonnal és bérmentve küld, ha ez iránt egy 2 kros levelezési lapon megkerestetik.

Köszönetnyilvánítás.

Egy pár hónap előtt, mint az állam részére löszállító, állítandó 17 lovaim istállójában tűz ütven ki, részben a tűzben sérülés, részben a rögtön kivetett folytáni meghülésben 12 lovam a legnagyobb mérvben tüdőlobba esett, — úgy egy pár hét előtt egy szinte állítandó lovam súlyosan megbetegedett csak helyben lakó Maár Nándor megyei állatorvos ur gyors — szakavatott — tapintatos orvosi segélynyújtásának köszönhetem, hogy nagyobb számú értékű lovaikat megmentette s egy nagyobb szerencsétlenséget tőlem elhárított.

Azt szokták mondani, jó bornak nem kell czéger, mert a tények mindig köztudomásra jutnak s azok a körülményekről hűn tanuskodnak, mégis el nem mulaszthatom, miszerint Maár Nándor állatorvos urnak ezennel nyilvánosan köszönetet ne szavazzak: fogadja állatorvos ur gyors — szorgalomteljes szakavatott segélynyújtásáért hálás köszönetemet, szívből kívánom, hogy önt a Mindenható sokáig éltsse, hogy gyakran betegségtől megtámadott állatainknak gyógysegélyt nyujthasson, Isten önnel, öszinte tisztelője

N.-Kanizsán, novb. 5-én 1875.

SZEREZ LAI JÁNOS,
lókereskedő és szállító.

Papírszeletek.

— Unzer ismert egy férfit, ki azt hitte magáról, hogy ő halott s ezért sem nem mozdult, sem semmit nem evett és ivott. Ugy fogtak ki rajta, hogy egy jó barátját rendelték hozzá, ki midőn meglátogatta, így szólt: Pajtás, most már én is halott vagyok, érvendjünk, hogy ismét együtt vagyunk. Erre eledelet, italokat adott magának s jóízűen lakmározni kezdett, min a képzelt beteg nagyon megüdüni látsék. Soha se caudálkozzál ezen, vigasztalta a másik s annyira szívére beszélt, hogy meggyőzte, miszerint a holtak épügy isznak és esznek, mint az élők. Ennek folytán ő is vele együtt evett s csakhamar — kigyógyult.

— Szép lélek széppé teszi a legrutobb testet is, de a szép test sohasem teszi széppé a fekete lelket.

— Önmagának élni annyi, mint nem is élni, mondja Göthe.

H I R D E T E S E K:

A legnagyobb fontosságú mindenki szeméire nézve

a valódi Dr. White-féle szemviz Erhardt Traugottnál, Grossbreitenbachban Thüringiában, 1822. óta világhírű.

A megrendeléseket, üvegcséje 1 o. é. forintjával eszközli:

Prager B. gyógyszerész ur Nagy-Kanizsán.

(Deczember.) Erhardt Traugott urnak Grossbreitenbachban, Thüringiában. Különösen meggyőző és jól merített bialom az ön valódi Dr. White-féle szemvizéhez indit arra, hogy ismét (következik a megrendelés) kérjek. Schwarzbach i. S. 1874. november 4-én. Demmler Gottlieb, földbírtokos. Továbbá. Legyen oly szives és küldjön (következik a megrendelés) az ön valódi Dr. White-féle szemvizébe. Egyik barátomtól kaptam egy üveggel és használván azt, azonnal jobbulás állott be. Lohndorf, 1874. májusban, Hoffmann Bernat. (1819—1)

Karácsoni és ujévi ajándékul

ajánl

Milhofer Ödön

ékszerész Nagy-Kanizsán, Fő-utca, 3. szám alatt:

Arany keszettek	1 frt 50 krtól fogva egész	10 frtig.
" medaillonok	4, 6, 10, 12, frt és	" 60 "
" gyűrűk	3 frttól	" 50 "
" függők	2 "	" 50 "
" inggombok párja	2 "	" 10 "
" óralánczok	20 "	" 120 "
ezüst	3 "	" 15 "

Továbbá arany garnitúrák, karkötők, ezüst evőeszközök, tálcák, gyertyatartók és még sok e szakmába vágó czikk, mind legjutányosabb áron. — Megrendelések azonnal posta utánvét mellett is eszközöltetnek. (1876—2)

Van szerencsém értesíteni a t. közönséget, hogy Nagy-Kanizsán Kazinczy-utca (előbb Sörház-utca) 7. sz. alatt

sörraktárt jégpinczével

nyitottam. Sör a raktárban 2, 1 és fél akós hordókkal, ugy palackokkal folyton van készletben.

Tiszteletteljesen

Dréher Antal,

Levelek és táviratok „Dréher sörraktár Nagy-Kanizsa” intézendők. (1857—5)

A valódi

orsz. szab. legújabbban 5 Felsőgo által kiváltság-gal kitüntetett, az orvosi kartól megvizsgált, s sikeresnek talált eszterféléken kipróbált titkos szer a patkányok, házi s mezei egek, vakandok és svabok teljes kiirtására, (melyet sokféle megpróbáltatás hamisan utánozni s árulni.) hamisítlan minőségben

Nagy-Kanizsán

ROSENFELD ADOLF ur

Pécsett Zsolnay Imre és Vilmos urak. Kaposvárott: POLITZER R. ur

kereskedésében, Pesten SCHNEIDER G. Lipót-utcai kereskedésében kapható. (1844—24)

Egy nagy bádög 1 frt, kis bádög 80 kr.

Egyes bádög megrendelése is utánvételt mellett gyorsan teljesítettik.

Előnyös alkalom

karácsoni és ujévi

ajándékok bevásárlására.

Legrövidebb idő mulva új bolti helyiségembe átmenendő, a könnyebb visszahurczolkodás végett minden dísznemű és játékaruk, ebédlő, thea és kávé készletek, asztali és függő lámpák végeladási áron adatnak el. (1875—2)

Tisztelettel

Rosenfeld Adolf.

Kohn Gyula

norinbergi és díszmő tárából figyelembe ajánlja nagyszertű kiállítását karácsoni és ujévi tárgyaknak, (1861—7)

ugyszinte legnagyobb választékot gyermekjátékokból legjutányosabb áron.

Előfizetési ár:
 egész evre . . . 8 frt.
 fél evre 4 „
 negyed evre . . . 2 „
 Egy szám 10 kr.
 Hirdetések
 5 sorosok petitaorban
 7. másodszor 6 s minden
 további sorért 5 kr.
 NYILTTÉRKEN
 soronként 10 kr-ért vé-
 tetnek fel.
 Kincstári illeték minden
 egyes hirdetésért külön
 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.”

A lap szellemi és anyagi részét illető közlemények, előfizetések, reclamatiók sat. a szerkesztő-kiadóhoz bérmentve töltesendők:
 NAGY-KANIZSA
 Takarékpénztári épület, földszint.
 Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadhatók el.
 Késiratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönb az „első” zalai ügyvéd-egylet, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank”, a „nagy-kanizsai takarékpénztár” a „zalamegyey általános tanító-testület”, a „Zala-Somogy” gőzhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesítője.

Hetenként kétszer, vasárnap- s esütőtörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Jóteköny intézeteink s a kasztszellem.

(Miképp hathatunk az asszociáció — jóteköny intézetek s társulatok — által a körünkben uralkodó kasztszellem megszüntetésére, vagy gyengítésére.)

„Eszmék teszük nagybecsüvé
 A gyáva életet
 Lélekben kell keresni a
 Mulhatlan kincseket.”

A szociális-élet kezdetétől fogva két ezme: az emberi méltóságnak megfelelő s a bád s a népek többségét lealacsonyító, minden magasabb szellemi haladásnak útját álló rend eszméje küzd egymással.

Az ókor elfoglaltsága, a munka, ipar, kereskedelem megvetettsége, a saját szerű gazdasági viszonyok, a háborúk különös természete, majd minden nemzetnél megtemté a kaszttrendszert, mely egyrészt a társadalom osztályainak születésök által rangjukat, foglalkozásukat, sőt nem ritkán még művelődési eszközeiket is kijelelve az egységes nemzetet egymás iránt göggel s megvetéssel viseltető osztályokra szakgatva s a közös célra való törekvést lehetetlenné tette; de másrészt a közgazdaságra nézve nélkülözhetlen s az emberi méltóságnak megfelelő egyenlőség kifejlődését is gátolta.

Az ókor kezdetén a rend — később a szabadság utáni törekvés küzdött fel magát, mely mozgalmak azután a szociális élet odon szervezetének felbomlását eredményezve, a szélsőségeket kiegyenlíteni törekvő középkorra vezettek. A középkort az elfoglaltság csak a vadság s a barmarismus korszakának szokta tekinteni; de elég helytelenül, mert hábar be is kell vallani, hogy

a középkor népei szellemi fejlettség tekintetében hátrább maradtak az ó- vagy ujkor nemzetinél, ha be is kell ismerni, hogy a felszeg politica országokat országok után súlyosított a despotismus szolgásgába, hogy a hibás alkotmányok az ököljog gyakorlata, a munkabecsület hiánya, — mely ismét csak a papi-, nemcsi-, paraszt- és polgári rend kifejlődését eredményezte — a tudományok hanyatlása, az elhibázott polgári szervezet, mindmegannyi árnyoldalai a középkori viszonyoknak; de a lovasias szellem, mely vallási-érzület oly jellemvonások, melyek még mai művelt körünknek is díszére válnának.

Középkor az emberiség ifjúkora, vele kezdődik a világ ujjaalakulása. A régi fény, nagyság, erények, bűnök sirba szálltak, romba dőlt minden, mit az ember évezredek óta épített s a régi — dicsőség hamvaiból feltámadt a középkor új népek-, vallások-, erkölcsök- és szokásokkal, melyek a népvándorlás következtében új államokká alakult nemzeteket az ujkor civilizációja felé edesgették s a középkori feudalismusként lassan-lassan véget vetve, új politikai s társadalmi rendszer kifejlődésnek eredményezői lőnek.

A szellemi haladás alapját a népvándorlás s a keresztény vallás felvétele vette meg. Az emberi méltóság s egyenlőség elismerése, a tulvilági élet — a halhatatlanság eszméi az antik gondolkodást megváltoztatva, az emberiség ujja születésére nagy befolyással voltak. A keresztény vallás a szociális életet az emberiség összéletrendjeként tekintve, a házasságot szentessé emelve, a családi életet az állami léttől elválasztva, magasabb erkölcsi jelentőségre juttatá, a felebaráti szeretet, a jó-

tékony eszméinek terjesztését, az ember személyiségének méltóságát hangoztatva, oly erélyesen lépett fel a középkori felszeg institutiók ellen, hogy az állam a társadalmi élet rendezését és igazgatását, illetőleg hatalmát kénytelen volt a clerussal megosztani s vele azon dualismusbba lépni, mely később oly sok polemianak es surlódásnak lón bő kuforrásává.

A keresztény irók a munkát az ember földi rendeltetésének hirdelve, a felebaráti szeretet elvének alapján az ügyefogyottak segélyezését hangoztatva, jóteköny intézetek alakulását mozdították elő. Zárdaék épültek, melyeknek jámbor szerzetesei erdőköt varázsoltak termékeny földekké, mederbe szoríták a féktelen folyamokat, városokat építettek, emberré nevelték a durva barbarokat s nagyon soká egyedüli ápolói voltak e culturának s a tudományoknak.

A keresztény világnézet által felébresztett szellemi mozgalmak ezután lassan-lassan kivonták a társadalom egyes osztályait elszigetelt helyzetökből s véget vetve az exclusiv felfogásnak lehetővé tették a szociális élet átalakulását, az európai nemzetek ujja születését,*) megteremték a renaissance korszakot.

Az ujkor nagyszerű felfedezései, tudományai, a heves vallási mozgalmak a társadalmi életet gyökeresen átváltoztatták. A protestantismus az embert jelentőségének tudatára emelve, felszabadította az egyházi omnipotentia alól, a szabadság utáni törekvés hullámai átcsaptak a szociális lét terére, a magasbatoró korszak sakra szállt a rendeszméjével, a liberalismus a teljes egyenlőség elveit tűzve lobogójára, megkezdé a har-

*) Ahrens I. r. 9. 10. §.

cotot a conservatismus s a fennálló rend ellen. A munka általános tiszteletet vivott ki magának, a polgárság az encyclopaedisták segélyével kiemelkedett alárendelt helyzetéből s a hitel emelkedetével Európa a XVIII-ik század vége felé a terménygazdaságból a pénzgazdaság terére lépett, a midőn a nemesi előnyöket, a középkori hűbérrendszert az iparrendszer kezdé helyettesíteni.

(Folytatása köv.)

Nyílt levél

Kováts János szolgabíró urhoz a „Zalai Közlöny” 92-ik számában megjelent „erdőpusztítás” című cikkre.

— Pótréte, nov. 30. 1875. —

Igentisztelt barátom!

Becsés felszólalásod folytán vidékünkön szintén a közbeszéd legérdekesebb tárgya jelenleg az erdőpusztítás, mert érezi a nép az által okozott s már a jelenbeni szükségét, úgy a jövőben még nagyobb utóhatását, — és a mint ki lesznek pusztítva az ország több részeiben az erdőségek, úgy légy meggyőződve, hogy avval rohamosan fog pusztulni nemzetünk, jobblétünk, polgári életünk, — és fájdalom, természet szép hazánk számtalan iparágából ez ideig létrehozott reménycsillagunk is! A legavatatlanabb ember az érdekesnél érdekesebb tárgyalmas közt nem csak gyönyörrel, de sokszor ámulattal időzik, — és aki a természet alkotott renetegnek ilditő legében gyönyörködve életet talált, alig hiszem, hogy nem vonzódnék azok további fentartása meggádkodására, — s meggyőződhetik a halandó, hogy az erdők okszerű és célirányos művelésében, mint az ipar és szorgalom e neme fejlesztésében, virágoztatásában rejlik egyszerűsmind anyagi jóléte hazánkknak.

Igen levagyok köteleve azon nemes figyelmédért, melyet a honi erdőpusztítás megakadályozásatekintetében, nemkülönb az erdőtenyésztés kérdésének érdemében a minden

TÁRCZA.

Boldogság.

Cvendes est burgó homályán
 Atreszketű ima harang
 A szülőköt összehívja,
 Mint egy búvós tündéri hang.

S ott a nyájas család-tüznél,
 — Hol a szikla felezzúlna —
 Ott imádják együtt Istent,
 Lelkeikre üdv dereng le. —

S e derűn át mint szellem dal
 Édesen zeng a dadogás,
 Mely egy kis angyal ajkától
 Szívükig virág-utat ás. — — —

S míg az égi szentháromság
 Léte titok, fejtethetlen,
 Ezé oly nyílt: boldogság, a
 Hit, remény és szeretetben.
 GUOTH GYULA.

Kínai levelek.

(Folytatás.)

III.

A kínai helyhatósági közigazgatás mélyébe még nem jutott alkalmam behatni, az idegeneket ettől felette távol tartják és előlük zárkóztak, egyes tapasztalataimat majd a társadalmi viszonyok felsorolásánál hozom fel.

Anny! azonban bizonyos, hogy a hivatalokat legtöbbször dilettantsok vezetik és folytonos surlódásban, irigységben vannak egymás irányában; egymás gyöngéit dobra ütök, kigunyolják, csak ha közös védelemről van szó, tántanak össze; mondják, hogy e visszavonás oka részben a lakosság vallási különbségében rejlik. A lakosság ugyanis két fő vallásfele-

zetre oszlik: egyik rész az állam vallását követi, a másik pedig buddhaista.

Az elsőhöz a lakosság zöme, a földműves-nép tartozik, vallásuk által szorosabban vannak az államhoz kapcsolva és e miatt ők tekintik magukat uralkodóknak, azonban ezen tudattal megelégedve, keveset tesznek és bevárják a dolgok folyását, tunyák a közügyek iránt és habbar legnagyobb számmal vannak is, a tényleges befolyás nem az övék, hanem a buddhaistáké; az állam vallását követő nép magában elég szorgalmat fejtene ki, de a gazdálkodást nem érti, legkevésbé takarékos, keresete volna; de azt elpredálja és épen e miatt feltékeny mindenki iránt, ki nem földműves és azért az egyéb osztályokat csak ellenségül tekintvén ez is, amaz is elszigetelten és a közügyekben befolyás nélkül áll.

Az ezen valláshoz tartozó iparosok léhák, könnyelműek, pedig tudjuk, hogy a kínai általában sokat ad iparára, melynek sok ágában megelőzte szomszédait; itt azonban az iparos nem kitartó és mellette mégis könnyelműen pazarló; mutattak nekem több iparost, kinek nagy üzlete, keresete volt, e mellett tekintélyes vagyonnal rendelkezett, lett volna értelme üzletköréhez, de mint általában, mind némi vagyon mellett ezek is hamar az urhatámra adják magokat és tönkre mennek.

A melyeknek némi vagyon van, dolgozni szégyel, sorba járja a theashazakat, erején tul költsékezik, adja az urat és ingyenczet és tönkre jut hamar, mert e nemzeti hibájuk a családban is átment, az uri majmolás, cziczomázás ott is tulzottan kap lábra, úgy annyira, hogy most már itt Nag-Ykanban az iparos osztály csak lézeng és nyomorog, ügyes munkáit a terhes előállítási költségek miatt vesztegeti, nem tö-

rekszik azonban helyzetét javítani, hanem sir, sőhajtozik és bajának okát másra tolja; nem lehet velök megértetni, hogy oly tekintélyes osztályt mint ők, elnyomni nem lehet, csak tartásnak öszs, nyujtsanak tőket, anyagot egymásnak társulás által — e mellett aztán jut és marad is.

Uri osztálya ezen vallásfelekezethez idegen, zárkózott, legtöbbszörre mas vidékekről költöztek be egy-egy trónváltozás alkalmával, mert evvel Kínában hivatalváltozás is van öszszeptőve, ily trónváltozások (másképp kormányváltozásnak is nevezik, mert mint említém, a hivatalok is változnak) alkal maval hivatalba jutottak, a másik változásnál meg azt elvezették, vissza azonban mar nem mentek, hanem öszszegyűjtött vagyonuk mellett más foglalkozás után láttak.

Ez osztály azonban zárkózott, modora visszataszító, banásmódjuk hamar sértő, mert elbizakodásból ered.

Azt gondolná az ember, hogy mint a mi haute vole-enk az államvallást követő fél arisztokratia itt is modoruk, csak kifelé, más osztályok irányában ily viszás, önmaguk közt azon solidaritásban állanak, tapasztalataim szerint Nag Ykanban ez egészen másképp van; a lakosság többségéhez tartozó előkelők, vagy a mi elnevezésünk szerinti intelligencia önmagában még inkább meghasonlott; nem a nagy birtok vagy nagy tőke képezvén főjövédelmöket, mindnyaja bizonyos foglalkozással bír, ugynevezett békeltetők, tanácsadók; mert itt vagyoni ügyeit senki sem rendezi, vagy végzi önmaga, hanem a békeltetőkre bizza, kik a közéletben előforduló iratokat készítik, feleiket mindenben képviselik és a nép nagyon hozzá van szokva, ám-

bár ez eljárás mód igen drága és sok viszályra ad okot.

Ez intelligencia tehát kenyérkeresetből gyűlölöje, irigye egyik a másikának; családjaik egymástól elvannak zárkózva, mert jobbadán mas városokból származtak, egymást jöttmentnek, tolakodónak tartják és ez még külső érintkezésükben is észrevehető; a szerepvivésért harczol mindegyik és e mellett gyalazza egymást; több cliquere oszlik, kik minden közkérdésben egymás megbuktatására munkálkodnak, s hol az egyik, hol a másik osztállyal fraternizálnak, céljaik elérésére pedig nem tudni: egymást gyűlölik-e jobban, vagy a segélyül hívott más osztályokat?

Társas élet ez osztályban nincsen, rideg házi életet visznek, hová sem egymás közt, sem más osztályokkal vegyítve nem juthat senki.

Igaz, hogy ennek oka nagy részben a más osztályok telhetlen fényezés és fitogtatási vágya, de ez csak kisebb mérvben szerepel, oka inkább az, hogy mindegyik önmagában a többi felett szeretne állni és a többitől csakis hízlegést fogadni, mert e tekintetben Kína valóságos eldorádó, hol a cím és bizelgés a tőkély netovábbját érte el, főleg ha kis anyagi előnyvel is jár.

E ferdeségek a város ügyeire is nevezetes befolyással van, a nép saját vezetőitől ösztszerűleg fel, és közülök nem igen szereti kormányzóit, ezeket rendszerint magából választja, kik aztán állásukkal igen nagyra vannak, valóban azonban egyik, vagy másik osztály játékszerei, mert kevesebb érteslem levén bennök, mint a vezetőkből, ezektől félnek és ma így, holnap amugy hajlandók tenni a szerint, melyik fél őket előbb éri.

(Folytatás köv.)

Table with 5 columns: Day, Catholic, Protestant, and other religious details.

Felelős szerkesztő s kiadó: Bátorfi Lajos.

Nyiltér.*

Valamennyi beteg erőt és egészséget nyer gyógyszer és költség nélkül a...

Revalesciére du Barry

gyógytápszertől Londonból.

28 év óta semminemű betegség sem volt

Képes e kellemes egészségi tápszernek ellentétben...

Kivonat 80,000 bizonyítványból gyógyításokról...

Rövidre vont kivonat 80,000 bizonyítványból:

Dr. Wurzer orvosi tanácsos bizonyítványa.

Revalesciére Du Barry számos esetben minden gyogszerket pótol.

nemcsak nyak- és mell-betegségekben, hanem tüdő-

és légcső-sorvadásban is. (P. H.)

Wurzer Rudolf,

orvosi tanácsos és több tudós társaság tagja.

Winchester (Angolország) dec. 3. 1842.

On kitudó Revalesciére gyogszerere altesti bajok...

James Shoreland,

96. ezs. sebész.

Berlin. május 6. 1856.

A Du Barry Revalesciére kedvező eredményét és kitudó hatását minden tekintetben bizonyíthatom.

Dr. Angelstein,

titkos orvosi tanácsos.

76,921. sz. bizonyítvány.

Obergimperru (Baden), apr. 22. 1872.

Betegem, ki 8 hét óta idült májgyulladásban rémitő fájdalmakat szenvedett...

Burkhart Vilmos,

seborvos.

Táplálóból levén a husnál, 50-szeresen megkíméli a gyogszer árát...

Pléhszelencékben 1/2 font 1 frt. 50 kr. 1 font 2 frt 50 kr. 2 font 4 frt 50 kr. 5 font 10 frt. 12 font...

20 frt., 24 font 36 frt. Revalesciére piskoták szelencékben...

Megrendelhető Barry du Barry & Comp által, Wien, Wallfischgasse Nr. 8.

Valamint minden város gyogszerártaiban és fússzerkeskedéseiben...

N. Kanizsán Práger Béla, (ezelött Lovák Károly) gyogszerártaiban;

Pesten Török Józsefnél; Aradon Tones F. és társánál;

Debrezenben Mihálovits István gyogszerártaiban...

Kassán Wondraschek Károly gyogsz., Marosvásárhelyt Fogarasi Dömötörnél;

Pozsonyban Pistori Félixnél és Söltz Rezső gyogsz., Székes-Fehérvárt Dieballa Györgynél;

Sopron Voga A. gyogsz.; Temesvárott Pap József városi gyogszerésznél;

Ujvidék Grossinger C. B. és Ernst János gyogszerésznél;

Verseczen Fischer Móricznál, Zágrábon Irgalmasok gyogszerártaiban.

Tisza-Ujlak: Royko Victor gyogszerártaiban.

* E rovat alatt közöltéért felelősséget nem vállal a Szerk.

HIRDETESEK.

Hirdetmény. Letenye község képviselő-testülete által közhírré tétetik...

Békessy Rezső, letenyei körgyőző.

Wajdits József könyvkereskedése Nagy-Kanizsán.

Gyermekek, örüljeteek! A ki gyermekeinek karácsonkor nagy örömet akar szerezni...

PETER BLAU, Wien, I., Wollzeile 25.

Zenélő játékok, melyek 4-200 darabot játszanak; diskművek harang, dob és harang játékokkal...

Scherz Lujza Varrógépek gyári raktára. Nagy-Kanizsán, ajánlja a t. közönségnek nagy raktáru eredeti...

Nem színtelt vegelés! Minthogy az újlet rossz menete miatt chinai ezüst-áru gyárunkkal egészen felhagynak...

Leszállított árak: 6 drb. kávéskanal 3.50 kr. 140 kr. 6 évökánál 7.50 2.70...

Zenélő játékok, melyek 4-200 darabot játszanak; diskművek harang, dob és harang játékokkal; mennyel hangok modernu.

Zenélő szelencék, melyek 2-16 darabot játszanak; necaissere, szivaállvány, svájci házaszék, fénykép állomok, írő eszközök, kegydíjtartók, levevényomok...

Nem színtelt vegelés! Minthogy az újlet rossz menete miatt chinai ezüst-áru gyárunkkal egészen felhagynak...

Leszállított árak: 1 drb. vajtartó 5.- kr. 2.- kr. 1 pár gyertyatartó 8.- 3.- 6. kóstámasztó 5.- 2.50 -

JÁTÉK-ÁRUK karácsoni és ujévi ajándékok. Egy külföldi gyermekjátékgár lebonyolítása következtében nagy választéku gyermekjátékárú vetelárnál 50 százalékkal olcsóbban juttattam birtokába...

Altesti-sérvben szenvedők a legjobb hatásuak bizonyult sérvek ucses által Sturzenegger G. tálmányu által Herisaubert Schweißtbl, meglepő gyors segéty nyerhetnek.

Néhai Tallián József ur ágához tartozó családtagok felhivatnak, hogy a családi választmányba egy képviselőt választani sebbeli választást az alulirtnak 1876. évi január 16-ig tudomására hozni sziveskedjenek...

Marton Pál, családi választmányi elnök.

Jelentés. Alulírott tisztelettel jelentem a n. é. közönségnek, miszerint Alexics Demeter ur ezukrászdáját f. évi decem্বর 2-án átvettem, ahol is a közlegó karácsoni ünnepek alkalmára szokásos karácsonfa díszítésére igen szép s jutányos tárgyak válogatott minőségben kaphatók.

Innsbrucki és Salzburgi 20 frtos sorsjegyek. Huzások 5. Decem্বর főnyerés 20,000 frt 3. Január 30,000 frt 5. Január 10,000 frt Minden sorsjegy legalább 30 frtot nyer mulhatlanul.

Előfizetési ár:
 egész évre . . . 8 frt.
 fél évre . . . 4
 negyed évre . . . 2
 Egy szám 10 kr.

Hirdetési ár:
 6 hasábos petitiorban
 7, másodszor 6 s minden
 további sorért 5 kr.

NYILTTÉRBESEN
 soronként 10 kr-ért vé-
 zettek fel.
 Kinestári illeték minden
 egyes hirdetésért külön
 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.”

A lap szellemi és anyagi részét illető közlemények, előfizetések, reklamációk sat. a szerkesztő-kiadóhoz barmintve intézendők:
 NAGY-KANIZSA
 Takarékpénztári épület, földszint.
 Bérmentesen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
 Késiratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönbön az „első zalai ügyvéd-egylet”, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank”, a „nagy-kanizsai takarékpénztár”, a „zalamegyei általános tanító-testület”, a „Zala-Somogy” gézhajzási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesítője.

Hetenként kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmú lap.

Felhívás előfizetésre.

„ZALAI KÖZLÖNY”
 1876-ik évi 15-dik évfolyama.

Jan.—decz. egész évre . . . 8 frt.
 Jan.—jun. fél . . . 4
 Jan.—mart. negyed . . . 2

Az előfizetések mielőbbi megtételét kérjük, hogy a lap rendes küldésében fennakadás ne történjék.

Kiadó hivatal.

Jótevény intézeteink s a kasztszellem.

(Folytatás.)

A fendalrendszer megdőlése az ókor sajtóságos elszigeteltségében élő nemzeteket mind kül- mind belviszonyaiban teljesen átídomította. A tudományok nagyszerű vívmányai, találmányai, a reformáció által előidézett szellemi surlódások, a ke. eskedele-, ipar- s forgalom élénkítése, a fejedelemesség eszméjének megszilárdulása, egyenlőbb nézeteket, szokásokat, törekvéseket eredményeztek s többszöri érintkezésre kényszerítették Európa nemzeteit. A tudományok, művészetek újraébredése folytán sok tekintetben nemzetek egész osztályainak érdekei lőnek közösek s az általános műveltség, mely az emberiség sorsának javítását, tekintve haladását céljál mintegy észrevétlenül szüntette meg a társadalmi-élet terén amaz osztályokat, melyeket a középkor sötét elfogultsága lerontani képes nem volt.

A haladás vívmányai azonban koránsem eredményezték a kívánt sikert. A népek jobbléte még mindig csak hiu ábránd

volt. Európa sorsában csak annyiban történt változás, hogy a főnemesség sokfejt uralma alól a fejedelmi absolutismus jármába került. Amint tehát az előbbi századokban a hierarchia önkénye egyház-politici reformokra szolgáltatott alkalmat, ugy most a fejedelmi tyranismus véres alkotmány-reformokat idézett elő, minek oka másrészt abban is kereshető, hogy az ujkor kezdetén az összes európai államok rendszere még mindig azon oszlopokra volt basirozva, melyek a középkor viszás institutióiból mintegy hagyománykép maradtak a későbbi századokra, melyeknek tehát a népek magasabb műveltsége s fejlettsége mellett szükségkép romba kellett dőlni.

A haladó korszakban a kasztszellemben még mindig léteztek. A nemesség kizárólagos tulajdonosa minden egyházi és világi méltóságnak, még mindig birtokában volt előjogainak, az állami terhek egész sulya pedig elég jogtalanul a polgári — és parasztságára nehezedett s míg a földnépe az igazságtalan adók sulya alatt kol-dusbotra jutott, addig a könnyelmű aristocratia a nép véres verejtékéből elidegenített pénzen ezer meg ezerféle kéjek s gyönyörök között tobzódott.

A viszás állapotok azonban nem tart-hattak soká. A nagy többség lassan-lassan ébredezni kezdett, a megsértett és újból feltámadt önértzet zajosan követelte a szabadság s egyenlőség eszméinek diadalát. S az önkény, melyet a kormányok a zajosan nyilvánuló közérzet ellenében tanusítottak, támogatva a XVIII. század encyclopaedistáinak materialismusa által élénk reactiót keltett a nemzetek között, csak egy szikra kel-

lett még, mely a forogó kedélyeket lángra lobbantta, csak egy nemzet, mely Európa népeinek élére álljon — kész a forradalom!

De a körülmények lassan-lassan mindent megérleltek. Franciaországban X. Károly alatt újabban felütötte fejét az absolutismus s a szerencsétlen ország, mely Európa politikai rendszerében majd mindig a főszerepet játszotta, roppant államadós-ságok terhe alatt nyomorodva ismét forradalmi eszméket táplált keblében, melyet azután az udvarnál lappangó reactió nemsokára lángra is lobbantott.

A forradalom híre felvillanyozta egész Európát. Az elnyomott népek boszúja megtorlásért lihegett s a vad fanatismus felforgatva az államok szervezetét, végromlással fenyegette a fejedelmek trónusát. De célt még sem érhetett. A tulnyomó erő, aljas intrigua kiűtötte kezéből a fegyvert s a fanatikus tömeg megtörve hajította fejét ismét az absolutismus jármába. Csak az újabb kor haladó szelleme s józanabb politikája törteszt a rabság bilincseit s oldta fel a haladás szárnyait.

Az azonban az államok szerencsétlen fi-náncz-politicája, a roppantul elszaporodott status adósságok, czélszerűtlen adózási törvények, az anyagi s szellemi munka közötti élénk megkülönböztetés, korunk igényeinek sok helyen meg nem felelő örökösödési törvények s ennek következtében a javak tulaj-ságos összehalmozódása, az absolut tulajdoni viszonyok, a gyári- és nagy ipar kifej-lődése, a töke kedvezményezett helyzete csakhamar oly kedvezőtlen hatással voltak ismét az államok szervezetére, hogy a kaszt-rendszer eszméje, melynek megszüntetéseért egykor Európa küzdött, modern alakban újra

felütötte fejét s az alsóbb osztályok gyűlö-lete s idegenkedése, melylyel a vagyonság, tehát közvetve a társadalom jelen szervezete ellen viseltetnek, megteremté a mai korremét: a társadalmi kérdést, mely hogy nem a fanatikus kedélyek lázas szüleménye, eléggé bizonyítja azon diploma-tiai intézkedések, melyek a sociális bajok elejét venni célozzák, ¹⁾ bizonyítja a tudomá-ny embereinek aggodalmat keltő nyilatkozatai, ²⁾ elvitázhatlanná teszik a sociális és communistikus mozgalmak, melyektől mindent várhat a társadalom, csak jót nem; mert ha egyszer kitör a vész, borzasztóbb lesz az ókor irtó háboruinál, iszonyubb a középkor vallási fanatismusa által ösztönzött öldökléseknél, az ujkorak nemzeti gyűlö-lésből, hatalomvágyból viselt ördögi csatái-nál; mert ekkor a nyomor fog küzdeni a többséggel!

Napjainkban, midőn a külfény a belső közönnyel egyesülve minden magasabb eszményi törekvés útját állja, midőn a vastag önzés kiaknázva a nép szellemi érdekeit, az erkölcsi — szellemi művelődés útját nehezíti; midőn az előítélet egyes foglalkozáso-kat ragyogó nimbusban tüntet fel, másokat pedig porig aláz, az emberi szükségletek szaporodása, a sajtószerű viszonyok mulhat-lanul előidéztek a társadalmi egyenlőtlensé-geket s az egyes osztályok egymás iránti gyűlöletét, ellenszenvét.

Korunk természetellenes műveltsége kiirtá a kebelből a vallásos érzületet, a lel-kesülés tüzet, megmérgezte a családi élet tisztaságát, az erkölcsöket, csak az önzés

¹⁾ Ujabban Austria-Magyarország s Németor-szág között.
²⁾ Stein. Stuart Mill. Kautz Gy.

TÁRCZA.

Sándor Ősém halálára.

Bimbó voltál még az élet fáján,
 Csak két tavasz virult életed felett;
 Mikor letört a szord halál keze —
 És örökre elhervadnod kellett.

Oh, mélyen hat szűmre e hervadás,
 Fájó érzés futja, metszi által; . . .
 Nem bíztem, hogy a kedves gyermek
 Egyenlő lett immár a halállal.

Nem lehet az, hogy élte hajnalán
 Elhervadjon, — csak aluszik talán:
 Oly kedvesen még most is
 Kiterítve picai ravatalán. —

De hiába, nem mozdul, nem ébred
 A bus anya esdeklő szavára;
 Nem hatnak most e hangok szivére,
 Elaludt, — de örökös az álma.

Eltemették; oly csendes most a ház . . .
 Nem szól többé beszédes kis ajka,
 Melylyel sokszor a gondterhes szülők
 Bús arczaikat mosolygásra csalta.

Most egy fohász, egy-egy síró sóhaj
 Vegyül be csak a bús némaságba:
 Ha szemünkbe akad egy-egy emlék,
 A mely tőle maradt még hátra.

Szegény szülők, — drága jó szülők . . .
 Ti nektek is kijutott a rossza:
 Öröm-napra soha nem viradtok,
 Egyik csapás a másikat hozza.

Oh, de azért enyhüljön a bánat;
 Töröljék le hulló könnytőlket . . .

Menybe szállott a kis gyermek lelke —
 És örökre nem hagyott el minket.

Kis szelleme űrangyalként lebeg
 Későtűnk majd esztán is híven:
 S áldást hoz le ránk a magas égből,
 A földi lét sajnos küszölmében.

KELEPY GY.

Kínai levelek.

(Folytatás.)

IV.

A fákósságnak körülbelül egy harmadrésze a Buddha vallást követi, mely tudvalevőleg sok ideig, mint nem az államvallása Kínában ellenszenvvel találkozott, terjedése kelet Indiától és Tibettől terjed az ország belseje felé, a főforgalmi pontokon azonban ma már erősen van képviselve, épen azért Nag-Ykánban is igen nagy befolyással bírnak.

Előbbi levelemben érintettem már, hogy e felekezést a legutóbbi trónváltozás óta sok előnyt vívott magának ki és felette szivós természettel bírva e vívmányokat értékesíteni, sőt sok tekintetben kizsákmányolni, és tudják leginkább két okból:

Mert vallásbelileg önkormányzat és nem az állam gyámsága alatt állnak és mert a városokat előtöltvén, a középvagyon kezeik közé jutott.

E körülmények miatt ez osztály felette nagy előnyök felett rendelkezik, de felette sok hibái is vannak.

Eleinte felette nehezemre esett szokásaik és törekvéseik tanulmányozása, mert ebben a jó a hibával felette összekeverve van, de felette költsékesnek, hiuk levén sikerült közejük jutnom, hol is legelősebb tanulmány nyílik.

Nem ismertem még fajt, melynél a vas-szorgalom, bámulatos izgékonyaság, itélő tehet-ség oly megrögzött kasztszellemmel lett volna párosulva, hol a jó a raffinált rosszal, a fitog-tás oly kislelkűséggel; a pompa, vágy annyira pizkosságból — a lelkesülés anyai önérdékkel lett volna párosulva, mint ezeknél és mégis ezek-nek lehet köszönni, hogy Kína ezredéves zár-kozottságát kezdi levetni és ma már a népek előtt is jelentkezik, habár ez a kínai jelleg sok tekintetben feláldozásával jár.

Egyéb osztályoknak irányukbani ellen-szenvét levetkőztetni és elenyésztetni nem tud-ják, de mert a szomszédos japáni reformtörék-vései Kínába is áthatnak és azok méltánylását, mint kulturáramlatot hangostatni kell annyival inkább, mert a külföldi kereskedelem is kizáró-lagosan ezek kezeiben van, ezek ügynökségei velők és általuk érintkeznek, egyenjogusultsá-guk a többiekkel elfogadtatott és annak valósi-tására, kitüntetésére felette elbizott önértzettel törekvesznek.

A helyiélet uraivá lettek, a mi csekély administrationalis joga a városnak van, a döntő azó ott övék és meg kell adnom az elismerést, hogy e befolyásukat sok közsahasnu dologra lehet felhasználni; minden iránt, mire példát Japán reformtörékvéseiben találunk, vagy mit a külföldiek felhoznak, azonnal behozni szeret-nek és ilyenmü törekvésekre, mely luxusvágyai-kat és csillogási kedvöket érinti, lelkesülni tud-nak.

Innét van, hogy minden kösmü és reform behozatalánál reájok támaszkodik előjárójuk és ők, habár erőn tul is, de mindig készen áll-nak, mert befolyásukról tudattal bírnak, sőt

szeretik, ha oly dolgot vihethnek keresztül, a mi-hez a többséget csak ők tudják adni.

Általában azonban majmoló természetűek s elidegenesednek, kivetkőznek a fajsokából és népjellegből — már-már kozmopoliták és a hazaszeretet kevés jelentőségű elöktük, ha megszedték magukat — Japánba, Amerikába men-nek és mindenütt jól érzik magukat és nem sérti a többi lakosság vadjja, hogy törekessnek nem kínaiak lenni.

Házi életük fényűző, piperkőcz és mind-amellett piszkos otthonnal, természetszerűleg ott-honn tunyák és léhák — de tulajagos üzérzelle-mel, mit levetkőzniök lehetetlen.

(Vége köv.)

Késő estig. . .

Késő estig bors az én nappalom!
 Hogy is tudtál úgy megszalni anygalmom! . .
 Éjjel nappal sirva szegi énekem:
 „Be szomorú ez az élet énnekem!”

Bus gerlicze sirdogál az erdőben,
 Árva szivem bútól sajog szüntelen;
 Setét bú tanács azóta szivemen,
 „Mióta elhagytál engem kedvesem.”

Mint virág a csillogó hűs barmatot,
 Mint a szomju vándor a kis patakot,
 Éj oly hővel szeretlek valaha,
 „Hisz te voltál boldogságom csillagát!”

Azt hiszed, tán less még gyógy-ir szivemre? —
 — Elszállt annak nyugta veled örökre;
 Bus engemnek te valál fény csillaga,
 „Csillag nélkül oly setét az éjszaka!”

POZSOGÁR GYULA.

Előfizetési ár:
 egész évre . . . 8 frt.
 fél évre . . . 4 „
 negyed évre . . . 2 „
Egy szám 10 kr.

Hirdetésárak
 6 hasábos petitsorban
 7, másodsor 6 s minden
 további sorért 5 kr.
NYILTÉRBEK
 soronként 10 kr-ot vé-
 zettek fel.
 Kincstári illeték minden
 egyes hirdetésért külön
 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.”

„A lap szellemi és anyagi részét illető közlemények, előfizetések, reclamációk sat. a szerkesztő-kiadóhoz bérmentve intéseendők: NAGY-KANIZSA Takarékpénztári épület, földszint. Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadhatók el. Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönb az „első zalai ügyvéd-egylet”, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank”, a „nagy-kanizsai takarékpénztár” a „zala megyei általános tanító-testület”, a „Zala-Somogy” gözhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesítője.

Hetenként kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Felhívás előfizetésre.

ZALAI KÖZLÖNY

1876-ik évi 15-dik évfolyama.

Jan. — decz. egész évre . . . 8 frt.
 Jan. — jun. fél . . . 4 „
 Jan. — mart. negyed . . . 2 „

Az előfizetések mielőbbi megtételét kérjük, hogy a lap rendes küldésében fennakadás ne történjék.

Kiadó hivatal.

Jótevény intézeteink s a kasztszellelem.

(Folytatás.)

Az associációk vannak tehát különösen hivatva e vizátságoknak véget vetni. A tőkés s anyagi munkások közötti ellenséges érzület csakhamar megszűnnék, ha jótevény intézeteink lehetővé tennék a gyengébbeknek, az erősebbekkel való versenyzetést, ha a tőke-hitel és munka-erőket ugyesen concentrálni tudnák, ha az önérettel bíró, de önállóan gyenge s tehetetlen munkásokat s kis iparosokat nem alamizsnakép állami segélyre, hanem mint az Angliában, Belgiumban, Franciaországban, Németországban történik, önjerejük, anyagi s szellemi tehetségeikre utalva, az egyetemleges jótállás s önségély alapján egy közös érdekű jogi személyiséggé colligálnák; mert ez által nemcsak azt lehetségesítenék, hogy az alsóbb iparos-osztály versenyre kelhetne a tőkehatalommal, hanem egyszerűs mind a szédelgő versenygés, a tulhajtott iparszabadság félszeg hatásai ellenében is sikeresen működhetnének, a tőkét, munkát s értelmiséget szorosabb érdek-solidari-

tásba fűzve, a takarékoságot előmozdítva a vagyon s jövedelem arányosabb megosztását eredményezhetnék, a proletariátusnak véget vetve, a munkás-osztály anyagi helyzetének javulását előmozdíthatnák s így az osztályok közötti elszigeteltséget s függettséget kevesbitve, a kölcsönös ellenszenvet vagy egészen megszüntetnék, vagy észrevehetőleg kisebbitenék.

Különösen a takarékoságot kellene intézeteinknek mindinkább előmozdítani, Tagadhatlan, hogy a nép természete, műveltségi foka, gyors igazságszolgáltatás mind oly tényezők, melyek mint a takarékoság tényezői szerepelnek; de különösen az álladalmi s társadalmi intézetek kötelesek oda hatni, hogy a munkásosztálynak alkalma nyíljon megtakarított filléreinek elhelyezésére s további hasznosítására. Mert gondoljuk csak el, milyen lehet ott akár a szellemi, akár az anyagi munkás helyzete, hol nincs egy takarékoságot előmozdító intézet sem? Utolsó fillérig kiadja mindenét s mint az állat, csak napról-napra él. Milyen lehet az ilyen ember kedélyállapota, ki a takarékoságra nem is gondolhatna, a jobb-let s egy biztosabb jövő reménye nélkül él, tengődik? Csudálkozhatunk-e azután, ha az ily egyén minden pillanatban kész a társadalmi rend felforgatására. Mert nem mindig az anyagi körülmények; de nagyon gyakran a kétségbeesett lelki állapot ragadja az ily szerencsétleneket a társadalom elleni merénylőre.

Emeljük az associáció által a munkás-osztály takarékosági hajlamát s kiemeltük őket szerencsétlen helyzetükből, a proletariátus iszonyaiból, lecsillapítjuk a forrongó kedélyeket, oly helyzetet biztosítunk az el-

nyomottak számára, melylyel megelégedve nem sóvárognak másokéi után, kibékítjük őket sorsukkal s nem lesznek a társadalom többi osztályainak ellenségei. Segélyezzük az associatio útján az alsóbb néposztályt. Mert ne higgye senki, hogy a pénzsegély erkölcsstelenségeket, kicsapongásukat mozditja elő. Hány kétségbeesett embert lehetne sokszor még a jó utra téríteni, hány nyomortól üldözött dobna el a zsarnokára emelt gyilkot, ha anyagi helyzetén gyorsan, csak némileg is segítenék.

Bármely associatio, legyen az azután egylet vagy intézet, azonban csak úgy fogja a kívánt sikert eredményezhetni, ha tagjai között erős a közérzetlet s a kitűzött cél eléréséhez van elég erő, éberség és szakértelem: mert ellenesetben csak meghasonlás s még betegesebb állapotok előidézője lesz. Az államnak e tekintetben más teendője nincs, mint a jogos célú egyletek s intézetek alapítását nem gátolni, nehezíteni, vagy azok ide-oda költözését, gyűlésezeit nem akadályozni.

Ha pedig azt akarjuk, hogy a tőkehatalom, az anyagi és szellemi munkás-osztály közötti kasztszellelem kisebbitjön, vagy egészen megszűnjék, alapítsuk társulati rendszereinket a belső érték és képesség, a munka, a szorgalom, az öntevékenység és takarékoság eszméire, mert ez alapon emelkedhetik az ember sociális rendeltetésének legmegfelelőbb polczára. Legyen a társulás valódi önművelődési és gyakorló iskola, melyeken az egyéni, a családi, a polgárzati rend, jólét és emelkedés alapszik s melyek érvényesítése egyfelől a munkásban és iparosban önbecsézzetel s az emberi és politiai hivatásosság öntudal-

mat ébreszti, másfelől óvó- és ellenszerként hat mindazon utópiák és ábránd-tervek tekintetében, melyekkel számos ujkori népboldogítók — illetőleg ámitók — a fenálló ipari és gazdasági rendet ép magának, a munkásosztálynak legnagyobb veszedelmére és kárával átdomítani, vagy ép felforgatni törekcsenek.)

Több felvilágosultságot és műveltséget! s a nagy többség befogja látni, hogy a társadalomnak ép oly szüksége van nagybirto- kosokra, vagyis a társadalom azon osztá- lyára, mely az állam közviszonyainak vezet- ésében függetlenül és önállóan ténykedhe- tik, mint anyagi érdekeinket — humanita- rius céljainkat előmozdító anyagi, s szellemi — munkásokra, vagy mint nemzeti életünk képviselőjére, conservatismust, anyanyelvün- ket, szokásainkat, hagyományainkat hiven őrző mezőgazdára.

Mert vajjon nem azon tiszteletnek hiá- nya, melylyel egyik osztálynak a másik irányában viseltetnie kellene, nem a szelle- mi éretlenség-e oka, különösen a kasztszel- lem mai uralmának? Irják a szellemi hala- dás igéit művelődési intézeteink zászlóikra, legyenek a civilisatio terjesztői, apostolai, s felébredő közérzetlet bizonyosan porba ti- porja a rideg egoizmust, s diadalra juttatja az emberi méltóság, s jogegyenlőség ma- gasztos elveit, a méltánylat szelleme fogja áthatni az emberiség cselekedeteit, s az er- kölcsei érzület hajlandóbbá teszi az emberi séget egymás kölcsönös támogatására, s a társadalom egyik osztálya nem megvetni, de tisztelni fogja a másikat. De mérgezzük meg az erkölcsiséget, bálványozzunk a tudomány hamis tanainak, s megteremtettük korunk

1) Kautz Gy. Nemzetgazdaságtan rendszere.

TÁRCZA.

Deczember 25.

Nincsen virág, nincsen madár,
 Havas a föld, kőd az égen;
 Mégis annyi öröm ragyog
 Szerde a vidéken.

Mint a piros nyári sugár,
 Folgyul a sziv lánghevével;
 S hol előbb tán harca tanyázott,
 Most a béke székel.

Egyesül a fájdalom, kéj,
 S vigasz, remény less belőle;
 Áldja a dús, míg a szegény
 Megüdvöszül tőle.

Testté lőn a titkos íge,
 Hogy szeretve itt lakozzék;
 Képmásait felőlteni
 Szállt le az Istenég.

Vak szolgaság űsi lánczát
 Széttöré a jog eszméje,
 S egyenlőség tüzte fehér
 Zászlaját föléje.

Kivirult a hitnek fája,
 Ünnepe lett a világnak,
 S szent gyönyörűn, gyermekei
 Hiven osztorának.

Jelképe ott diszeleg már,
 Csupa mosoly minden ága . . .
 Üdvözölt légy szép Karácson
 Szelid boldogsága! —

HAJGATÓ SÁNDOR.

Kínai levelek.

(Vége.)

V.

A sociális viszonyok eme vázlata mellett körültekintethetnek a város külalakjára is.

Mint említém, kedvező fekvésénél fogva a város nagy kereskedést pontosít össze, forgalma tehát élénk, utcái hemzsegnék a tarka néptö- megől; lakossága ugyan nagy, de a kínai épít- kezési hagyományok miatt roppant szétterülő, mindenütt házikertekkel, beépítetlen területek- kel még a város belsejében is, ujabban azonban az építkezés némi haladást mutat, de szakado- zottan és szabálytalanul.

Geológiai viszonyánál fogva nagy a sár és pizsok, e város legnagyobb tere s forgalmi ütéré valósgos trágyatenger, kiállhatlan bü- zsel, örökös ganéjtavakkal, pocstákkal.

A fővonalakon a kereskedés és ipar elég népes, élénk, meglepett azonban a kereskedők azon szokása, hogy minta árucikkeik legna- gyobb részét a azeles utcákra rakják ki úgy, hogy alig lehet járni, különösen a faárúk állit- tatnak nagy számban ki, melyek habár nem is művészi alkotásnak, hanem többnyire durva lá- da és hordó alakú primitív iparu tárgyak, de igen nagy számban állittatnak ki.

Miután a folyó közelsége miatt gyakoriak a azelek, a szemét csak az utcákra hanyatít, mit a legközelebbi szél szépen eltisztít.

Itt találtam a legjellemzőbb legeltetési módot. A gyümölcsstermelés és fogyasztás fe- llette nagy, a gyümölcsfogyasztás azonban mindjárt az áru helyeken történén, a több- nyire csontar gyümölcsök magva és hulladéka az árutereken marad, a mi felette nagy pizsokot

okozna, más mód hiányában tehát a piaci le- geltetéssel segítenek ugyanis: ha a gyümölcs- árusok eltávoztak, a pásztorok egy-egy farka sertést hajtának a piacokra, melyek a magva- kat és egyéb növényi hulladékokat felemészitk, praktikus mód, főkép ha meggondoljuk, hogy ezen sertések a piaci trágyagödrökben fetren- gés által kedvelt commotiojukat végezhetik, sőt ezt elvégzve, még vakarózásukról is gondoskod- va van, a piacok ugyanis fiatal fákkal vannak bekerítve, az állatok elleni megvédezőkre erős tuskóval ellátva, miben a sertések kényelmes- sen megvakarhatják pizsok és sárral bevont bundáikat.

Sajnálom szerkesztő barátom, hogy hiva- talos teendőim miatt Nag-Ykant egyelőre el kell hagynom, de remélem, hogy nem sokáig tart; vagy pedig hazautazásom fog bekövetkezni, bizon nem ígérhetem ugyan, de lehet, hogy visszatértemmel népéleti tanulmányaimat foly- tathatom és jegyzeteim alapjain egyről-másról szerkesztő barátomat is tudósíttatom.

Isten önnel.

a b.

Balatonnál.

— Smidt Lajos barátomnak. —

Balatonnál elmerengve állok,
 Le-lehajlik rám a fűnek lombja,
 Kalapomnak árvalány hajával
 Szellő játszik, s szálaként kilopja.

A viz tükre oly ékes világos,
 Benne ragyog a nap fényes képe,
 Belenéni hiven lehetetlen,
 Az embernek elvész szemfényé.

S könnyet ejt a vándor le a partra
 Nekem úgy is csorg a könnyem árja;

Hej! kiváltkép, hogyha rá gondolok
 A nagy napnál fényes, szebb leányra.

Most is épen arról gondolkosva,
 Megkönyvesem barna szeretőmet,
 S üdvözetem, forró üdvözetem
 Átadom a rohanó felhőknek. — — —

RUFFY PÁL

Röppentyűk.

I.
 Élet és erőnek
 Ész a főrugója,
 Szereltem s hűségnek
 Csalódás a díja.

II.
 Édes az élet,
 Édesebb a szereltem.
 „Szabadság” nélkül
 Mindkettő gyötreltem.

III.
 Zala megyének a szőlőn,
 Nagy-Kanizsán születttem én,
 Nagy-Kanizsa mesőváros
 Abban vagyok patikáros.

Kis patikám mindig nyitva
 Éjjel, nappal világítva,
 Kis patika: az én szivem
 Lángol, ég benn a szereltem.

IV.
 Ki rózsáját folyton
 A kebelén tartja,
 Hamar hervadni kezd
 És elvész illatja.

FARKAS F.

Előfizetési ár:
 egész évre . . . 8 frt.
 fél évre . . . 4 „
 negyed évre . . . 2 „
 Egy szám 10 kr.

Hirdetéseket
 6 hasábos petit sorban
 7, másodsor 6 s minden
 további sorért 6 kr.

NYILTÉRBKN
 soronként 10 kr-ért vá-
 szonoznak fel.
 Kincstári illeték minden
 egyes hirdetésért külön
 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.”

A lap szellemi és anyagi részét illető közlemények, előfizetések, reclamációk sat. a szerkesztő-kiadóhoz bérmentve intézendők:
 NAGY-KANIZSA
 Takarékpénztári épület, földszint.
 Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadjatnak el.
 Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönböztetve az „első zalai ügyvéd-egylet”, a „nagy-kanizsai kereskedelmi és bank”, a „nagy-kanizsai takarékpénztár”, a „zalamegyei általános tanító-testület”, a „Zala-Somogy” gőzhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesítője.

Hetenként kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Felhívás előfizetésre.

„ZALAI KÖZLÖNY” 1876-ik évi 15-dik évfolyama.

Jan. — decz. egész évre . . . 8 frt.
 Jan. — jun. fél . . . 4 „
 Jan. — mart. negyed . . . 2 „

Az előfizetések mielőbbi megtételét kérjük, hogy a lap rendes küldésében fennakadás ne történjék.

Kiadó hivatal.

Jótekingy intézeteink s a kasztszellelem.

(Vége.)

A szellemi, s anyagi munka közötti élénk megkülönböztetés a társadalmi életben szintén igen sok surlódásnak, egyes osztályok ellenszenvének pedig mondhatni egyedüli oka szokott lenni. S miért? mert a nagy többség a munkaosztás fontosságát félreismeri, vagy éppen nem is ismeri. Pedig vastag elfogultság, vagy tudatlanság kell be nem látni, hogy a természeti, kulturális viszonyok, szociális, politikai institúciók, különböző egyéni erők, hajlamok, képességek, szóval társadalmi existenciánk postulatuma az erők eme megoszlása, mely igaz ugyan, hogy a rendes s osztályok elkülönzését is eredményezi — ámbar egyszersmind kapcsolatot is képez közöttünk — de korántsem vezet a szociális életben oly élénk megkülönböztetésre, mint azt a szociális és communisták elhitetni szeretnék, sőt mint a nagynevű Smith Ádám műveiben kétségtelenül kitüntette, erkölcsi, politikai, s társadalmi szükségesség, mely

kimondhatlan nemzetgazdasági előnyökkel jár, hatásai, szabályai a productio minden ágában és mindenütt tapasztalhatók. Vagy nem a helyes munkaosztásnak köszönhetjük-e kulturális vívmányainkat, nem ettől függ-e a nemzeti élet fejlődése, ereje, boldogsága, a nemzeti jövedelem, s vagyon megoszlása?

A művelődés s anyagi gyarapodás leg-hatalmasabb tényezője a munkaosztás s az ezzel karöltve járó vagyon megoszlása; mert valamint a munkaosztás nemlétében a szociális által óhajtott egyenlőség a társadalmi élet felbomlását eredményezné, ép oly veszélyes lenne a vagyonnak egyenlő megoszlása, vagy azon megoszlási mód, a midőn mindent a pénz-olygarcha tart kezében. Az associatio-feladata tehát e tekintetben is a szélsőségeket kiegyenlíteni oly képen, hogy mindig és mindenütt a közép-vagyon legyen a tulnyomó.

Csak a munka-megosztás mellett lehetséges a társadalom existenciája, a meny-nyiben az alsóbbrendű erők a mechanicus anyagi munkára szorítottak, a felsőbbek a szellem-erkölcsi, politikai s társadalmi értékek productioját czélzó szellemi foglalkozásoknak adhatják magukat. Mert hová jutott volna az emberiség, ha egy Humboldt és Liebig, egy Thaer és St. Mill, egy Canning és Pecl, egy Széchenyi és Deák anyagi munkára és foglalkozásra kényszerített volna!?)

Tagadhatlan nagy és jelentékeny különbség van az anyagi s szellemi foglalkozások között már csak azért is, miután az „eszmei siker” a czéls ép azért — mivel ezen szellemi siker nagyon sokszor nem

léphet megtestesülve az életbe — nagy azok száma, kik a szellemi munkásokról még most is csak mint henyelő tömegről beszélnek. De csudálkozhatunk-e ezen, ha meggondoljuk, hogy egy Stuart Mill, egy Smith Ádám is képes volt tagadásba vonni a szellemi munka productivitását, mit várhatunk akkor az anyagi munkával foglalkozó, többnyire kevésbé művelt tömegtől? Az associatio-nak — társulatok, intézeteknek — kell tehát odahatni, hogy a többség felvilágosodva a személyes szolgálatokat, ne csak materialis szempontból mérlegelje, hanem annak erkölcsi s szellemi hatásait is tudja fürkészni s megérteni; mert ha egyszerű belátja, hogy a szellemi haladás ép oly nyereség a társadalomra, mint az anyagi öregbülés, ha betudja látni, hogy a tudományok és művészetek ápolása — ha csak vissza nem akarunk ismét esni a barbarismus setét korszakába — társadalmi existenciánk legfőbb postulatuma, bizonyára nem fogja tagadni azt sem, hogy az, ki eszével keresi kenyerét, nem dolgozik. S mint Roscher találóan megjegyzi: igen sok meg van nyerve e tekintetben — az által, ha a jobbakkal, értelmesebbekkel alkalmat nyújtunk az alsóbb osztályból szorgalom s erőmegfeszítés által felsőbb osztályokba juthatni.

Nagyon csalódnék azonban, ki azt hinné, hogy a társulás által már minden szociális baj elejét vették s hogy az associatio már magában véve elégséges a káros állapotok megszüntetésére; mert amint bizonyos, hogy vannak alsó osztályok, melyek nyomorult helyzetök miatt folyton idegen támaszra szorulnak s képtelenek lévén az önsegélyre, az associatio áldásos hatását

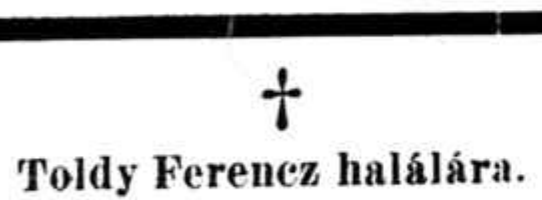
soha, vagy igen ritkán élvezhetik, ugy kétségtelen az is, hogy csakis azon társulat, vagy egyesület képes a társadalom betegségeire gyógyszer nyújtani, melynek szervezete helyes alapokon nyugszik, a melyben egészséges elem a tulnyomó, a melynek értelmes, munkaszerető, solid egyének tagjai.

Rögtöni eredményeket azonban semmiféle associatio sem lesz képes felmutatni; mert a társadalom beteg szervezeteinek orvoslása, a kasztszellelem gyökeres kiirtása nem pillanat műve. Az állam, egyesek s az associatio összeható tevékenységének, a körülmények s viszonyok követelte eszközök észszerű és czélszerű alkalmazása által sikerülhet csak e baj gyökeres gyógyítása. A tanügy helyes szervezete, a gazdasági szabadság akadálytalan fejlődése, az emberi méltóság s egyenlőség elismerése, helyes pénzügyi politica azon főczélok, melyeket szem elől téveszteni nem lehet, nem szabad. A társadalom pedig intézetek, társulatok által igyekezzék oda hatni, hogy a szociális-élet egészséget s épséget biztosító elemek tiszta erkölcsi alapokra fektetve összhangban, szabadon teljes hatályal működhessenek.

Igyekezzék a szellem-erkölcsi munkát az anyagi munkával helyes arányba s érdekközösségbe hozni, hogy mielőbb megszünjenek a szociális existenciánk veszélyeztető bajok, hogy mielőbb lecsillapíthassuk a forrongó kedélyeket, ne várjuk be összetett kezekkel azt az időt, a midőn az elnyomott osztályok boszútól lihegő fanatizmusa rohanja meg a társadalom jelen szervezetét; mert akkor a durva erőszak fog diadalmaskodni a jogos érdekeken!

1) Kautz Gy. Nemzetgazdaságtan rendszere.

TÁRCZA.

Clionak arca mérttakarva gyászban él?...

Halottja van, kiért nem bir keservvel!...
 A vész, melylyel ir, kezében ugy remeg,
 Midőn a Pantheonot nevednek nyitja meg;
 Ugy tesz, miként ha csak örökké tartana,
 Minden betű egy-egy százból állana;
 És mindenik külön mesélne korszakot:
 Nagyt, dicőt, milyent halottja alkotott...
 Halott?!... nem hal meg az; de él az
 egekben,
 Ki honnak áldozott egy hosszú életen!...
 Clionak vésztől az ily megistenül,
 Emléke szolgálván országos ünnepül!

Halála mily vérző, mily vesztőség reánk?
 Nincs orra, nincs nyelvének, ah! néma lett a szánk!
 Megdöbbenés fog el, — lelkünk, szívünk remeg,
 Ravatalod fölött mindenki kesereg;
 Nincs szem, mely nedvesen ne hullatná könyvét,
 Te irtad meg nagyság, s dicőségünk
 könyvét!

Nevedre egy nemzet szívében fölhevül,
 Hogy Pantheonja van: tiéd az érdemül!
 Szelleme világba lett: a földre lehozván,
 Miért éjjel-napot miértünk áldozván,
 Dolgoztál, munkáltál, nap számmossá lettél!
 Mindent a hazáért nekünk teremtetted!

Örökre áldott légy!.. ki annyit alkotál,
 Számodra nemzeted szívében templom
 áll...
 Idők rohannak el enyészet végzetén:
 Ujcsillag kél minden nevednek ünnepén,

S a hála ott virraszt sírodnál lámpakint,
 Mely egyre fényesen nagy tetteidre int!
 Nagy eszme, égig ért, — a mit tőltél eléd
 És csipke bukkortént néped vezéreléd...
 Mihez kezded fogott: fölépítéd dicődn,
 Művedre, s rád a nép egyképen búsza lön!
 Oly drága kincs, mivel fölékítéd ahont,
 Hogy méltán érdemelsz magadnak Pan-
 theont!!
 SARKADY ISTVÁN.

Ferencz József király és Deák Ferencz.*

Ferencz József király lemondva egy szabadelvű alkotmány szentesítésével azon absolutistikus hagyományokról, melyek a Habsburg-ház uralkodását oly sok tekintetben jellemzik, fényes példává vált ezáltal az alkotmányosság történetében.

Nem lehet e mű feladata az osztrák-magyar birodalom két államának egymástól eltérő alkotmányait keletkezésüktől fogva a mai napig történelmileg ismertetni. E fejezet egyedüli czélja ecsetelni azon viszonyt, mely Ferencz József király és a magyar nemzet között a legutóbbi tíz év alatt kifejlődött.

És legyen szabad a szerzőnek honszerete sugallata után indulva a nemzet képviselőjéül annak ősz vezérért, az egyszerű modoru és polgári életü Deák Ferenczet tekinteni, kit politikai pályáján egész Európa elismeréssel kísért.

I. Ferencz József császár trónra léptének története kétségtelenné tette azt, hogy ország-

lása első tíz évében kevés rokonszenvet táplálhatott a magyar nemzet s annak jogosan követelt alkotmánya iránt. Még nem hagedtek be azon sebek, melyeket a monarchia szerencsétlen sorsában a boszuló eszköznek felhasználó lajtántuli birodalom okozott, a jogvesztés elmélete már megszületett és teljes virágában volt, ragályos mérget terjesztve mindenfelé. Az „egységes császárság”-nak a concordatum ígája alá hajtása igen alkalmasnak látszott arra, hogy végkép megsemmisítse Ausztria népeinek vérmes reményeit önrendelkezési joguk vissza-szerzésére, az absolutismus teljesen elvesztette a nagy Frigyes és II. József által hirdetett „humanus” jellegét: teljes anachronismussá vált, mert nem illet abba a korba és — ha e kifejezéssel élnünk szabad — teljes anachthonismussá is vált, mert nem illet azon országokra, a melyekre mintegy elviselhetlen szikla, mint egy gonosz álom súlyosodott.

A szellemi tehetetlenséghez, melyben a különböző ajku nemzetek találkoztak, nemso-kára anyagi tehetetlenség, fizikai kimerültség is járult és Ferencz József császár volt az első, ki az 1859 ki eseményekből azon gyakorlati és világtörténelmi tant vonta le, hogy az „octroi” nevű egyeztethető össze a XIX. század második felének eszméivel. A központi parlament egy-behivatott: Magyarország továbbra is megmaradt semleges ellenállásában egy oly hatalom actioja ellenében, melynek törvényességét semmikép sem tudta elismerni. De ezzel beköszöntött az alkotmányvita, a parlament léte alkalmat adott legalább a parlamentizásra. Két év mulva pedig s hozzá a centralismus közepette, összejött az önálló magyar parlament. Ekkor tűnt fel ismét először tizenkét év

óta Deák Ferencznek a reakció sötét fellegeivel eltakart csillaga az ő meteori fényében.

A nagy államférfiu ekkor lépett először közvetlen érintkezésbe a koronával, történelmileg emlékezetes felirati javaslatával, melyben férfias nyíltsággal kimondá azon elvet, hogy „csak az oly jog megy tényleg veszendőbe, a melyről maga a nemzet lemond”, mely felirati javaslat azonban, az adott viszonyokat s megváltozott helyzetet számításba véve, a fejedelem s az ujja ébredő nemzet között fenforgó viszály békes kiegyenlítésére bő anyagot nyújtott.

A fejedelem környezete azonban mitsem tanult s elfelejté mindazt, amit az olasz hadjáratból tanulhatott volna. A császár kezdeményezésének még mindig utjában állott a majd titokban izgató, majd nyíltan működő udvari camarilla és Deák szózata nem hatolt a bécai Burg falain át. És négy egész évek kellett ismét lefolynia, míg az teljesen és érthetően a fejedelem füléig eljuthatott és bekellett előbb következnie a Bachok, Schmerlingek és Thunok Cannä-i verességének a cseh harctérekben, mielőtt a fejedelem tudhatott volna a még Kremsierben átvett testörzésén és uj elismert nevű férfakkal körül vehette volna magát. Es uj emberek közül sokan már lejárták magukat, sokan hosszabb-rövidebb dicsteljes működés után leléptek a politikai térről, sokan a korona kegyét és a nemzet bizalmát egyszerre elvesztették: csak Deák Ferencz tekintélye, ugy fel, mint lefelé rendületlenül áll fenn a kiegyezési műnek eivbeli elfogadásától a mai napig.

Csak képtelenség sorozhatjuk Deák Ferenczet Ferencz József környezetéhez, mert bölcs vezére a hatalmas többségnek, melyhez —

* Mutatvány Sturm Albert tehetséges pesti fiatal írónak Lipszében „Kulturbilder aus Budapest” című, néhány nap előtt megjelent könyvéből.

csónja volt, egyik kedves leánykája A r a n k a, Bója Gergely tanfelügyelő ur keresztleánya épen karácson napján délben meghalt. Vigasztalja a szülőket a részvét, mely e gyászcsere nyilvánult. Előtte való nap, karácson estéjén a boldogultnak kis testvérei szép jelét adák a testvéri szeretetnek, midőn a haldokló kis leány mellett szomorkodó szülők előtt minden figyelmetlenül nélkül arra kérék a kis Jézust, hogy ne hozzon nekik más karácsonyi ajándékot, csak gyógyítsa meg testvérüket.

Értékes és művészileg készült ezüst írószekélyt lepte meg a kisdudnevelő egyesület hölgykioszorja e lapok szerkesztőjét a mult vasárnap tartott választmányi ülésen, mint az egyesület egyik titkárát, ki e szép emléket méltó becserben tartandja, jelölül, hogy a honpolgári kötelesség cselekedetét a magyar hölgyek honleányi figyelemmel kísérik s nemis érzelmeknek ily gyengéd meglepetésben is tanujlet adják.

Közgyűlés. A nagy-kanizsai polgári egy- választmánya folyó hó 26-án az egyleti helyiségekben tartott közgyűlés elő azon indítványt tette, hogy az egyleti helyiségek izléssel, s észszerűen átalakíttassanak az utcai fővonalig csinosan az egylethez méltóan kiépíttessenek, hogy ez által a polgárság csoportosuljon és az egyesület további fejlődése és felvirágzása biztosítva legyen, kéré a közgyűlést, hogy az egylet tulajdonát képező kert is ezentul csupán csak a tagok és családai gyűlé- és szórakozási helyévé legyen fenntartva; — az építkezés elvében elfogadttván, de annak kivételére, illetőleg annak mikénti eszközzésére 4 havi határidő lett határozva, míg t. i. a városi képviselő testület az egyleti épület mentében célba vett új utca megnyitását elhatározni fogja; — a kertre nézve pedig azon határozatot hozott, hogy az ezentul csak az egyleti tagok és ezek családai, illetőleg a választmány által felveendő kert tagok és családai által használtathatnak. — Az ezen alkalommal megejtett szavazással megválasztottak: Elnöknek: Babochay János 23 szavazattal, titkárnak: Oszesly Antal 31 szavazattal, pénztárnoknak: Botfy Karoly 25 szavazattal, választmányi tagoknak: Sanweber József 24, Darázs Zeigmond 23, Gelesei Guttman Henrik 23, Blau Pál 23, Kollarits János 21, Vellermann János 23, Fischer József 19, Tomits József 19, Nentwich Gyula 16, Gődörházi István 15, Eperjess Sándor 14, és Jack Frigyes senior 14 szavazattal.

Tánczvizitát rendez pénztára javára a kisdudnevelő egyesület és pedig február 6-én tartandja meg; az utóbbi választmányi ülésen egy több tagu bárendező bizottság alakult, mely működését már január 2-án megkezdte, tanácskozásait a városháza tanácstermében tartandja. Időnként visszatérünk a működés folyamára.

Csillagh László igazságügyminis- teri tanácsos a curia legf. ítélőszéki osztályához bíróná neveztetett ki.

A **muraközi** kérdés megoldására nézve jelzett conferentia nem Zágrábban, hanem Esztergomban tartatik meg a tavasszal a hercegeprimás elnökele alatt.

Karácsonyi ajándék. A jövővi Kamazetter pár ismét kiterjeszté figyelmét Sumegh szegényorsu tanulóira, készíttetvén 24 pár csizmat és 12 öltözet ruhát, mely az ünnepek előtt osztatott ki, nemkülönb a helybeli házi szülőknek 50 frt készpénzt. Nem kell hogy magasztalással említsük, mert nem is bírnók ezt — a sok érdemből kellőleg szólnak a tettek, fennem hirdetik a kegyelmezők által halhatatlanná vált nevet; — csak óhajnak adunk kifejezést: miszerint halgassa meg az Ur, gyengéledő egészsége helyreállítására —

az ártatlanok és szegényeknek ajkáról, érette buzgón rebegő imáikat!

Kadas Rudolf kir. tanácsos és Győr tankerületi főigazgató ur Sümegh reáltanodáját látogatta meg, 1875. decz. 21-től egész 23 ig időzvény körünkben, az előmenetel felett megelégedését nyilvánítva, bölcs, tapintatlejes tanácsa árasztása után tőlünk Veszprémbe távozt.

A zalavári apátság a magyar tisztviselők országos egyesületének 100 frttal alapító tagja lett.

Uj zenemű. Táborzky & Parsch urak zeneműkereskedésében megjelent: „Die erste Tour.“ Polkamazur ifj. Fahrbach Fülöp-től. Ára 50 kr.

Hivatalos jelentés Zalamegyéből. Buza és roza jó, repce közepeszerű, egerszegi és lendvai járásokban az őszi vetések közepeszerűek, a vetéseket fergek rongálják, melyek, ha e tél folytán el nem pusztulnak, tavaszra nagyobb részben az őszi vetéseknek ki kell szántani; a kezehtelyi járásban esős időjárás és bekövetkezett fagyok miatt nem fejezhették be a vetést.

Megjelent: Levélszerinti oktatás a német nyelv öntanulására. Irja és kiadja Roder Anolt. 8 ik füzet. Az egész mű 40 levelet foglal magában és két tantolyamra van beosztva. Egy-egy levél ára 20 kr., egy egész tantolyamé pedig csak 3 frt. o. e. Megrendelhető minden hazai könyvtárnál vagy a szerzőnél Szombathelyen. E díszesen kiállított folyóirat az eléggé ismert Toussaint-Langenscheidt tanmodszert vette alapul és a német nyelv a l a p o s megntanulását a leg r ö v i d e b b idő alatt biztosítja.

A „keszthelyi dalegyet“ 1876 ik január hó 1-en új év napján „Amazon“ szaloda nagytermében tánczszal összekötött rendkívüli dalestélyt rendez. Műsorozat: 1. „Nemzeti zászló“ Hubertól, előadja a kar. 2. „Zizim“ költemény, szavalja Fish Károly. 3. „Vigan élünk“ borsdall, előadja a kar. 4. „Recitativoe duette“ aus der Oper Belizár előadják Löwinger J. s Szeitz K. 5. Egyveleg: „Magyar népdalokból“ előadja a kar. 6. „Joka ördöge“ költemény Aranytól, szavalja Harsány J. 7. „Marsallise“ előadja a kar. Belépti díj 1 frt. A t. pártoló tagok szabad családjegyekkel látatnak el. Kezdeté 8 órakor. A tiszta jövedelem egy része jótékonycélra fordittatik.

Az „Uj Idők“ című igen kedvelté vált hetilap 52-dik száma a következő tartalommal jelent meg: „Az utánzás, mint a fajfenntartás ösztöne“, Szalay Józseftől; „Karácsonkor“ (eredeti költemény) Reviczky Gyulától; „Az elhagyott malmok“ (ered. elbeszélés), Lauka Gusztávól; „A mit a kandalló dudol“ (Bret Hart költeménye), Bekes Arthur fordításában; „Éji látományok“ (Turgenieff elbeszélése), M. B. Molly fordításában; „Patkós gondolatok“, Almandintól; „Irodalmi, társadalmi és művészeti hírek.“ A borítékon: Felhívás, hymen, sakk-talány, betű-rejtvény, szikrák, vegyesek. — Szerkeszti e csinos lapot Benedek Aladár. — Előfizetési ára évnegyedre 2 frt 50 kr., félévre 5 frt., egész évre 10 frt. Kisebb rangu tisztviselőknek, tanítóknak s egyes tanulóknak 20% engedmény. Kiadói és szerkesztői hivatala: Budapest, ósz-utca 14. sz.

Rövid hírek. Horvát-Szlavon országok az új közigazgatási szervezet szerint 20 alispánságra osztattak. — Egy angol szénbányában explosia volt, s 200 munkás halt meg. — A kormánynak 38.000 csomó dohányja Kis-Marján elégett. — Egy kisujfalusi paraszt aszszony bajszos és szakálas gyermeket szült. — Mackey John San-Franciskóban 2 évvel ezelőtt egy bányában 4 dollár napidijért dolgozott,

most 10 millió dollár évi jövedelme van — Manchesterben egy orvos halálra ítéltetett, mert beteget meghalt. — Rauscher bicornok utódjaul most meg Kutschker püspököt emlegetik. — A győr-soproni vasut rendőri bejárása megtörtént. — Az első udvari bál január 6-án lesz Budapestben. — Csik Endre kir. táblai bírő meghalt. — Lakócsán egy nap 20 eljegyzés történt. — Róma egy részét árvíz öntötte el. — A prágai főgymnasiumban egy nő érttségi vizsgát tett. — 5000 frt áru fát ajándékozott királynénk a bécsi szegényeknek. — Ö felsége a király zenekademiánknak 8000 frtot adott. — Dél-Franciaország egyik falujában egy rongyazadó halt meg, kinek hagyatéka 500,000 frank volt. — A „Népevelők Lapja“ szerkesztője Gyulai Béla helyett Lakits Vendel lett. — Marmarosan báró Pichler család tagjai télen kályhafűtők, nyáron sertéspásztorok. — Berlinben két macska gazdájok arczáról leette a húst. — Schwarz Gyula Székesfejvárott faklyászenével tisztelték meg. — Alsó-Váthon kétféjú borju látott napvilágot. — Szombathelyen egy 90 éves férj és 78 éves neje egy napon haltak meg. — Sopronnál egy asztalos legény vándorlásában leült pihenni, s meghalt. — A székesegyházban 207 rendes és 36 alapító tagja van. — Szabadkán oly kutyákat mutogatnak, melyek tartliznak. — A Kisfaludy Társaság Toldy Ferenc sírjára nagy emlékkövet állit. — Szolnoknál 4 és fél mázsás harcsát fogtak a Tiszában. — Villánynál 50 ezer éles töltény csempészését fedezték fel a vasuton. — Madrasban a walesi herczeg tiszteletére 14 ezer tagból álló dalárda énekelt. — A házi urak fejedelme Astor ur New-Yorkban meghalt, 720 háza volt 4—5 emeletesek. — A kaposvári törvényszéknél oly csodper van, mely 40 év óta várja elintézését. — Rimaszombatban egy hintó lovakkal együtt 7 frtért árvereztek el. — Debreczen mellett 150 ember hajtvadászatot tartott, s egy nyul sem esett. — Szegeden egy virilitást ki-zártak a képviselőtestületből, mert nem tudott írni. —

Történeti naptár.

Decz. 25. 1276. Habsburgi Rudolf Bécsset birtokába veszi. — 1705. Sopron bombázttatása Berzenyi és Batthyány tábornokok által. — 1848. Bem Kolozvárra bevonul. — 26. 1817. Gönczy Pál, nevelésügyi író születésnapja. — 1849. Az oktroirozott osztrák alkotmány Pesten kihirdettetett. — 27. 1848. Windischgrätz Gyórt megszállta. — 1867. Magyarország az osztrák államadóságának egyharmadát elvállalja. — 28. 1848. A magyar országgyűlés kimondja a zsidók emancipációját. — 1859. Macaulay halálozása. — 29. 1606. Bocskay István fejedelem mérreg által hal meg Kassán. — 1848. Bem győzelme Urbanon a Szamos mellett. — 30. 1802. Toepler Theofil születésnapja Sopronban. — 1848. Moóri csata. — 1851. Kossuth Washingtonba bemenetelét tartá. — 31. 1848. A magyar parlament utolsó ülése Pester. — 1866. A katonakötelezettség behozatala.

Lottohúzás.

Bécs, decz. 24-én: 45, 54, 44, 33, 72.
Grätz, „ „ 56, 61, 78, 38, 66.
Temesvár, „ „ 52, 45, 35, 29, 17.

Üzlet

— „Az Anker“ 1875-ik évi novemb. havi üzletkimutatása. — E hóban a társulatnál benyújtott összesen 525, bevallás 1,729,344 frt. biztosítandó összegegel és pedig: 344 bevallás 1,159,105 frttal halálesetre és 181 bevallás 570,239 frttal életesetre. Kiállitva 15n 301 kötvény 922,349 frttal halálesetre és 176 kötvény 480,398 frttal életesetre; összesen tehát 477 kötvény 1,410,747 frttal. A havi bevétel volt 131,131 frt haláleseti díj és 155,049 frt betételekben, összesen: 266,180 frt. Halálesetekért kifizettetett 47,325 frt. Ez évben benyújtott 5283 bevallás, 13,209,506 frttal, és kiállitott 4981 kötvény: 11,484,864 frttal; ugyan ezen időben bevételt 2,605,245 frt; — halálesetekért pedig kifizettetett: 479,919 frt. A társaság működése kezdetétől fogva halálesetekért kifizettetett 6,438,176 frt, és az 1871—5-ik tül-életi társulás (Associatio) eredménye 5,221,355 frt volt.

Szerkesztői üzenet.

1861. Boldog új évet kívánunk kedves munkatársaink s tisztelt olvasóinknak! — 1862. K. A. P. Keugyel. A reclamát számot megküldöttük, fogadja üdvöletünket! — 1863. „Sírni láttalak“ megkaptuk, s mielőbb közöljük. — 1864. P. Keszthely. A hirdetés iránti kérdést átadtuk a lap kiadójának. — 1865. H. D. Budapest. Elküldetett. — 1866. L. Dehogy készt el. Közöljük alkalmasint még január hóban. — 1867. A táviridnapár ügyében felkérjük mindazokat, kiknél bizományban vannak, hogy elárusítani szivaközlenek, szerkesztőségi irodánkban folyton kaphatók.

Érték- és váltófolyam december 28.

5% metaliques 69.40; 5% nemz. kölcsön 73.75; 1860-ki álladalmi kölcsön 111.90; bankrészv. 9.20; hitelintézetek részvények 200.—; London 112.90; magyar földtehermentési kötvény 80; temesvári földtehermentési kötvény 79.20; erdélyi földtehermentési kötvény 79.20; horvát-szlavon földtehermentési kötvény 83.50; ezüst 134.45; cs. kir. arany 5.31 1/2; Napoleond'or 9.05.

Vasuti menetrend.

Érvényes december 1-től 1875.

A kanizsai időmutató óra szerint,

indul Kanizsáról

(Kanizsai vaspályán az órák pontosan a helyi időt mutatják.)

Vonat szám	hova:	Ora	Perc.	Idő
205	Eszék, Mohács, Dombóvár s Fiuméba	4	30	reggel
215	„ „ „ „	2	22	délut.
212	Buda-Pest	4	50	reggel
202	„ „ „ „	1	58	délut.
204	„ „ „ „	11	22	estve
313	Bécsbe (Szombathely, Bécs-Ujhely felé) — reggel	11	40	estve
301	„ „ „ „	11	40	estve
315	Sopronyba	3	30	délut.
203	Triesztbe és Pragerhofon keresztül	4	42	reggel
201	Triesztbe és Pragerhofon keresztül	2	39	délut.
	Grác és Bécsbe			
	Grác és Bécsbe			

Erkezik Kanizsára

honnet:

216	Eszék, Mohács, Dombóvár s Fiuméből	1	33	délut.
206	„ „ „ „	11	3	estve
203	Buda-Pestől	4	12	reggel
201	„ „ „ „	1	57	délut.
211	„ „ „ „	9	36	estve
314	Bécsből (Szombath. Bécs-Ujhely felé) 10	10	19	estve
302	„ „ „ „	3	57	reggel
316	Sopronyból	11	45	délut.
214	Bécsből Grác, Marburg, Pragerhof felé	4	4	reggel
202	Trieszt- és Bécsből Marburg, Pragerhof felé	1	13	délut.
204	Trieszt- és Villachból Pragerhof felé 10	52	estve	
	Marburgba csatlakozás Villach és Francesföb.			Francesföb.

Felelős szerkesztő s kiadó: **Bátori Lajos.**

H I R D E T E S E K:

Van szerencsém a t. közönségnek tudomására adni, hogy a közleledő farsangi időnyre nagy választékban mindennemű

báli czikkek és készleteket

beszerezheti, minélfogva azt becses figyelmükbe ajánlom.

Különösen pedig kikérem becses figyelmüket valódi francia virágaim- és legyezőimre, mi csakis egyedül nálam kapható.

Halphen Lázár,

(1885—2) a „Korona“ vendéglő mellett.

Karácsonyi és ujévi ajándékok

legolcsóbb árak mellett

igen nagy választékban kaphatók

KANITZ C.

papir- és diszjú raktárában

Budapest, V. ker., Dorottya-

utca, 12. sz. a.

100 látogató jegy finom bristolpapiron	50	krtól	2	frtig
100 levélpapir és boríték monogrammal	1	frt—	5	„
Írómappák berendezéssel vagy anélkül	—	80	10	„
Teljes íróasztali berendezés	3	—	30	„
Festődobozok elegáns kiállításban	—	20	6	„
Legfinomabb svajci és francia rajzeszközök	1	—	20	„
Tolldobozok, írószerekkel berendezve	—	50	2	„
Albumok visite és cabinet képeknek	—	70	25	„
Zenealbumok	8	—	30	„
Pipere dobozok elegánsan berendezve	5	—	20	„
Szívtárczák és dohánytartók	1	—	5	„
Pénztárczák a legnagyobb választékban	—	50	5	„

Különösen ajánlom a t. közönség figyelmébe nagy raktáramat valódi angol és francia papirkülönlegességekkel egyaránt, valamint itt meg nem említett csinos tárgyakat bronzo, bér, gyöngyház és elefántcsontból a legnagyobb választékban igen jutatos árak mellett.

Levélbeli megrendelések gyorsan és pontosan utánvétel mellett eszközöltetnek.

Kanitz C.,

papir- és diszjú-árak raktár- Budapest.

(1862—9)

Kohn Gyula

norimbergi és diszjú tárból gyűltembe ajánlja nagyszéri kiállítását mindennemű ujévi tárgyaknak. (1861—11)

ugyis-inte legnagyobb választékot **gyermekjátékokból** legjutányosabb áron.

A ki

állást keres, vagy adhat, fekvő birtokot akar eladni, vagy ilyet vásárolni óhajt, jószágot, gazdaságot stb. akar bérbe venni, üzletajánlatot

szándékozik kibocsátni, egyáltalában a kinek hirdetési ügyekben tanácsra van szüksége, forduljon

bizalommal

G. L. Daube és társa

hirdetési irodájához

(1825—2) **Bécsben,** I. Maximiliansstrasse 3.

valódi

Orsz. szab. legújabbban a Felsőge által kiváltással kitértetett, az orvosi kartól megvizsgált, a sikeresnek talált szerfeleképpen kipróbált titkos szer a patkások, házi s mezei eger, vakapadok és svábok teljes kúrájára, melyet sokféle megpróbáltatás hamisan utánozai s árulni, hamisítlan minőségben

Nagy-Kanizsán

ROSENFELD ADOLF úr

Pécsett Zsolnay Imre és Vilmos urak.

Kaposvárott: POLITZER R. úr

Kereskedésében, Pesten SCHNEIDER G. Lipót utcazi kereskedésében kapható. (1844-24)

Egy nagy bádog 1 frt. kis bádog 80 kr.

Egyes bádog megrendelése is utánvétel mellett gyorsan teljesítetik.

Mindenemü gyógyszerek óvezimeremet viselik.

Gyógyszerek!

Biztos eredmény, bizonyítványok ezrével igazolva.

Neustein Fülöp,

gyógyszerész a „Szt. Lipót”-hoz Bécsben, belváros, a Planken- és Spiegelgasse szegletén,

közli alább következőleg ama valódi gyógyszerek sorozatát, melyek egy orvosok, mint lakusok által használva, még mindig minden esetben kitűnőnek bizonyultak: azok a legmértvű fogászati és a bizonyítványok ezreinek igazolására, melyek a felgyógyultak által küldettek be. Ezért mi azokat a lelkiismeretesebben ajánljhatjuk.

A szt.-Erzsébet-féle cukros vér-tisztító labdacok könnyű székélest ideznek elő, vértisztítók és emellett teljesen ártalmatlanok, különösen az alhasi szervek, váltóláz, a melliszervek betegségeinél, bőrbetegségeknél, szemfajásoknál, veli és a száj betegségeinél, gyermekek- és női betegségeknél, a dugulástól, minden betegségek biztos forrásától megvédnek.

Kérjük rendelésükkel határozottan szt.-Erzsébet-féle cukros labdacokat kérni, mivel csak ezen labdacok bírnak feuti hatással. Ki már egyszer a szt.-Erzsébet-féle labdacokat használta, többé nem fog más ilyenmű szert használni és a szt.-Erzsébet ezen labdacainál marad, ezt a szert márnak is ajánlja, 1 terekes 2 dobozzal, 120 labdacot tartalmazólag csak 1 frt.

Mellnedv, nyomban minden köhögést és mellfájdalmat enyhít. 70 kr.

Sárgarépa borból, jeles enyhítő és nedveztető szer 10 és 20 kr.

Fenyőtű-foglabdacok, azonnal eltávolítanak minden fogfájást. 25 kr.

Gérome-balszam, egyedüli szer fagyás ellen 60 kr.

Fenyő szivarkák, mellszorulás és mellbaj ellen 25 drb. 1 frt.

Menthin, az egészséghez és a piperéhez. Legjobb szer kedvetlen érzés, rosszullét, gyomor-fájdalmak, hasmenés, fogfájás stb. ellen, óvszer ragályos betegségek ellen. Elégendő egy fél pohár vízben néhány csepp azonnali jobbulás előidézésére. 50 kr.

Hasonzsvi kávé, jeles ital beteg gyermekek számára, fontja 40 kr.

Golyva esszencia, kitűnő hatású szer golyvak ellen. 70 kr.

Köszvényes, csodálatos hatású csúsz és köszvény ellen. 70 kr.

Párizsi tapasz, tyúkszem és mindenemü sebek ellen. 35 kr.

Seehofer balszam, Ara 30 kr.

Fog-gyógyók, valódi angol, a gyermekek nehéz fogzása ellen 2 frt.

Tenid kenőcs, a hajak kihullása ellen 1 frt 35 kr.

Choral perle, álmatlanság és emelyég ellen stb. 2 frt.

Orientalis nőpor, legfinomabb fehér és rózsaszinben. 1 doboz 60 kr.

El Benito, a fejkörpa eltávolítása végett 1 frt 80 kr.

Hajirtó-szer, 2 frt 60 kr.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek nagy raktári illatszerkeket, szappanokat, kenőcsöket stb. ajánlani, jelesen az első párizsi és londoni házaktól, kik a bécsi világkiállításán többnyire érdem-éremmel tüntették ki, és mégis olcsóbb, mint a vidéken, különösen Dr. Callmann hajfestőszere minden színben, egy évre elegendő, 3 frt, aranyszőkeért 10 frt, mely előbbeni színét a legrovidebb idő alatt vissza szerzi. Ajánljuk még azon francia chokoládékat, melyek az 1873. évi bécsi világtárlaton haladást értek. Fontja 60 krtól 3 frtig, a z o r o z t h e á t, fontja 4 frt, 1/2 fontos díszes dobozokban 1 frt. Ezenkívül mindenemü gyógy-inőszerek u. m. önkylsítőző, feccenkendő, kútelékek is a legjutányosabb áron kaphatók. Ugyanczán széküldünk illatszerdobozokat 1 frtől 10 frtie. Boubonieurókat chokoládé vagy francia borbóval 1 frtől 10 frtie. Fogkefék és más pipereszek nagy raktára. Kérjük a n. é. küzönég bizalmát, minden kérdésüködre azonnal válaszolunk és orvosi tanácsokat adunk ingyen. Valamennyi keresett cikknek Páris és Londonból raktáron vannak, megrendeléseket Párisból, valamint megbízásokat helyből díjmentesen eredeti számla mellett teljesítünk.

A szállításokat vagy készpénzküldés vagy pedig postautárvét után teljesítjük, a szállítás rögtön a rendelés beérkezése után történik; a csomagolási díj az árakba már be van érve. A legkisebb megrendelés azonban csak 1 frt lehet. — Nagybanvevők különös eredményben részesülnek. (1843-3)

Árverési hirdetmény.

5522. sz. sz. sz.

A zala-egerszegi kir. törvényszéknek, mint telekkönyvi hatóságának 5522. sz. a. kelt végzése folytán közhírré tetteik: miszerint a osztrák központi földhitelbank igazgatósága felperesnek ifju gf. Bathyány Zsigmond szent-grothi lakos elleni végrehajtási ügyében a szent-grothi uradalom és pedig a szent-grothvárosi 8. sz. tjkben I. 1-7. sorszámu, ugy ezen tjkönyvben a csáfordi sz. tjkben 1-36. sorszámu a szt-groth pvarosi 194. sz. tjkben I. 1. és 1. 2. sorszámu, az udvarnok 157. sz. tjkben 1. 2. sorsz. alatt, — a batyki 194. sz. tjkben 1. sorsz. alatt, az aranyodi 9. tjkben 2-4. sorszámu, a csáfordi 39. sz. tjkben 2-11. 43. 14. sorsz. a szent-péteri 113. sz. tjkben 2. sorsz. a egészen alperes tulajdonát képező ingatlanoknak, — továbbá a szent-péteri 17. tjkben 1. 2. sor, a szent-péteri 19. tjkben 1. sorsz. a, az aranyodi 10. sz. tjkben 1. sorsz. a — a szent-péteri 77. tjkben 1. sorsz. a. — végre az aranyodi 24. sz. tjkben 1. sorsz. a. bejegyzett ingatlanokból ifju gf. Battlyány Zsigmondot illető részre, mégis ezen fekvőségek tartozékai és ezekhez kötött kisebb kir. haszonvételek illetve, regáljövendelmeknek 323,906 frt o. é. becsült ingatlan birtokuk elárvereztetése 2137. sz. a végzéssel elrendeltetvén, ennek foganatosítására határidőül 1876. évi márczius hó 6-ik, szükség esetében 1876. évi april hó 6-ik napjának mindenkor d. e. 10 órája a helyszínére kitűztetik oly hozzáadással, hogy ezen birtok az alábbi feltételek szerint az első árverésen csak becsáron felül, a második árverésen becsáron alul is el fog adatni.

Árverési feltételek:

1-ör. Az uradalom együtt adatik el. 2-or. A kikiáltási ár a becsár. 3-or. 6%-töli bánatpénz letendő. 4-er. A vevőfelek a vételért következőkép lefizetni kötelesek n. is az 1-5 részlet az árverési naptól számítva 2 hó alatt. — II-ik részlet az árverési naptól számítva 6 hó alatt. — III-ik részlet az árverési naptól számítva egy év alatt és pedig minden egyes részletül a birtokbalepés napjától számítandó 6% kamatokkal a zala-egerszegi kir. adóhivatal, mint a z-egerszegi kir. tóvszék letétbirtokába előre kieszközlendő utasítás folytán befizetni, a meny nyiben azonban az uradalmat végrehajtó osztrák központi földhitelbank venné meg, ez esetben általa csakis annyi összeg fizetendő le — az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 14 nap alatt, — a mely árverős tetelek és előtte bekelezett követelések kiegyenlítésére szükséges, — a hátralékos vételár pedig követelése erejéig beszámítandó — az ezen fölötti metaláni vételár azonban a feltételek szerinti időben szinte lefizetendő leend, — megjegyeztetvén, miként vevőnek szabadságában álland

a vételért egyszerre is a fentebbi határidők előtt befizetni; a bánatpénz utolsó részletben tudatik be, — a bánatpénz és vételári részletek vagy készpénzben, vagy pesti 1-ső hazai takarékpénztári könyvekben letendő, azonban vevő es utóbbiak metaláni értékesítkedéséért talajdonjoga bekelezéséig szavatossággal tartozik. 5-ör. A megvett és haszonbér tárgyát nem képező javak mindjárt az árverés befejezésekor a vevő használatába adatnak által, a mely időtől fogva egyszersmind mindenféle terhek a vevőt fogják illetni. A haszonbérben adott javakban és különösen haszonbérül által használt épületekben azonban tekintettel az árverés foganatosítására kitűzött határidőkre — köteles vevő a bérlet az elárverezendő uradalomra bekelezett haszonbéri szerződés 28. p. értelmében 1876. october hó 1-ig háborítlanul meghagyni, — viszont köteles bérlet törni, illetve megengedni, hogy az új vevő ózai vetések megtétele végett mezőn a szükséges lépéseket és intézkedéseket megteheszen, mely célból köteles bérlet egyuttal az új birtokos marhái és cselédsége számával szükséges, habár bérleti épületek is az istállók használatát az új vevővel megosztani; — 1876. évi october hó 1-én azonban bérlet köteles az elárverezett egész birtokból minden ingóságaival kimenni. Az uradalom birtokbavétele napjától fogva mindennemű terhek a vevőt fogják illetni. 6-or. A vevő köteles a megvett birtokon lévő épületeket az árverést követő napon a vételár erejéig saját kára és veszélyére tűzkár ellen biztosítani. 7-er. Mibelyt a vevő az árverési feltételeknek elgetett, részére a megvett jószág tulajdonjog átírására hivatalból fog eszközölni; ellenkező esetben ha a vevő a feltételeket pontosan meg nem tartaná, az eladott birtok a bánatpénz elvesztésén felül újabban a vevő költsége és veszélyére fog elárvereztetni. Egyuttal akik az elárverezendő javak iránt tulajdoni vagy más igényt érvényesíthetnek vélnék, felhívattak, hogy igénykereseteiket a hirdetmény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt nyújtsák be, különben egyedül a vételár jószálgégre fognak utasittatni.

Végre felhívattak azon jelzőlogos hitelezők, akik nem a telekkvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak, miszerint a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltekök végett a hatóság székhelyén megbízottak rendelkeznek és annak nevét az eladásig jelentésk be, ellenkező esetben a hivatalból kinevezett gondnok által fognak képviseltetni. A vevő köteles a megvett birtok épületeit 10,000 frt o. é. erejéig tűzkár ellen biztosítani. Távollevő jelzőlogos hitelezők részére képviselőnek Hajik István, Zala-Egerszegi székeő ügyvéd neveztetett ki. Kelt Zala-Egerszegben, 1875. évi deczember hó 11-én tartott kir. törvényszéknek mint telekkönyvi hatóságnak üléseből. (1882-3)

Zala-egerszegi kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.

Benedek Gábor

Budapesten,

Hatrani-s Magyar-utca sarkán (az Ujvilág-utczával szemben) ajánlja dusan felszerelt ékszer-raktárát, melyben bel- és külföldi gyártmányu arany- és ezüst cikkek, drága kövek, nemkülönbén nagy választékban valódi svájci órák — két évi jótállással, — elvégre a bekövetkező ünnepekre alkalmas ajándékok a legjutányosabb árak mellett kaphatók. (1883-3)

Arjegyzékek kívánatra bérmentve. Nem tetsző árukat készséggel kicserélek.

Ich habe die Ehre einem P. T. Publikum die höfliche Anzeige zu machen, dass ich in Gr.-Kanizsa, Kazinczy-Gasse, (chemals Bräuhausgasse) Nro 7 ein

Bier-Depot mit Eiskeller

errichtete. Am Lager ist Bier, sowohl in Zwei, Ein und in Halbeimer-Gebinde, wie auch in Flaschen stets vorrätig. (1857-12) Achtungsvoll

Anton Dreher.

Briefe und Telegramme wolle man gefälligst an „Dreher's Bierdepot Gr.-Kanizsa richten.

(1804-5)

HELLF. P.

Budapest, II. kerület, fő utca, a kereskedelmi bank épületében.

ajánlja nagy választéku raktárát férfi, női s gyermek kész fehérművekben minden szövött áru s uri divat cikkekben legolcsóbb szabott árakon.

Minden megrendelést alábbi árukból s megbízásokat bármely más cikkre utánvétellel azonnal teljesítek.

- Urak részére:
 - Ingek angol Chiffonból: drbja 1.50, 1.65, 2, 2.40, 3, 3.50, 4, 6 drb 8, 9.50, 11.50, 13, 17, 20, 22.80.
 - Szines perkalból: drbja 1.50, 2, 2.25, 2.50, 6 drb 8.50, 11.50, 12.80, 14.20.
 - Angol oxfordból gallérral, drbja 2.25, 6 drb 12.80, 2 külön gallérral, drbja 3.80, 6 drb 21.60.
 - Ingelők gallérral darabja 60 kr 6 darab 3.25 kr.
 - Labravalók vászonból minden formában darabja 1.50, 1.75, 2, 2.25, 2.50, 3, 6 darab 8.50, 10, 11.50, 12.80, 14.20, 17.
 - Tétre szövött gyapju alsó mellények s alsó nadrágok, vékony vagy vastag darabja 1, 1.50, 1.50, 2, 2.50 — 5 frtig.
 - Felharisnyák pamutból fehér vagy esikok, kötege 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50 — 10 frtig, tétre gyapjusövött, vékony vagy vastag szövött kötege 5, 5.50, 6 egész 12 frtig.
 - Gallér és kiegészítő legújabb divatu mintában, egy köteg szép dobozban gallér 2.50, kiegészítő 4, 4.50, 5.25.
 - Zsebkendők egész fehér vagy szines szellel, kötege 2.40, 3.60, 4.20, 5, 5.50 — 6 frtig, fehér selyem 90 kr.
 - Legújabb nyakkötők selyemből keskeny, 14 krtól 1 frtig, széles 20 krtól 3 frtig, kész nyakkötők minden formában 40 krtól 5 frtig.
 - Nyaksálók darabja 80 kr. sálkendők 1.28-tól 5 frtig.
 - Angol plaidok darabja 7.30, 8, 10, 12, frt.
- Fehér áruk. Batist, clair vége 7 frt 75 krtól, moll s crepelisse 5 frt 75 krtól, tarlatán, tullaniglas, illusion, crep, gaz stb. Mindennemü beleszővetek, diszítések és rövid árak, orléans, schirting, chiffon, damis, moulin, organin vége 82 kr.-tól, bel-lészásznak minden csipkék s csipkebetételek, himzett csikok s betételek, ingmellet 20 krtól entouillage, riche, aprés, selyem és pamut, rojtok, selyem és bársonyszalagok, vászon és pamutszalagok, minden zsinór, sujtás és fűzők, varró selyem, varró és kötözészna, minden kötő, himző s horgolópamut, valódi potteu-dori s 4-szalas kötőpamut gyári áron, szintugy tők, gombok, esatok, gyászli, káposcs, centiméter, lámpabél stb.
- Továbbá szines kanavaszok vége 8 frt, 8 frt 50 kr. 9 frt, 15 frtig, 30 rőtös fonalvaszon vége 8 frt 50 kr. 9 frt, 9 frt 50 kr. kávésbroz 2 frt 20 krtól, kávéskendő kötege 2 frt 10 krtól, csipkefüggöny egy pár egy ablakra 3 frt 50 krtól 15 frtig, függönyrojtok párja 60 krtól, ágyszerűtök 5 frt 75 krtól, asztalterítők 4 frt 50 krtól.

Chiffon rőt: 22, 25, 28, 30, 34, 40, 42, 48 kr. esikok barhet rőtfe 34 krtól, piqné parhet rőtfe 64 krtól, szines ruhabarhet rőtfe 35 krtól, futószőnyek rőtfe 40 krtól, legfontos ajtó és ablak-tekercs rőtfe 5 és 6 kr. pamut és selyembárményes fehér flanel. Rendelések mindennemü fehérművekre, fehérművek varratásra, névhimzésre s minden himzőek a legújabb formákban, szintugy gallér és kiegészítő tisztítás végett a legolcsóbb árért elvállaltatnak s pontosan és gyorsan eszközöltetnek. Minden levél általi rendelés, mintán küldeményekre is különös figyelmet fordítok, csak személyes összejáratásom után eszközöltetik és biztosított a nagyérdemü vidéki közönséget, midőn eszemmel becses rendeléseivel szerencsétlenül kérem, hogy minden legesekélyebb megrendelést is szigorúan kívánság szerint rögtön a lehető legjobbban teljesítik. Megbízásokat is bármely más cikkre igen tisztelt vevőtől szivesen elfogadok s minden díj nélkül eszközölök.